

NEDELJA, 29. MAJA 2016

št. 126 (21.666) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - UL. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - UL. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - UL. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 (convertito in Legge 27/02/2004 n.46) art. 1, comma 1, NE/T5

NOVO
V KOPRU!

NOVOMAT^{d.o.o.}
AVTO STEKLO CENTER

Ko steklo poči,
do Novomata
skoči!

OBRTNA CONA SERMIN
SERMIN 72A, KOPER
T: 00386 5 62 62 888

KULTURA - Na 12. strani
**Trst in Gorica
v Cannesu**

Amidei, Sosič in ... »Pedočin«

GORICA - Na 18. strani
**Šolsko leto sklenili
v družbi Matilde**

Muzikal učencev Dijaškega doma

ŠPORT - Na 25. strani
**Zlata kolajna
za jadralca Čupe**

Regata Eurosaf na Nizozemskem

TRST - Pristanišče
**Terminalisti
veliko vlagajo
v železniške tire**

TRST - Podpis pomembnega sporazuma ob udeležbi predsednika vlade Mattea Renzija

Pakt za staro pristanišče

NABREŽINA - Slavnostna prireditev

**ŠD Sokol slavilo
50 let delovanja**

TRST - Predsednik italijanske vlade Matteo Renzi je v starem pristanišču včeraj podpisal sporazum z deželno in tržaško občinsko upravo ter Pristaniško oblastjo, s katerim je dejansko prizgal zeleno luč za preporod tega območja. Na osnovi tega dogovora se je po eni strani sprostilo 50 milijonov evrov, ki jih je za rast stare luke namenil medministrski odbor Cipe in jih bo treba po Renzijevem mnenju potrošiti pred koncem prihodnjega leta. Dogovor pa je še predvsem pomemben, ker so po drugi strani s tem postavili temelje za razvoj območja, o katerem bo težko odločala ena sama ustanova, temveč bodo nosili odgovornost vsi podpisniki. Sporazum so podpisali v skladišču št. 26 v starem pristanišču, ki je že postal simbol za prizadevanja za preporod stare luke.

Na 4. strani

Matteo Renzi v Trstu

TRST - Danes si bo mogoče ogledati peti, sedmi pomol, terminal ro-ro, skladišča in različne dejavnosti v tržaškem pristanišču. Na sporedbo namreč že četrti dan odprtih vrat, edinstvena priložnost, da radovedneži stopijo na območje, na katerem se običajno zadržujejo samo tisti, ki tam dela. Obiskovalci se bodo lahko prepričali, da se v pristanišču v zadnjem obdobju nekaj spreminja – izboljšujejo se zlasti železniške povezave, v katere veliko vlagajo posamezni terminalisti.

Na 5. strani

MIGRANTI - Včeraj
**Še en brodolom:
45 mrtvih, ženske
in trije dojenčki**

RIM - V že tretjem brodolomu v Sredozemljiju v zadnjih treh dneh je včeraj umrl še najmanj 45 ljudi, 135 pa so jih po noči z napol potopljene ladje rešili. Med žrtvami so tudi trije dojenčki, ki so utonili v Sicilskem prelivu skupaj z materami.

V zadnjih dneh se brodolomi v Sredozemskem morju kar vrstijo, močno pa se je povečalo število migrantov iz libijskega mesta Zuvarah, zatočišča za tihotapce ljudi ter začetne točke za morska potovanja do Evrope. Od pondeljka so italijanske oblasti na morju koordinirale reševanje več kot 12.000 prebežnikov, približno 200 je ugotovljenih mrtvih, več sto pa je domnevno pogrešanih.

Na 2. strani

GORICA - Zdravljenje raka dojke
**Želijo si vzpostavite
čezmejnega sodelovanja**

Pri Fernetičih zasegli
še štiri pasje mladiče

Na 5. strani

Knjiga o kanclerki
Angeli Merkel

Na 6. strani

Arhitektka iz Križa
in razkošni hoteli

Na 10. strani

Jošku Gravnerju
podelili nagrado Noè

Na 18. strani

Štandreškemu Valu
ni uspel podvig

Na 26. strani

GIOMA Leseni podi
Blindirana vhodna vrata
Notranja vrata
Okna in okvirji

DOBAVA
IN MONTAŽA

podí vrata pvc okna in okvirji

FINSTRAL

GIOMA S.r.l., Ulica Remis 50 - 33050 S. Vito al Torre (UD)
Tel./Faks 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

Draguljarna Skerlavai

Mychau Vietnam

TRST, UL. BATTISTI, 2 - TEL. 040-7606012

MIGRANTI - Vse več migrantov se z libijske obale odpravlja proti Siciliji

V enem tednu rešili 12.000 ljudi, več kot 200 jih je umrlo

Včeraj v tretjem brodolomu v treh dneh utonilo še 45 ljudi, med njimi tudi trije dojenčki

Reševanje migrantov z ribiške ladje, ki je pred 7 dnevi odlplula iz Aleksandrije ANSA

RIM - V že tretjem brodolomu v Sredozemlju v zadnjih treh dneh je včeraj umrlo še najmanj 45 ljudi, 135 pa so jih ponoči z napol potopljene ladje rešili, je včeraj sporočila italijanska vojaška mornarica. Med žrtvami so tudi trije dojenčki, ki so utonuli v Sicilskem prelivu skupaj z materami. Med smrtnimi žrtvami je največ žensk. Obračun te najnovejše tragedije pa je morda še veliko hujši, saj so preživelih povedali, da je bilo na krovu potopljene ladje več sto migrantov, ki jih pogrešajo. Koliko jih je utonilo, če na desetine ali stotine, najbrž ne boemo nikoli izvedeli.

Reševalne ladje obalne straže, mornarice in evropske misije Eunavfor Med so včeraj v Catanijskem izkrcalu 890 v petek in včeraj ponoči rešenih migrantov, 657 so jih pripeljali v zbirni center v Pozzallu, drugih 600 v Porto Empedocle in 450 v Trapani. Med slednjimi je bilo več kot 300 žensk in otrok, mladoletnih brez spremstva, mnogi so imeli na telesih rane zaradi strelnega orožja. Mornarica je včeraj v okviru drugih reševalnih operacij rešila še dodatnih 668 ljudi in jih pripeljala na obalo Sicilije.

V zadnjih dneh se brodolomi v Sredozemskem morju kar vrstijo. V četrtek so pripadniki evropske misije Eunavfor Med iz potapljalca se plovila rešili 96

ljudi, okoli 20 trupel pa so našli v vodi. V sredo je italijanska mornarica rešila več kot 550 ljudi ter pet trupel s čolna z migranti, ki se je prevrnil. Glede na navedbe preživelih, je bilo na čolnu 650 ljudi, pri čemer usoda 100 potnikov ni znana.

Večina reševalnih akcij v tem tednu se je odvijala okoli 55 kilometrov severno od libijskega mesta Zuvarah, znanega zatočišča za tihotapce ljudi ter začetne točke za morska potovanja do Evrope. Število prihodov prebežnikov v Italijo bo po pričakovanjih v prihodnjem le še naraščalo, saj prihajajo toplejši meseci, vremenske razmere pa omogočajo več odhodov iz Libije. Od ponedeljka so italijanske oblasti na morju koordinirale reševanje več kot 12.000 prebežnikov, pričakujmo 200 je ugotovljenih mrtvih, več sto pa je domnevno pogrešanih.

Ganljiv poziv v pomoč beguncem je včeraj izrekel papež Frančiška, ki je na avdienci sprejel 500 begunških otrok iz Kalabrije. Pokazal jim je rešilni jopič sirske dekllice, ki je prostovoljci žal niso uspeli rešiti iz Egejskega morja. Z mislio na tisto dekllico, eno tisočerih, ki so umrle na nevarni begunski poti, je papež pozval italijansko in evropsko javnost na sočutje in solidarnost z begunci. »To niso ljudje, ki bi nas ogrožali, to so ljudje, ki so sami ogroženi,« je dejal.

Savdska Arabija sprejela dva milijona Sircev, trdi minister

BERLIN - Savdska Arabija je od začetka vojne v Siriji sprejela dva milijona Sircev, je po poročanju časnika Frankfurter Allgemeine Zeitung povedal zunanjji minister Savdske Arabije Adel al Džubeir. Od tega jih 700.000 še vedno biva v Savdski Arabiji, je še dodal. Savdska Arabija prav tako finančno podpira prebežnike in begunska taborišča v Turčiji, Jordaniji in Libanonu, in sicer z več kot milijardom dolarjev. V boju proti verskemu ekstremizmu Džubeir zahteva odvzem naziva pridigarjem, ki pozivajo k netolerantnosti. Po njegovih besedah Savdska Arabija preverja, kaj pridigarji povedo v državnih mošejah. »Če lahko to storimo mi v Savdski Arabiji, lahko tudi Nemčija.« Poudaril je še, da brez kopenskih sil skrajne skupine Islamska država ni moč premagati. Ob tem je treba po njegovem mnenju odstraniti tudi sirskega predsednika Bašarja Al Asada in okrepite sirske opozicijo.

Islamska država prodrla v uporniško mesto ob turški meji

ALEP - Skrajneži Islamske države so včeraj uspeli prodreti v eno od dveh preostalih mest v rokah upornikov v bližini turške meje nedaleč od Alepa, je sporočil Sirske obsevatorij za človekove pravice. »Med skrajneži IS in uporniki so znotraj mesta Marea ponovno potekali hudi spopadi,« navaja obsevatorij. Skrajneži so presenetljivo ofenzivno v provinci Alep začeli v petek zgodaj zjutraj in tako presekali glavno cesto med mestoma Marea in Azaz, 20 kilometrov severovzhodno, v bližini turške meje. IS je napadla Mareo večinoma z vzhoda in severa ter pri tem uporabila tanke in dva avtomobila bombi. V akciji so skrajneži zajeli okoli 15.000 prebivalcev, ki so ostali v Marei. Medtem skupine za človekove pravice opozarjajo, da je zaradi napredovanja IS v provinci Alep več deset tisoč razseljenih Sircev ostalo ujetih vzdolž zaprite turške meje. Na vzhodu province Raka pa so vojaška letala koalicije pod vodstvom ZDA napadala položaje IS severno od mesta Raka, je med drugim še sporočil vodja obsevatorija Rami Abdel Rahman.

Erdogan kritičen do ZDA, ker podpirajo Kurde v Siriji

GAZIANTEP - Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan je bil včeraj kritičen do ZDA, ker podpirajo kurdske upornike v Siriji. Francoska tiskovna agencija AFP je namreč objavila fotografije, na katerih so ameriški komandosi z oznakami skupine, ki jo je uradna Ankara uvrstila med teroristične organizacije. »Podporo, ki jo nudijo YPG, obsojam,« je dejal Erdogan. »Tisti, ki so naši prijatelji, ki so z nami v Natu, ne morejo posiljati svojih vojakov v Sirijo z oznakami YPG.« Turške oblasti obtožujejo kurdske milice YPG, da je sirska veja Kurdske delavske stranke (PKK), ki se že tri desetletja bori proti turškim oblastem. »PKK, PYD, YPG, Islamska država, nobene razlike ni med njimi. Vsi so teroristi,« je bil odločen Erdogan.

Že dolgo je znano, da približno 200 ameriških komandosov na severu Sirije pomaga lokalnim milicam v boju proti Islamski državi in usmerja zračne napade koalicije pod vodstvom ZDA. Ker se ZDA ne želijo zaplesti v spor z zaveznicom Turčijo, so v petek pohitele s sporočilom, da pripadniki posebnih enot na severu Sirije odslej ne bodo več nosili oznak YPG.

Ponovno pa se je izkazal kasneje v Kaliforniji, kjer je prebivalcem države, ki se sooča z eno najhujšim suš v zgodovini, razložil, da suše ni. Težave so menda le zato, ker vlažna sponzira vodo v morje, da ohrani ogroženo vrsto rib, namesto da bi vodo dala kmetom za namakanje. Ko bo on predsednik, problema ne bo več in več tisoč navdušenih podpornikov v Fresnu mu je glasno ploskal.

Tam in tudi v San Diegu pa je ponovno prislo do nasilja. Na njegovo zborovanje v San Diegu je prislo tudi več kot tisoč protestnikov, ki so se besedilo in fizično sponpadli z njegovimi prirvženci. Morala je posredovati policija v polni bojni opremi in najmanj trije ljudje so končali v zaporu.

Newyorški demokratski kongresnik Jerold Nadler ga je medtem pozval, naj vrne 150.000 dolarjev, ki jih je dobil iz zveznega skladu za pomoč drobnemu gospodarstvu po terorističnih napadih 11. septembra 2001. Nadler pravi, da naj bo Trumpa sram, ker je vzel denar, namenjen majhnim podjetnikom, kar naj bi dokazovalo, kako majhen človek je v bistvu.

Bernie Sanders ANSA
ABC ponudila ves dobiček od prenosa za dobrodelne namene, oglasilo pa se je tudi več podjetij, ki so bila pripravljena sponzorirati debato. Trumpov odstop od sponzoriranja s Sandersom dokazuje, da newyorški milijarder včasih vendar koga tudi posluša. Svetovalci so ga namreč prepričali, da bi lahko s suočenjem le izgubil.

Marinec Salvatore Girone od včeraj ponovno doma

RIM - Ministra za zunanje zadeve Paolo Gentiloni in za obrambo Roberta Piantotti sta včeraj na letališču Ciampino pričakala pristanek vojaškega letala, na katerem se je po štirih letih iz Indije vrnil marinec Salvatore Girone, obtožen umora dveh indijskih ribičev. Indijsko vrhovno sodišče je odobrilo izpustitev do konca arbitraže v sporu med Italijo in Indijo. Zadovoljstvo ob vrniti obtoženca sta izrekla tudi premier Matteo Renzi in predsednik republike Sergio Mattarella, ki je včeraj sprejel Gironejeve svojce.

V Argentini obsojeni generali zaradi zločinov diktatur

BUENOS AIRES - Sodišče v Argentini je 15 nekdanjih visokih častnikov obsojilo zaradi zločinov v času vojaških diktatur v 70. in 80. letih. Med obsojenimi je tudi nekdanji vodja vojaške hunte v Argentini Reynaldo Bignone, ki bo moral za 20 let za zapade. To je bilo prvo sojenje za zločine med operacijo Condor, med katere so vojaški režimi v Argentini, Bolivijski, Braziliji, Čilu, Paragvaju in Urugvaju umorili na tisoče političnih nasprotnikov. Argentinski general Santiago Riveros in urugvajski polkovnik Manuel Juan Cordero Piacentini sta bila obsojena na 25 let zapora. Cordero Piacentini je bil spoznan za krivega 11 ugrabitve, med drugim noseče hčerke argentinskega pesnika Juana Gelmana. Njeno hčerko, ki jo je rodila v uvjetništvu, so dali v posvojitev urugvajski družini, potem ko so njeno mamo ubili. Prvotno je bil med obtoženimi tudi nekdanji argentinski diktator Jorge Videla, ki pa je leta 2013 umrl. Žrtve zločinov med operacijo Condor so bili Urugvajci, Čileni, Paragvajci, Bolivijci in Argentinci, ki so jih ugrabili, mučili in umorili.

Streli v Nemčiji in Franciji poškodovali 46 ljudi

FRANKURT, PARIZ - Na nogometnem igrišču v Nemčiji je včeraj strela poškodovala 35 ljudi, med njimi tri huje. Nesreča se je zgodila na otroški nogometni tekmi v kraju Hopftädten. Strela je udarila direktno v sodnika na tekmi, ki so ga prepeljali v bolnišnico. V parku Monceau v Parizu pa je včeraj strela poškodovala 11 ljudi - osem otrok, starih od sedem do 14 let, in tri odrasle. Šest oseb je hudo poškodovanih. Tриje otroci in ena odrasla oseba so v kritičnem stanju.

ZDA - V Kaliforniji spet sponadi ob shodih razvpitega milijardera

Trump si ne upa tvegati javne debate s Sandersom

NEW YORK - Republikanski predsedniški kandidat Donald Trump je zavrnil možnost nastopa na javni debati z demokratom Bernandom Sandersom z izgovorom, da bi to sicer zelo rad naredil, vendar se mu z drugovrščenim med demokrati ne zdi primerno. Sanders ga je nemudoma vprašal, česa se boji. Trump je najprej v sredo med komično oddajo Sandersov izziv sprejel pod pogojem, da se iztrži tja med deset do 15 milijonov dolarjev, ki bi šli za dobrodelne namene. »Donald Trump je v zadnjih dneh povedal, da si želi debatu, potem si je ne želi, potem si je spet želi, sedaj si je ne želi. Upam, da si bo še enkrat premislil in debata bo,« je sporočil Sanders in se vprašal, česa se boji tak velik nasilen fant, kot je Trump.

»Televizije bi s tem veliko zaslužile, ampak niso velikodušne z dobrodelnimi donacijami, v tem primeru za žensko zdravje. Čeprav bi se rad pomeril s Sandersom, bom počakal na zmagovalca pri demokratih, verjetno bo to pokvarjena Hillary Clinton,« je sporočil Trump. Denarni pogoj je sicer bil izpolnjen, saj je televizija

JUŽNI SUDAN - Pozitiven razplet

Tomo Križnar izpuščen iz južnosudanskega zapora

LJUBLJANA - Slovenskega humanitarnega delavca in aktivista Tomo Križnarja so izpustili iz južnosudanskega zapora in se v prihodnjih dneh vrača v domovino, so včeraj za STA potrdili na slovenskem zunanjem ministrstvu. Drugih podrobnosti za zdaj niso razkrili, po vsej verjetnosti zaradi njegove varnosti. Križnar je bil aretiran 19. maja.

Zunanje ministrstvo je o privtru Križnarja pred dobrim tednom dni obvestila njegova soproga. Tako zatem so stopili v stik s slovenskim veleposlaništvom v Kairu, ki je za konzularno zaščito slovenskega državljanja zaprosilo nemško veleposlaništvo v Južnem Sudanu. Križnar je obiskal nemški diplomat, ki je preveril razmere v zaporu v prestolnici Juba. Slovensko zunanje ministrstvo je južnosudanskim oblastem tudi posredovalo dve diplomatski noti, v katerih je zaprosilo za čimprejšnjo in čim ugodnejšo rešitev primera. Česa je bil osumljen, uradno ni znano.

Kot je v petek povedala vodja oddelka za varstvo interesov slovenskih državljanov v tujini, za mednarodno pravno pomoč in legalizacijo na MZZ Jožica Bračun Bokor, naj bi Križnarju zasegli kamere, poleg tega naj ne bi imel ustrezne dovoljenja za potovanje po tem območju, vendar te informacije niso bile uradno potrjene.

61-letni aktivist in humanitarni delavec je bil že večkrat zaprt v tujini. Leta 2006 je bil zaprt v Sudanu, kjer je v zaporu v kraju El Fašir preživel približno mesec dni. Policija ga je aretirala, ko je želel nezakonito vstopiti v državo, saj ni imel vizuma. Po diplomatskem posredovanju Slovenije ga je sudanski predsednik Omar al Bashir pomilostil. Leta 2003 je bil zaprt tudi v zaporu v Etiopiji. Tamkajšnja policija ga je aretirala na območju omejenega gibanja, saj naj bi bil tam brez potrebnega dovoljenja.

TRST - Predsednik vlade Matteo Renzi podpisal pomemben sporazum z Deželo FJK, Občino Trst in Pristaniško oblastjo

Pečat Rima na prihodnost tržaškega starega pristanišča

Predsednik italijanske vlade Matteo Renzi je v starem pristanišču včeraj podpisal sporazum z deželno in tržaško občinsko upravo ter Pristaniško oblastjo, s katerim je dejansko prišel zeleno luč za preporod tega območja.

Na osnovi tega dogovora se je po eni strani sprostilo 50 milijonov evrov, ki jih je za rast stare luke namenil medministrski odbor Cipe in jih bo treba po Renzijevem mnenju potrošiti pred koncem prihodnjega leta. Dogovor pa je še predvsem pomemben, ker so po drugi strani s tem postavili temelje za razvoj območja, o katerem bo težko odločala ena sama ustanova, temveč bodo nosili odgovornost vsi podpisniki. O starem pristanišču bodo odločali Rim, Dežela FJK, tržaška Pristaniška oblast in Občina Trst, ki bodo sestavljeni posebno omizje. Za to omizje bo pristojna italijanska vlada, sklicalpa ga bosta lahko tudi dva od omenjenih subjektov. Skratka, o bodočnosti stare luke bodo odločali v sovočju državna in krajevne oblasti in bodo imele vsaka svoje pristojnosti. Sporazum bo veljal, dokler ne bodo udejanjili vseh predvidenih dejavnosti.

Skrjni čas je za obnovo starega pristanišča, je namreč poudaril Renzi med svojim govorom v zadnjem nadstropju delno obnovljenega skladišča št. 26 v starem pristanišču. To skladišče je že postal simbol za prizadevanja za preporod stare luke in so v njem predstavili več pobud ob udeležbi raznih italijanskih ministrov, od tistega za infrastrukturo Graziana Delria do tistega za kulturno Daria Franceschiniju, ki je bil včeraj spet v Trstu. Med občinstvom so bili številni predstavniki Demokratske stranke in javnih uprav, kot so poslanka Tamara Blažina in vodja skupine DS v poslanski zbornicni Ettore Rosato, mnogi deželnici in občinski odborniki (med temi je bil tržaški občinski odbornik za razvoj in za gospodarske dejavnosti Edi Kraus) ter dolinski in miljski župan Sandy Klun in Neri Neslašek.

Dogovor so podpisali tik po prihodu predsednika vlade, ki je bil dopoldne v Benetkah, kasneje pa so ga čakali v Kalabriji. Sporazum so podpisali premier Matteo Renzi, predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani, tržaški župan Roberto Cosolini in izredni komisar tržaške Pristaniške oblasti Ezeno D'Agostino. Podpisniki so se med drugim obvezali, da bodo udejanjili predvidene projekte, začenši z obnovo in krepitvijo infrastrukture ter vključevanjem starega pristanišča v mestno tkivo prek ustreznih ukrepov na urbanističnem in drugih področjih. Dodatna pomembna točka je odločitev, da se bo novo omizje sestalo v roku najkasneje 30 dni od podpisa dokumenta.

Podpisu sporazuma so sledili krajši govorji. Premier Renzi je poudaril pomembo dogovora, ki bo končno zdramil več desetletij zapostavljenou staro pristanišče v brk tržaškemu zloglasnemu geslu »no se pol«, kot je na to opozoril tudi Cosolini. Skrajni čas je, da se v Italiji preneha metati skozi okno oziroma v smeti lepote italijanskih dežel, je dodal Renzi. Med temi je nedvomno staro pristanišče, ki je navdušilo premiera in ki mora odslej gledati izključno naprej, nikakor nazaj.

Aljoša Gašperlin

Podpis sporazuma, desno premier Matteo Renzi

FOTODAMJ@N

Volitve 2016

Roberto Cosolini danes v Bazovici

Kandidata Demokratske stranke za tržaški občinski svet Valentina Repini in Matije Iscra ter slovenski kandidati DS za rajonski svet Vzhodnega Krasa se bodo **danes od 10.30 do 13.30** srečali z volivci in volivkami v Bazovici pri spomeniku ob cerkvi. Od 12.30 dalje bo prisoten tudi župan Roberto Cosolini.

Majda Canziani in Mirta Čok danes na Padričah

Kandidatki občanske liste Insieme per Trieste-Cosolini sindaco za tržaški občinski svet Majda Canziani in za vzhodnokraški oz. zahodnokraški rajonski svet Mirta Čok se bosta srečali z občani **danes ob 10.30** v Baru Guštin na Padričah. Spregorovili bosta o zdravju, o enakih možnostih, o ovrednotenju kulturne dediščine Krasa ter o možnostih razvoja našega ozemlja s pomočjo evropskih projektov.

Igor Švab in Barbara Campana danes v Škednju

Kandidat stranke Slovenske skupnosti na listi Demokratske stranke za tržaški občinski svet Igor Švab in kandidatka SSk na listi DS za rajonski svet Barbara Campana se bosta srečala z volicili **danes ob 11.30** v Škednju v društvenih prostorih doma Jakob Ukmar.

Kandidati SEL danes dopolne v Trstu in popoldne na Krasu

Stranka Svobode, ekologije in levice prireja srečanje z volivci **danes od 10. do 13. ure** na Trgu Cavana. Sodelovali bodo kandidati SEL Jacopo Lillini, Emily Menguzzato, Stefano Barzelatto, Franco Passeretti in Paolo Maria Milazzo. Kandidati SEL Sabrina Morena, Dana Čandek, Emily Menguzzato, Emanuele Zaja, Vesna Stanic in Jacopo Lillini pa bodo **popoldne od 16. do 19. ure** obiskali Bazovico, Padriče, Trebče, Općine, Prosek, Kontovel in Križ.

Kandidati Demokratske stranke za Vzhodni Kras v Gropadi

Kandidati Demokratske stranke za vzhodnokraški rajonski svet se predstavili in soocali z občani ter prisluhnili njihovih problemom na srečanju, ki bo **jutri ob 20.30** v Domu Skala v Gropadi. V pripravi sta srečanja v Bazovici in na Opčinah.

V Križu jutri volilno srečanje Združene levice

Združena levica prireja **jutri ob 18. uri** volilno srečanje z občani v ljudskej domu (Bita) v Križu. Udeleženci bodo lahko spoznali program liste in kandidate za občinski in rajonski svet ter županskega kandidata Izaska Furlaniča, obenem pa seznanili kandidate s krajevnimi problemi.

TRST - Danes dan odprtih vrat tržaškega pristanišča

Luka se je usmerila v razvoj in gradnjo železniških povezav

Predvidenih je osem organiziranih ogledov, obiskovalce bo po terminalih vozil avtobus

Tržaško pristanišče bo danes že četrto leto odprlo vrata za obiskovalce. Dneva odprtih vrat, ki se bo začel pred Železniškim muzejem pri Sv. Andreju ob 9. uri, zadnji voden ogled pa ob 17. uri, se bo sodeč po prejetih prijavah udeležilo okoli 650 oseb. Obiskovalci si bodo lahko ogledali različne terminalne pristanišča in pobliže spoznali, kaj točno počno vsi tisti žerjavi, ki se vidijo z obvoznice. Ker gre za zelo veliko območje, se obiskovalci na pristaniških in lahko odpravijo le z organiziranim prevozom, saj je poščenje po pristanišču prepovedano in nevarno. Mimogrede naj še povemo, da je letošnjo brošuro o dnevu odprtih vrat grafično uredil mladi zamejski ilustrator Jan Sedmak.

Za novinarje so voden ogled organizirali včeraj dopoldne, ko smo se na lastne oči prepričali, koliko ton tovora dnevnno pride v tržaško loko. Upravitelji posameznih terminalov so predstavili svojo dejavnost in skoraj vsi so opozorili, da pospešeno vlagajo v izgradnjo novih tirov za močnejšo železniško povezavo z zaledjem. Paolo Spada iz družbe Samer Seaport & Terminal Srl je povedal, da so pred kratkim kupili terminal, na katerem

Skoraj vsi upravitelji terminalov pospešeno vlagajo v izgradnjo novih tirov za močnejšo železniško povezavo z zaledjem.

bodo postavili nove tironice. S tem bodo potencialni dozdajšnji (15 vlakov na teden) železniško povezavo drugega terminala z zaledjem, z gradbenimi deli pa naj bi končali junija prihodnje leto. Podobno logistično vizio ima tudi Francesco Parisi, ki upravlja šesti pomol. Z njim hovega terminala vsak teden odpelje 37 vlakov oz. pet vlakov na dan, lani pa so z njimi odpeljali več kot 70 tisoč enot to-

vora. »S krepitvijo železniške povezave smo omejili cestni tovorni promet (dnevno do 250 tovornjakov manj), ki je zaradi okoljskih vplivov dražja izbira,« je strategijo železniških koridorjev upravil Parigi in pristavil, da njihovi vlaki blago peljejo v severno Italijo, Nemčijo, Avstrijo, na Madžarsko, Slovaško in Češko.

Nato nas je avtobus popeljal na kontejnerski terminal, ki ga upravlja družba Trieste Marine Terminal. Tu tovor premikajo najsodobnejša mostna panamax dvigala, vtis na obiskovalca pa naredijo tudi 40-metrski žerjavi in ogromna pristaniška vozila. S terminala, ki na leto pretovori 800 tisoč TEU, na teden odpelje 40 vlakov, na terminal pa se letno privež 700 ladij. Prioriteta te družbe, kot je razložil njen komercialni upravitelj Marco Zollia, ni toliko ladijski pretovor kot intermodalni pretovor na železnico za dosego ciljnih trgov, saj ima le tak pretovor večjo dodano vrednost. Zanimiv je bil tudi obisk skladišč, ki jih upravlja družba Pacorini.

Ta je usposobljena predvsem za pretovor in skladisanje kave, ki prihaja z vseh koncov sveta. Kot zanimivost naj povemo, da družba Pacorini poleg klasičnega pretovora izvaja tudi storitev ločevanja oz. selekcioniranja in prepakiranja kavnih zrn (Silocaf).

Da je tržaško pristanišče enoten sistem, smo se prepričali še na drugih ter-

minalih, ki so prav tako uspešni kot omenjeni. Ob koncu ogleda smo prišli do zaključka, da so ambicije Pristaniške oblasti visoke in da se razvoj tržaške luke nadaljuje z novimi tironicami, novimi dvigali, skladiščnimi površinami itd. Te investicije so nujne za doseganje konkurenčnosti pristanišča v primerjavi z drugimi pristanišči, ki se tudi pospešeno modernizirajo, je bilo slišati včeraj.

Sanela Čoralic

FERNETIČI - Finančni stražniki zalobili voznika kombija

Tihotaplil je psičke

Živali so mlajše od 12 mesecev, potovale so brez potrebne dokumentacije - V šestih mesecih zasegli 17 mladičev

V Barkovljah od 13. junija parkirna mesta za krajane

Tržaška občinska uprava je tudi za letošnje poletje potrdila ukrepe, ki jih je lani sprejela, da bi v obdobju navalna na barkovljanske plaže omejila promet in parkiranje na tem območju. Od 13. junija do 11. septembra bodo na območjih, ki jih je ukrep zaobjel že lani, veljala ista pravila. Na Trgu 11. septembra bodo parkirna mesta od pločnika pri avtobusni postaji do zelenice pri Ul. Grilz namenjena le krajancam, kot tudi na Miramarškem drevoredu med številkama 229 in 267/1 (za bencinskim servisom). Parkirna mesta lahko uporabljajo krajani, ki nimajo garaže oz. zasebnega parkirnega mesta, zaprositi pa morajo za dovolilnicu, ki jo izdaja lokalna policija.

Na terminalih razpolagajo z najsodobnejšimi mostnimi dvigali; tovor prihaja v Trst z vseh koncov sveta; luka želi povečati svojo konkurenčnost z novimi železniškimi tiri

FOTODAMJ@N

NABREŽINA - Čistilna akcija Legambiente
Pri Čupah manj odpadkov kot lani

Prostovoljci na plaži z nabranim »plenom«

FOTODAMJ@N

Včerajšnja dopoldanska čistilna akcija okoljevarstvene organizacije Legambiente na plaži Pri Čupah pod Nabrežino bi bila morala trajati tri ure, pol drugo uro pa začetku akcije pa je bilo dela dejansko konec. Prostovoljev je bilo letos več kot lani (ob posredovanju Italijanskega konzorcija za solidarnost ICS je sodelovalo tudi nekaj afganistanskih azilantov), odpadkov pa znatno manj, kar je nedvomno razveseljivo. Morda je to znak, da so kopalcii nekoliko bolj spoštljivi do okolja.

Dejavnost sodi v vsedržavno akcijo Spiagge e fondali puliti (Čiste plaže in čisto morsko dno). Prostovoljci so bili dejavnosti tudi na plaži Golometo pri Gradežu, danes pa bodo v sodelovanju s potapljači združenja ASD Gradese Subacquei čistili morsko dno pri nabrežju Zaccaria Gregori v Gradežu. Akcije potekajo v okviru projekta Dnevi mokriš, letos pa je mogoče tudi fotografirati najbolj neavadne odpadke ter slike objaviti na družabnih omrežjih Instagram, Twitter in Facebook (hashtag #schifidaspiaggia).

TRST - Predstavitev knjige Michaela Brauna v Novinarskem krožku

Angela Merkel in njen vzpon na politični olimp

»Nemčija je vedno bolj prisotna v našem življenju. O njej govorimo praktično vsak dan. Ključno vlogo je dobila predvsem od konca leta 2009, ko je Grčija kot prva izmed štirih držav v evroobmočju zašla v finančno krizo. Takrat je ostalim državam Evropske unije postalo jasno, kakšno veliko moč ima ta država. Pa lahko res trdimo, da ima Nemčija hegemonski status? In kakšno vlogo ima pri vsem tem Angela Merkel?« O tem je na četrtkovi predstaviti knjige *Mutti: Angela Merkel spiegata agli italiani* (Založba Laterza) v Novinarskem krožku razmišljal Pierluigi Sabatti, predsednik krožka, ki je bil z društvom za politične in družbene študije Che Guevara glavni pobudnik srečanja.

Avtor publikacije je Michael Braun, italijanski dopisnik za nemški dnevnik Die Tageszeitung, ki že dvajset let živi in dela v Rimu, kjer lahko od blizu spremišljaj italijansko politiko. Tokrat se je odločil, da se bo preizkusil v obratni smeri in Italijanom predstavljal Angle Merkl, jim orisal njen politično pot od vzpona do današnjih dni in jim predstavil glavne značilnosti nemške državne voditeljice. »Ob padcu berlinskega zidu je nemška kanclerka imela 35 let. Do takrat se ni ukvarjala s politiko, kar odstopa od običajne politične poti vodilnih državnih politikov. Preden prevzameš vodilni položaj, imaš po navadi za sabo več let aktivnega angažmaja v okviru delovanja

Avtor knjige Michael Braun FOTODAMJAN

neke stranke. Že to Merklovu postavlja v edinstven položaj in kaže na njeno veliko spremnost,« je dejal Braun.

Niso manjkale anekdoti in ironični komentarji, na trenutke so bila prisotna demagoška razmišljanja. Vstop Merklove v politiko je bil za Brauna tako naključen, da bi lahko celo postala članica socialdemokratske stranke, če ne bi imeli njeni člani »grde navade, da se med sabo tikajo in prepevajo uporne in delavske pesmi.« Kakorkoli že, otroštvo in večji del svoje mladosti je prezivila v Vzhodni Nemčiji, kjer je delala in razi-

Naslovna knjiga FOTODAMJAN

cije na Poljskem so namreč leta komunizma preživeli v skoraj popolnem zatišju. Niso podpirali režima, niso pa mu niti ostro nasprotovali. Nekaj let po menjavi državnega ustroja pa so bili na vodilnih položajih,« je povedal govornik. Oba predavatelja sta si bila enotna, da je Merklova krizna obdobja znala izkoristiti kot priložnost. Kriza skupne denarne va-

»Angela Merkel pojmuje evro kot skupno nogometno igrišče, na katerem igrajo vse države članice, vsak pa igra v svojo korist, s svojim dresom.«

skovala kot fizičarka. Njen oče je bil protestantski pastor, ki se je iz zahodnega dela Nemčije preselil tistega leta, ko je Merklova privekala na svet (1954). »Za tiste čase je bilo to nenavadno, saj je migracija potekala v obratno smer, z vzhoda na zahod. O tistem, ki se je v tistem času preselil v Vzhodno Nemčijo, so pravili, da je nor ali pa komunist.«

Po mnenju ekonoma Gabriela Pastrella lahko pri Angelji Merkel zasledimo nekatere podobnosti s predstavniki poljske katoliške stranke. »Mnogi ključni politiki postsocialistične tranzि-

lute EU je npr. bila podlaga za dokončno osvojitev položaja glavnega političnega akterja. Michael Braun je tudi spomnil, da Nemčija evra sprva ni hotela prevzeti, potem pa je iz situacije potegnila vse, kar se je dalo. »Naj bom jasen: Angela Merkel pojmuje evro kot neko skupno nogometno igrišče, na katerem igrajo vse države članice, vsak pa igra v svojo korist, s svojim dresom. Njena vizija bočnosti ne zaobjema cele Evrope, temveč zgolj Nemčijo,« je bil oster gost četrtkovega srečanja.

Vesna Pahor

OPČINE - Srečanje v dvorani ZKB

Suha gradnja - kulturna in etnološka dediščina Krasa

Suha gradnja predstavlja kulturno in etnološko dediščino Krasa, ki jo je potrebno ohranjati in ovrednotiti ter omogočiti, da to znanje pridobjijo starejši in mlajši. Tako je bilo slišati na predavanju, ki ga je v okviru prireditve Opčine v cvetju 2016 v sredo zvečer v dvorani ZKB priredilo Združenje za zaščito Opčin.

Na srečanju, ki se ga je udeležilo precejšnje število poslušalcev, je arhitektka Monika Milič spregovorila o tem, kako je človek na Krasu v teku stoletij s svojim delom oblikoval krajino. Z odstranjevanjem kamenja so, denimo, nastale grize (grobgle, gromasi), ograde in njive, ki jih še danes obdajajo kamnit zidovi. Posebno zanimivost predstavljajo v našem prostoru »vrzele« z navadno velikima mejnima kamnom in hiške (kamnite), katere so se naši predniki med pašo lahko zatekli v slučaju slabega vremena oz. so v njih shranjevali orodje. »Ti elementi kulturne krajine sestavljajo identiteto Krasa in ljudi, ki na njem živijo,« je opozorila Miličeva. Za ohranitev spomina in pomena starodavnega znanja suhe gradnje so na Opčinah organizirali delavnice, ki jih vodi strokovnjak Vojko Ražem. Ljubitelji tovrstne gradnje bodo letos obnovili Jurijevihiško pri Banih. Kdor bi rad sodeloval, naj poklici na telefonsko številko 340-6816898 ali naj se prijaví prek elektronske pošte (usicivicopicina@tiscali.it).

Osrednje predavanje je bilo poverjeno podpredsedniku raziskovalnega središča Centre d'Etudes et de Recherches sur l'Architecture Vernaculaire iz Pariza Sergiu Gnesdu, ki že vrsto let preučuje območja, na katerih so urejene terase. Avtor, ki se je rodil v Istri, si prizadeva, da bi prebivalstvo in predstavniki oblasti pravilno vrednotili in zaščitili predel, na katerih je človek v teku zgodovine uredil terase. V svojem raziskovalnem zanisu se je Gnesda odpravil v odkrivanje dokaj zaraščenih in torej težko dostopnih območij, ki se nahajajo v tržaških predmestjih. Terase (paštne), ki niso pomembne le za kmetijstvo, pač pa tudi za zaščito strmljih bregov pred usadi, je spoznaval na Kolonji, v Mačkovljah, pri Orehu, na Južnem Tirolskem (proti gorskem plazovom) in na dalmatinskih otokih. V terasastih zidovih so še marsikje vidna s peščenjakom grajenja zatočišča in niše za odvajanje vode. V drugem delu svojega izvajanja je Gnesda namenil pozornost paširskim hiškam na Krasu. Suho gradnjo se ukvarjajo marsikje po svetu. Vsem, ki bi radi izvedeli kaj več o tem, je na voljo francosko-angleški spletni portal www.pierreseche.com.

Na srečanju je tekla beseda tudi o slovensko-italijanskem čezmejnem projektu Living Landscape, ki si prizadeva za zaščito, ovrednotenje in prepoznavanje skupne kulturne dediščine Krasa na obeh straneh državne meje. O Partnerstvu za kraško suhotozido (www.kraskogradnjanasuhoh.wix.com), pri katerem sodelujejo krajevne uprave, jurski odbori, posamezniki in podjetja, je na srečanju govoril arhitekt Danilo Antoni. Tudi to združenje priepla delavnice za gradnjo zidov na Krasu, pri katerih ljudje različnih narodnosti in poklicev radi sodelujejo. V sredo, 8. junija, pa bo Združenje za zaščito Opčin gostilo Zavod za trajnostni razvoj »Pepa s Krasa«: na srečanju bodo obravnavati, kako urejati kraške vrtote. (mch)

Sergio Gnesdu FOTODAMJAN

Sledite mi:

f robertocosolini
@RobertoCosolini
www.robertocosolini.it

Naš Trst razvija sobivanje in spoštovanje do različnih kulturnih identitet.

Raznolike skupnosti pomenijo bogastvo.

TRST NAPREJ S POLNO PARO!

COSOLINI ŽUPAN

Še naprej bomo podpirali dogodke kot na primer SLOFEST, spodbujali sodelovanje s Slovenijo in izvedbo projekta o razvoju kraških vaških jeder.

TRST - Pridobitev Zaživelja bo spletna stran revije Galeb

Revije Galeb ni potreben posebej predstavljati. Že več kot šestdeset let skrbijo za ohranjanje slovenske besede med osnovnšolci na šolah s slovenskim učnim jezikom in si počasi utira pot tudi v matični domovini. Svojo pot je začel leta 1954 in se s časom razvijal, tako vsebinsko kot oblikovno in tako so se v uredništvu odločili, da naredijo korak naprej. Glede na to, da so današnji otroci pripadniki »digitalne« generacije in jim sodobna tehnologija ne dela pregalic, so Galeb preselili tudi na splet. Kmalu bo zaživelja Galebova spletna stran, na kateri bo mogoče brezplačno prelistati in prebirati starejše letnike, na njej bodo v sliki in besedi predstavili sodelujoče avtorje in prispevke otrok, ki jih v velikem številu pošiljajo šole. Galebovo spletno stran, ki je nastala s podporo Dežele Furlanije Julijske krajine, so si zamisli kot stičišče, na katerem bodo objavljali vse novosti, dogodke in projekte, ki zadevajo šole. Na ta način si bodo šole lahko izmenjaval informacije in, zakaj ne, bodo med seboj tudi sodelovali.

Grafično podobo spletne strani je ustvaril Peter Ferluga iz oblikovalskega podjetja Pika, za tehnično plat je poskrbelo podjetje Entersistemi, urednica spletnih vsebin pa je Ivana Soban. Kako pa bo vse skupaj zgledal, bodo pokazali **v torek ob 10. uri** v Tržaškem knjižnem središču. Prvi bodo svoje mnenje in pripombe podali učenci 3. in 4. razreda COŠ Pinka Tomažiča iz Trebič, ki bodo spremljali predstavitev.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 29. maja 2016

MAGDALENA

Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.44 - Dolžina dneva 15.24 - Luna vzide ob 1.28 in zatone ob 12.39.

Jutri, PONEDELJEK, 30. maja 2016

IVANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj C, zračni tlak 1013,6 mb ustanjen, vlaga 57-odstotna, brezvetro, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 19,6 stopinje C.

OKLICI: Fabio Boenco in Rossella Benes, Antonio Perrotta in Nicoletta Leone, Paolo De Luca in Tatiana Iakunina, Gianfrancesco Boccia in Rafaella Pavanello, Marco Clarot in Kristina Husel, Uros Jercog in Ivana Flego, Jernej Šček in Petra Grassi, Andrea Schettini in Alice Zanni, Alessio Orlandi in Michela Mosetti, Alessandro Bovo in Diana Carolina Zavala Jacinto, Saso Giberna in Volha Vasilyeva, Francesco Fulvi in Rosamaria Andolini, Alberto Spigolon in Manuela Da goštin, Andrea Gallo in Anna Saramin, Mattia Ianza in Angela De Stefan, Stefano Apollonio in Francesca Bellomo, Bruno Hendrik Eugeen Vanobberghen in Samantha Srebernik, Luca Boso in Erica Zucca, Matteo Metz in Margherita Gattucci, Tiziano Bonano in Lorenza Quadarella.

Loterija 28. maja 2016

Bari	6	31	48	87	24
Cagliari	57	37	18	53	76
Firence	11	14	56	33	44
Genova	82	80	55	17	28
Milan	62	55	86	12	17
Neapelj	85	7	40	88	51
Palermo	65	7	12	5	18
Rim	11	56	61	86	19
Turin	6	42	80	1	88
Benetke	41	42	79	10	63
Nazionale	85	38	64	6	7

Super Enalotto št. 64

3	5	12	17	44	51	jolly 18
Nagradni sklad						92.076.069,93 €
Brez dobitnika s 6 točkami						-€
Brez dobitnika s 5+1 točkami						-€
24 dobitnikov s 5 točkami						8.237,44 €
1307 dobitnikov s 4 točkami						152,24 €
43.045 dobitnikov s 3 točkami						14,02 €
529.954 dobitnikov z 2 točkami						5,00 €

Superstar

39

Brez dobitnika s 5 točkami	-€
4 dobitniki s 4 točkami	15.224,00 €
146 dobitnikov s 3 točkami	1.402,00 €
2.242 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
12.417 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
22.494 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Primorski
dnevnik

tmedia
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

obvešča, da bo
v petek, 3. junija,
urad zaprt.

PETEK

3

JUNIJ

Lekarne

Od ponedeljka, 30. maja,

do nedelje, 5. junija 2016:

Običajni urnik lekarne:

8.30-13.00 in 16.00-19.30

Lekarne odprte tudi 13.00-16.00

(ob delavnikih,

od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Bel-poggio 4 - 040 306283, Oštrek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30

(ob delavnikih,

od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto

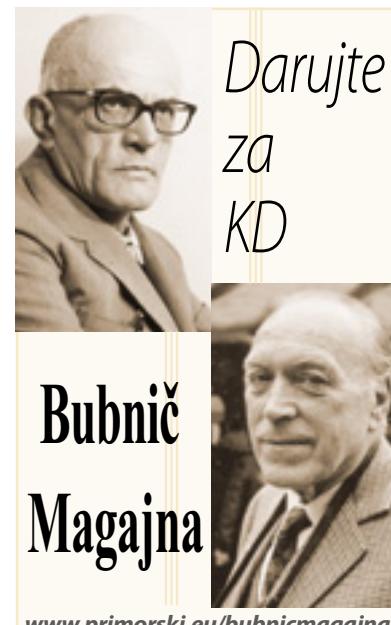
(tudi 13.00-16.00), v nedelo in

med prazniki (8.30-19.30)

Trg Libertà 6 - 040 421125, Istrska ulica 18/B - 040 7606477, Skedenjska ulica 44 - 040 816296, Bazovica - 040 226165 (lekarna) ali 040 9221294 (dosegljivost) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

Danes, 29. maja: Trg Gioberti 8 - 040 54393; v ponedeljek, 30. maja: Ul. F. Severo 122 - 040 571088.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zeleni številka) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 19.00, 21.15 »Alice attraverso lo specchio«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Benvenuti... ma non troppo«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00 »Tangerines«; 18.00 »Wilde Salomè«; 21.45 »Microbo e Gasolina«.

FELLINI - 16.15, 20.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; 18.00, 21.45 »Era d'estate«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00, 20.00, 21.45 »Julietta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »La piazza gioia«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »Colonia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.45, 19.00 »Alica izza ogledala«; 18.00, 20.15 »Alica izza ogledala 3D«; 14.40, 17.00 »Angry Birds (sinhr.)«; 13.30, 15.30 »Angry Birds 3D (sinhr.)«; 16.30 »Houston, imamo problem«; 20.40 »Možje X: Apocalipsa«; 17.45 »Možje X: Apocalipsa 3D«; 18.20, 21.15 »Prava fanta«; 13.50, 15.50, 20.30 »Sosed 2«; 15.40 »Stotnik Amerika: Državljanska vojna«; 13.40 »Top maček: Na začetku«; 14.00, 17.30, 18.30, 20.00, 21.00 »Warcraft«.

NAZIONALE - 18.00, 20.00 »Alice attraverso lo specchio«; 16.15, 22.00 »Alice attraverso lo specchio 3D«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Pele«; 16.15, 18.45, 21.30 »X-Men: Apocalisse«; 18.10, 21.00 »Captain America: Civil War«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Somnia«; 16.30, 20.15 »Da Monet a Matisse«; 16.40 »Robinson Crusoe«.

SUPER - 17.00, 19.00, 21.00 »Whiskey Tango Foxtrot«.

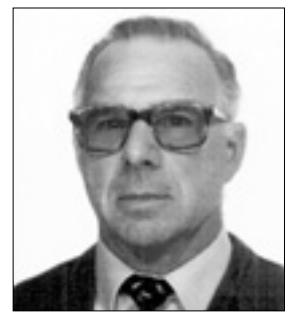
THE SPACE CINEMA - 15.00, 17.20, 18.20, 19.40, 22.00 »Alice attraverso lo specchio«; 15.15, 18.20, 21.15 »Captain America: Civil War«; 15.30, 17.50 »Alice attraverso lo

specchio 3D«; 15.40, 18.35, 20.40, 21.30 »X-Men: Apocalisse«; 16.30, 19.00, 21.30 »La piazza gioia«; 15.05, 17.20, 19.35, 21.50 »Pele«; 20.10, 22.15 »Somnia«; 16.10 »Tini - La nuova vita di Violetta«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Alice attraverso lo specchio«; Dvorana 2: 15.00, 17.45, 20.30 »X-Men: Apocalisse«; Dvorana 3: 15.20, 17.15, 20.15, 22.10 »Julietta«; Dvorana 4: 16.00 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.00, 20.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; 22.00 »X-Men: Apocalisse«; Dvorana 5: 15.45 »Il regno di Wuba«; 17.40, 20.10, 22.10 »La piazza gioia«.

Prerano nas je zapustil naš predragi oče

Sergio Drago

Žalostno vest sporočajo

hčerke Barbara z Davidom, Elisabetta z Igorjem in Sabrina z Andreo

Od njega se bomo poslovili v sredo, 8. junija, od 12. ure dalje v kapelici na Colu
Namesto cvetja darujte za Hospice Pi-neta.

Col, 29. junija 2016

Pogrebno podjetje Alabarda

Zadnji poljubček nonotu

Ivana in Patrick

KRIŽ - Arhitektka Erika Košuta sodelovala pri projektiranju hotela

Slovenski doprinos k razvajanju in razkošju

»Ko so mi sporočili, da je naš načrt zmagal na razpisu za luksuzne hotelle, skorajda nisem verjela.« 30-letna kriška arhitektka Erika Košuta je namreč sodelovala v trbiško-rezijansko-tržaški/slovenski navezi arhitektov, ki so se prijavili na idejni razpis Luxury bleisure hotel competition, ki ga je razpisala triječna revija za arhitekturo, oblikovanje in komunikacijo Arca International v sodelovanju z mrežo hotelov Le Royal Monceau Raffles iz Pariza. No, njihov projekt se je izkazal za najboljšega, saj je povsem ustrezal pogojem in s svojo inovativnostjo prepričal petčlansko mednarodno žirijo arhitektov, ki je pred nekaj tedni razglasila zmagovalce.

Mlado tržaško arhitektko, ki je zaposlena v arhitekturnem biroju pri Rosselli Gerbini na Kavani in že dve leti sodeluje tudi z arhitektom Paolom Menkom, je v ekipo povabil znanec, trbiški arhitekt Claudio Beltrame. Erika si konec tedna namreč redno privoči oddih hribih, ki so dejansko njen drugi dom in kjer ima veliko prijateljev. Povabilo je sprejela kot velik življenski izziv. Zakaj ne, si je rekla, in kaka dva meseca preživila svoje konce tedna na Trbižu, kjer se je z omenjenim Beltramejem, njegovim sinom Lucco in Gabrielem Pascuttijem iz Rezije posvečala izključno projektiranju sodobnega luksuznega hotela.

In kaj so naposled ustvarili? Razpis je zahteval projektiranje sodobnega razkošnega hotela s petimi zvezdicami, ki bi bil tako z estetskega kot s funkcionalnega vidika zelo napreden in ki bi ponujal vse najnovješte in naj-sodobnejše oblike elegance, razkošja, udobja in priložnosti za dobro počutje za t.i. »bleisure« stranke - se pravi

prej do novice
www.primorski.eu

Erika Košuta

podjetnike na oddihu. »Pri projektiranju smo morali slediti določenim smernicam in poskrbeti za obseg arhitektonskega organizma vključno z organizacijo notranjih prostorov,proto pa smo lahko izbirali kontekst, v katerega hotel postaviti,« nam je pov告ala Erika in dodala, da je bil namen razpisa ponuditi novo dimenzijo hotela, ki bi ponujala več svežih predlogov za snovanje kakega novega bodočega ekskluzivnega hotela.

Zmagovalci so si zamislieli 19-nadstropni nebotičnik, za katerega so projektirali seveda tudi vse notranje prostore z luksuzno opremljenim interierom - od vhodne veže, mimo recepcije, bara, knjižnice s posebnim oddelkom za t.i. »co-working«, do panoramske restavracije »in&out« ali izjemno razkošne sobe. Pri oblikovanju arhitektonskih elementov so uporabili trdo podlago oziroma »solid surface« - tako za fasado kot za več kosov notranje opreme tako v skupnih kot v zasebnih prostorih. Načrt so podprli nekateri sponzorji, tako da so morali arhitekti pri načrtovanju uporabiti njihove materiale in proizvode.

»Pri snovanju hotela smo iskali najprimernejše oblike spajanja arhitekture, oblikovanja in umetnosti, da bi uresničili prostor, kjer bi morebiti zaživele razstave, raznorazni dogodki in trenutki gurmanskega uživanja in

kjer bi se gostje hkrati razvajali oz. sproščali duh in telo.« Pri tem seveda niso mogli mimo sproščajočega wellness centra s savno, bazenom in fitnessom, ki se razvijajo na prvih dveh nadstropjih.

Na začetku junija (točneje 7. junija) bo njihov zmagovalni projekt nagrajen v Parizu v hotelu Le Royal Monceau Raffles. Arhitekti bodo prejeli denarno nagrado, njihovo delo bodo predvajali na nagrajevanju in obenem objavili na straneh revije Arca International ter na njeni spletni strani www.arcadata.com oziroma na raznih družbenih omrežjih, ki so povezana s pomočjo spletnne strani. Pariski dogodek bo Erika izkoristila tudi za krajše počitnice, saj v Parizu še ni bila.

Sara Sternad

TRST - Koncert TPPZ Pinko Tomažič

Partizanska pesem zadonela na univerzi

Partizanske pesmi so v torek zvečer zadonele na dvorišču glavnega sedeža tržaške univerze, kjer je bil na sporednu koncert Tržaškega partizanskega zboru Pinko Tomažič z ansambloma Ovce in Dirty Fingers (*FotoDanj@n*). Koncert je priredilo združenje ARCI - Študentski dom (Casa dello studente), ki prireja kulturne dogodke na univerzi. TPPZ Pinko Tomažič bo 18. junija nastopil na Dunaju, in sicer na proslavi ob 75-letnici napada Hitlerjeve Nemčije na Sovjetsko zvezo.

TRST - Jutri Confcommercio: nagradili bodo male umetnike

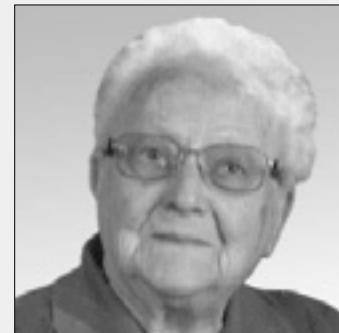
V Ljudskem vrtu Muzio De Tommasini bodo **jutri ob 10.30** nagradili dvanajst najboljših risb v okviru natečaja Mestieri del Commercio, ki bodo sestavljale koledar združenja trgovcev Confcommercio za leto 2017. Risbe so sad dela učencev tretjega letnika osnovnih šol, katerim je bil natečaj, ki ga je priredila skupina mladih podjetnikov združenja Confcommercio, tudi namejen. Jutrišnjega nagrajevanja se bo udeležilo kakih sto učencev osnovnih šol z italijanskim in slovenskim učnim jezikom s Tržaškega, ki bodo sodelovali tudi v kvizu. Zmagovite šole bodo prejele dar za nakup didaktičnega materiala in potreščin.

TRST - Jutri v DSI Pino Rudež in njegovi dokumentarci

Društvo slovenskih izobražencev bo na jutrišnjem srečanju v Peterlinovem dvorani gostilo dolgoletnega šolnika in ravnatelja ter navdušenega planinca Pina Rudeža, ki se v prostem času že dvajset let z vnemo posveča snemanju krajsih in daljših dokumentarnih filmov. Na večeru z naslovom Filmski razgledi od daleč in bližu bo predstavljal izbor filmov, ki jih je posnel na svojih daljnjih potovanjih v krajih s prelepoto eksotično naravo (Kamčatka, otoki Galapagos, Sardinija) in v našem, zamejskem prostoru, s posebnim posluhom do lokalnega utripa (Matajur in Nadiža, Prvi ples itn.). Srečanje v Donizetti ulici 3 v Trstu se bo začelo **jutri ob 20.30**.

ZABREŽEC - Smrt zavedne domačinke

Olgi Hervat Družina v hvaležen spomin

Olga Hervat Družina

11. maja smo se poslovili od Olge Hervat vdove Družine iz Zabrežca v dolinski občini. Rojena je bila v Borštu leta 1926 v zavedni slovenski družini, oče Urh je takoj po vojni zahteval vrnitev potalijančenega priimka v slovensko, izvirno obliko. Kljub temu, da je Olga obiskovala italijansko šolo, je ohranila in vse življenje gojila svojo slovensko bit. Po poroki z domačinom Bogdanom Družino se je preselila v Zabrežec. Ob izbruhu druge svetovne vojne se je takoj vključila v osvobodilno gibanje. Na njenem domu so imeli partizansko kuhišnjo, na vrtu za hišo pa tudi bunker, v katerem so partizani večkrat prenočevali. Olga je kot mlada kurirka največkrat raznašala partizansko pošto, dogajalo pa se je tudi, da so ji naložili zahtevnejše in nevarnejše zadolžitve. O teh svojih dogodivščinah je velikokrat rada pripovedovala in ker je bila vedno vredrega značaja, se je svojemu takratnemu strahu tudi nasmejala. Dokler so ji moči dopuščale, pa je bila aktivna tudi v vaškem dogajanju. Olga Hervat je z bistro glavo in živim spominom dočakala častitljivih 90 let. Kmalu potem jo je udarila bolezni, ki jo je kmalu iztrgala iz kroga svojih dragih. Le nekaj dni pred njenom smrтjo ji je italijansko ministrstvo za obrambo poslalo sporočilo, da je bila odlikovana z Medaljo osvoboditve ob 70-letnici osvoboditve. Odlikovanja, ki naj bi ji ga, skupaj s številnimi drugimi zaslužnimi borci za svobodo, izročili v četrtek, 26. maja, žal ni dočakala. Vsi, ki smo jo poznali in z njo delili lepe in trpke dogodke iz njenega bogatega življenja, jo bomo ohranili v lepem spominu. (A.S.)

TRST - Lonjerski vrtec v projektu Teatrando

Z Mačkom Murijem v gledališču Pellico

V petek, 20. maja, so v gledališču Silvio Pellico v sklopu projekta Teatrando nastopili malčki slovenskega Otroškega vrtača Lonjer z dramatizirano pravljico Kajetana Koviča Maček Muri. Pravljica, prava uspešnica, obhaja štiridesetletnico svoje prve objave, prevedena je tudi v italijanččino in ima od leta 1984 tudi glasbeno verzijo Nece Falk.

Malčki lonjerskega vrtača so bili pod vodstvom učiteljice Saše Don s pomočjo Ljudmila Puntar, Rosane Franco in Lare Vatandoust Gladikolai ter s potprežljivo pripravo glasbenega dela in spremljavo Aljoše Sakside presrečni, da so nastopali na »pravem odru«. Prisrčno in suvereno so se odrezali kot izkušeni igralci. Navdih za uprizoritev pravljljice Mačka Murija in pristop k projektu Teatrando je učno osebje dobilo iz didaktičnega cilja, ki teži k razvijanju sposobnosti poslušanja in uprizorjanja umetnostnih besedil. Uspešnost tega didaktičnega prijema je bil viden prav ob lepem končnem nastopu najmlajših ne le pred ožjim domačim krogom staršev in prijateljev, ki običajno obiskujejo uprizoritev ob koncu šolskega leta, ampak pred širšim zahtevnejšim občinstvom, ki je očitno z odobravanjem in navdušenjem ploskalo malim izvajalcem. (Bojana Daneu)

Obnavljanje signalizacije

Občina Trst obvešča, da bodo ob ugodnih vremenskih razmerah **od jutri do srede med 21. in 6. uro** obnavljali talno signalizacijo. V mestu bodo to opravljali v ulicah Udine, Barbariga, Saltuari, Pauliana, Sant'Anastasio, Manna, Ghiberti, Rittmeyer, Martiri della libertà, Commerciale, Giaggioli, Scorcola, Virgilio in Artemidoro, na Rebri za Ferluge ter na trgu Belvedere in Casali. Na Opčinah bodo signalizacijo obnavljali v Ul. Vena, v Proseški in Narodni ulici, na križišču, Selivcu, pokrajinski cesti št. 35, Škavenci oz. Našnškem trgu, v Ul. Ricreatorio, na Dunajski cesti ter v Repentabrski, Alpinški in Bazovški ulici.

Mobilni urad redarjev

Občina Trst obvešča, da bo mobilni urad redarjev **od jutri do sobote** prisoten na Velikem trgu, v Škednju, na Trgu Perugino, Borzem trgu, Vrdelski cesti, Trgu sv. Antona, v borovem gozdici v Barkovljah, parku vile Revoltella, parku na Frnedu, Ul. Paolo Veronese, na Trgu sv. Jakoba, Trgu sv. Libertà, Rojanskem trgu, v Naselju sv. Sergija, v Rocolu in na Melari, pri Sv. Jakobu, na Trgu Cavana in pri Sv. Ivanu.

Urad za prostorski načrt zaprt

Občina Trst obvešča, da bo **od jutri do petka** zaradi preurejanja prostorov zaprt urad za pregled dokumentacije o prostorskem načrtu. Obrniti se bo mogoče na odgovornega dr. Roberta Prodana (roberto.prodan@comune.trieste.it), dalje na gradbenega izvedenca Luca Kersitcha (telefon 040-6754265, e-mail luca.kersitch@comune.trieste.it) ali na geometra Paola Cernivana (telefon 040-6754258, e-mail paolo.cernivani@comune.trieste.it).

Fizik Parrinello na šoli SISSA

Znani fizik in dobitnik Diracove medalje Michele Parrinello bo gost visoke šole SISSA, kjer je tudi poučeval in kjer bo **jutri ob 14.30** predaval o simulaciji redkih pojavov.

V Schmidlu o Massiminiju

Ponedeljkovo srečanje v gledališkem muzeju Schmidlu bo **jutri ob 17.30** v dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčevićev posvečeno »kralju operete« Sandru Massiminiju ob 20-letnici smrti. Ob tej priložnosti bo na ogled film Sonie de Cristini z naslovom Senza Copione.

V SANTIAGU DE COMPOSTELA 20.000 LJUDI ZAHTEVALO JEZIKOVNE PRAVICE

»O idioma é a vida« Jezik je življenje

Približno 20.000 prebivalcev španske regije Galicije se je na glavnem trgu v Santiago de Compostela zbralo na protestnem zborovanju proti politiki deželne vlade, ki načrtno zatira galicijski jezik. Protest je priredila organizacija Queremos Galego, ki si že desetletja prizadeva za uveljavljanje galicijskega jezika in je zelo aktivna v zadnjih letih, od kar je deželna vlada, ki jo sestavljajo predstavniki vladne Ljudske stranke (Partido Popular) pod pretezo varčevanja zaradi finančne krize začela načrtno razgrajevati jezikovo politiko, ki jo je vzpostavila prejšnja levičarska vlada.

»Tukaj sem, ker obstajajo vsak dan novi razlogi, zaradi katerih moramo biti tukaj,« je dejala Loli iz Pontevedra, ena izmed 20.000 udeleženk in udeležencev, ki so se 17. maja zbrali v Composteli v obrambo galicijskega jezika. Xoan, po-

morščak, pa novinarjem pove svojo misel: »Napišite, da je žalostno, da nas tukaj ni dva milijona.« Ampak potem malo pomisli, in doda: »No, če dobro pomislim, na tej manifestaciji nas je res veliko. Ni veliko vprašanj, za katera bi se zbralo toliko ljudi.« In nadaljuje svoj pohod z zastavo v roki in z napisom »Queremos galego«. Zahtevamo galicijsčino.

JEZIK JE POMEMBEN, DA OBSTAJAMO KOT NAROD

Marcos Maceira, predsednik osrednje jezikovne nevladne organizacije, Mesa Pola Normalización Lingüística, je ob začetku protestne manifestacije opozoril, da obstajajo več kot 400 zakonskih določil, ki ščitijo španski jezik, v korist galicijskega jezika pa obstaja samo 6 določil, »pa še te se ne izvajajo«. Maceira se je zavzel za

spremembo jezikovne politike in o dejelni vladni dejali, da jo označujejo številni napadi na galicijski jezik, ter navedel nekaj nujnih ukrepov, ki jih je njegova organizacija že predlagala. Ti gredo od zahteve po ukinitvi »večjezičnosti«, s katero je deželna vlada v izobraževanju potisnila galicijsčino na tretje mesto, za španščino in angleščino, pa do normalizacije rabe galicijskega jezika v javni upravi.

Predstavnica galicijske etnične stranke Bloque nacional galego Ana Ponton je manifestacijo označila kot »dan, ko smo ponosni, da imamo svoj jezik, ki nam omogoča, da smo na svetu« in obenem »da obtožimo politiko predsednika dežele Feijooja, ki že leta izrinja naš jezik iz šol in iz sredstev obveščanja.«

Župan Santiago de Compostela Martino Noriega je dejal, da »je treba zahtevati tega dne postavljanje vseh 365 dni v le-

tu.« Tudi zanj je galicijski jezik »sredstvo, ki nam daje razlog za obstoj na svetu.«

MNOŽIČNOST

Sprevod se je pred zborovanjem na trgu razvil po mestnih ulicah za velikima transparentoma. Na enem je pisalo »V Galiciji, v galicijsčini«, na drugem pa podarjeno »Vedno v Galiciji, vedno v galicijsčini.« Tisoč ljudi so obšli mestne ulice v obrambo jezika; bili so predstavniki političnih organizacij, sindikalisti, člani krajevnih skupnosti, predstavniki kulturnih organizacij. Vse je izpadlo zelo praznično, vendar z odločnimi zahtevami. Bilo je veliko bobnov, ki so skandirali ritem pohoda, veliko petja galicijskih pesmi, tu pa tam tudi nekaj tradicionalnih galicijskih plesov, pa vzklikanja k uveljavljanju ljudske volje glede galicijskega jezika. Bilo je tudi veliko otrok in veliko mladih, dokaz,

da obstaja volja, da se jezik ohrani tudi v prihodnjih generacijah.

TUKAJ SMO!

Ko se je sprevod razvil do glavnega mestnega trga so se ljudje zbrali pred gorovniškim odrom. Pripeka je bila huda, vendar to ljudi ni odvrnilo. Vzklikanja za uveljavljanje jezika ni bilo konca. Prvi je spregovoril Pisatelj Carlos Callon, dolgoletni aktivist in nekdanji predsednik jezikovne organizacije A Mesa. »Pred dnevi sem bil na sodišču in zahteval, da poteka postopek v galicijsčini, pa so mi dejali, da bo ta veliko počasnejši, kot če bi potekal v španščini,« je začel svoj poseg in s tem besedami navdušil razgreti množico. Dodal je, da je to dokaz, da živeti v galicijsčini ni lahko in opozoril, da bi lahko nastel na stotine takih primerov.

Voditelj zborovanja Xurxo Souto je nato množico dodatno navdušil s stavkom »Klub vsemu, mi smo tu!«. Nato je predlagal »minuto glasu« za galicijsčino in na trgu se je razlegel gromozanski krik, ki ga je bilo slišati po vsem mestu, sledilo pa mu je burno ploskanje.

Množico je nato ganil pozdrav Salvete Goli, partnerke osrednjega galicijskega pesnika Manuela Marie, ki je umrl leta 2004. »Duh Manuela Marie je prisoten na tem zborovanju,« je dejala. Sledil je kratek kulturni spored: nekaj pesmi, nekaj plesov in nastop otrok, ki so brali galicijske pesmi.

JEZIK JE ŽIVLJENJE

Marcos Maceira je na koncu poddaril, da gre za zahteve, ki so zelo stare: pred sto leti so v mestu La Coruña ljudje zahtevali natanko isto, kar množica zdaj zahteva v Composteli: »Polno prisotnost in pravico do rabe našega jezika z vsemi obvezami, ki so potrebne, da bo to zajamčeno.«

»Ne manjka ljudi, ki nas poskušajo deliti s sejanjem večstoletnih predsodkov do Galicijev in njihovega jezika, z odločbami in sodbami, ki nastanejo iz sovrašča,« je še dejal in zahteval, »naj sprejmejo zakonodajo, ki bi preprečila, kar se dogaja zdaj, da bi preprečila deželni vladi, da z odločbami ukinja galicijski jezik pri izobraževanju najmlajših, ali da v nadaljevalnem obdobju prepove, da v tretjino predmetov, kolikor naj bi jih poučevali v galicijsčini, vključi katerikoli znanstveni predmet. Ta ukrep je bil sprejet proti večinskemu javnemu mnenju, proti vsej izobraževalni javnosti, proti sindikatom, proti študentskim organizacijam, proti gibanjem za pedagoško obnovino in proti vsem posvetovalnim telesom na področju izobraževanja.«

Manifestacija se je končala s galicijsko himno in s poezijo Manuela Marie. »O idioma é a vida«, Jezik je življenje, je napisal. To geslo je tudi združilo množico v Santiago de Compostela.

X.M. Piñeiro

Na slikah: pod naslovom množica na zborovanju za galicijski jezik v Santiago de Compostela. Spodaj minister za razvoj skupnosti Maori Te Ururua Flavell

Novozelandski parlament končno sprejel zakon o zaščiti jezika domorodne skupnosti Maori

Novozelandski parlament je končno odobril zakon o zaščiti domorodnega jezika maori, ki ga je predlagala stranka domorodcev. Zakon, ki je znan pod nazivom Ta reo Maori naj bi bistveno prispeval k ohranitvi in oživitvi tega jezika.

Zanimivo je, da zakon določa, da bo v primeru spora glede na jezikovno varianto jezika, verzija maori prevladala nad angleško verzijo.

Osnovni razlog za sprejem zakona, ki naj bi po mnenju predlagateljev omogočil strategijo razvoja jezika in zagotovil domorodni skupnosti tudi primerno vodstvo, je znaten upad števila prebivalcev, ki govorijo ta jezik. Od leta 2006 do leta 2013 je po podatkih popisa prebivalstva število ljudi, ki jezik obvladajo na ravni, da ga vsakodnevno lahko uporablja, padlo za 4,8 odstotka.

Minister za razvoj skupnosti Maori in obenem voditelj te skupnosti Te Ururua Flavell je sicer želel, da bi se jezika maori učili vsi državljeni, torej tudi

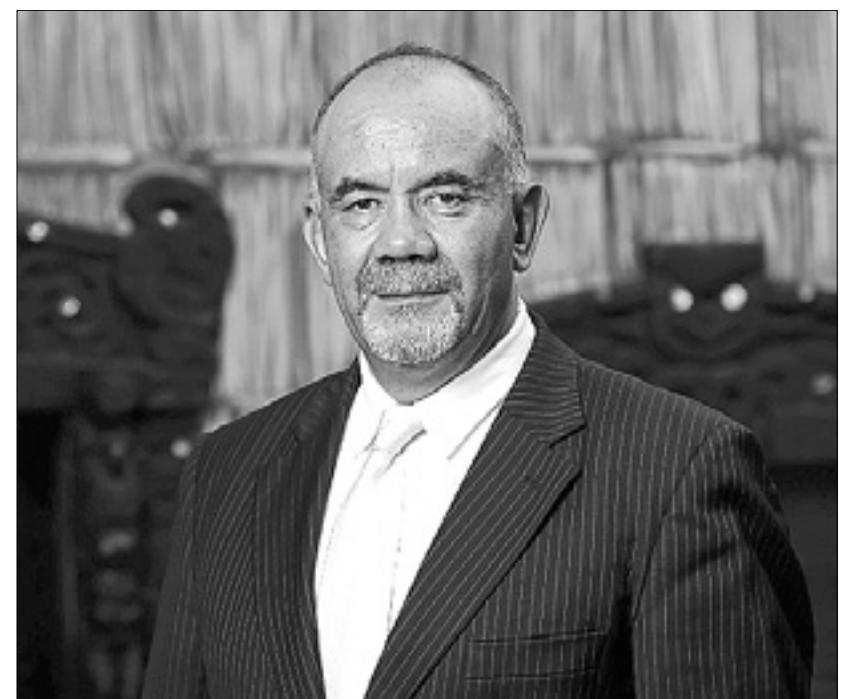
tisti, ki ne pripadajo domorodni skupnosti. »Ta zakon zadava vse prebivalce te države in njegov namen je, da se naš jezik ohrani,« je dejal. Pojasnil je, da se je država »počasi ogrevala« in kot primer navedel, da ob mednarodnih dogodkih pojejo tudi himno skupnosti Maori. Leta 1999 je bil javni upor proti predlogu, da bi to himno peli v jeziku domorodcev na mednarodnem tekmovanju v regbiju v Twickenhamu. Danes je to postal povsem običajno.

Nova strategija naj bi torej zaustavila padanje števila govorcev tega domorodnega jezika. Vprašanje je seveda, ali bo to zadostovalo.

Kaj pravzaprav določa zakon? Uvdoma določa, da je te reo maori (jezik maori) »taonga« (zaklad). Med uvodnimi določili je tudi priznanje, da je britansko cesarstvo zgodovinsko »zanimalo in zatiralo« pravico domorodcev, da uporablajo svoj jezik. Zdaj država končno vrednoti ta jezik in zagotavlja njegovo zaščito in z zakonom formalno

ustanavlja novo neodvisno jezikovno telo, »te matawai«. Ta organizacija bo vlači pomagala pri oblikovanju in uresničevanju strategije razvoja jezika maori, kar tudi pomeni, da si bo prizadevala za povečanje števila prebivalcev, ki tekoče govorijo ta jezik. Njeno vodstvo bo štele 13 članov: sedem jih bo imenoval svet Maorijev, štiri jih bodo imenovali organizacije, ki si prizadevajo za razvoj jezika maori in dva bo izbral minister za razvoj skupnosti Maori. S tem telesom se bodo posvetovali tudi ministri za izobraževanje, finance, kulturo in okolje z namenom, da oblikujejo seznam prednostnih ukrepov. Sicer pa bo te matawai tudi nadzoroval delo agencij za domorodce ter prevzel nekatere funkcije, ki jih je doslej opravljal svet za televizijo v jeziku maori.

Sedanja komisija za jezik maori bo še vedno obstajala kot svetovalno telo vlači, sredstva, 7,5 milijona novozelandskih dolarjev za razvoj jezika maori pa bo poslej upravljalo novoustanovljeno telo.

FILM - Na francoskem festivalu še nikoli toliko pozornosti za naše kraje

Cannes, Gorica in Trst

Ettore Scola

Ivo Barišić, protagonist Sosičeve Komedije solz

CANNES - Ne glede na to, ali je žirija letošnjega Festivala v Cannesu zadostila pričakovanjem kritike, ali če – kot je zapisal eden najuglednejših italijanskih filmskih kritikov Paolo Mereghetti – je z nagradami dokazala, da ni bila kos tako zahtevni nalogi, bo 69. izvedba festivala gotovo ostala zapisana tržaški filmski zgodovini kot tista, ki je zagotovila neverjetno pozornost prav filmski umetnosti naših krajev.

Da je bilo res tako, najbrž dokazuje tudi dejstvo, da se je festivala letos prvič v Cannesu udeležil tudi deželní odbornik za kulturno Gianni Torrenti, ki je prisostvoval projekciji filma *I tempi felici* Alessandra Comodina, ki ga je sicer videmski avtor posnel v Piemontu. V izboru kratkometražnih filmov pa je bilo vključeno tudi delo *La santa che dorme*, mlade tržaške režiserke Laure Samani, ki ga je avtorica posnela v Nediških dolinah.

Na svoj račun pa je v Cannesu letos prišla tudi Gorica, ker je bil na enem od srečanj v italijanskem paviljonu govor o Festivalu Amidei, ki bo sodeloval septembra na spominski razstavi posvečeni italijanskemu režiserju Ettoremu Scoli. Mlada raziskovalca Marco Dionisi in Nevio De Pascalis bosta namreč med 24. septembrom in 23. oktobrom predstavila v Rimu, v muzeju Carlo Bilotti, živiljenjski opus pred nedavnim preminulega avtorja.

Tako se je v Cannesu pogovor dotaknil tudi Gorice in Festivala, ki ga je Scola, kot sta povedali režiserjeva hči Silvia in žena Giogli Fantoni, posebej ljubil. »Nan je bil zelo navezan,« je razložila Silvia, »ker je bil Amidei prvi očetov mentor in zelo drag priatelj. Poleg tega pa je moj oče v Gorici prejel priznanje ob svoji osemdesetletnici, kar ga je veselilo, ker je bil na Gorico zelo navezan in vse dokler mu je zdravje pač dovolilo, se je skušal udeleževati tedna posvečenega filmskemu scenariju. Nan je bil scenarij najvažnejša stvar. Pisani zgodbje je moj oče vselej posvetil največjo pozornost,«

je še povedala hči Silvia, »snemanje filma, bilo zanj seveda potrebna, a tudi zelo nadležna in zamudna zadeva.«

Ob Gorici pa se je v Cannesu spet pojavil tudi Trst. Po dokumentarju *Poslednja plaža*, ki sta ga režiserja Davide Del Degan in Thanos Anastopoulos predstavila že drugi festivalski dan, je Slovenski filmski center na tržnici predstavil tudi prvenec priznanega tržaškega gledališkega režiserja in pisatelja Marka Sosiča. Istočasno torej, ko so Sosičeve knjižne uspešnice v francoskem prevodu polnile pariške knjižarne, so njegov celovečer Komedijo solz vrteli v dvorani Palaisa. Projekcija je bila v Cannesu na ogled izključno selektorjem drugih festivalov in kupcem, ki so si tako lahko ogledali zgodbo, ki jo je Sosič posnel v produkciji Arsmedie in ob podpori Slovenskega deželnega sedeža Rai in v katerem ob izrednih protagonistih Ivu Barišiču in Marjuti Slamič nastopa vrsta tržaških statistov.

Zgodba pripoveduje o priletнем Albertu, moškem v invalidskem vozičku, ciniku, koleriku in rasistu. Protagonist živi v Trstu v velikem stanovanju ter v samoti drobcev svojega obsesivnega spomina, v katerem prebivajo njegovi nerazrešeni odnosi z družino, od katere se je že pred leti oddaljal. Njegov stik z realnostjo predstavljata na eni strani Ida, izobražena ženska srednjih let, ki se dvačrat na teden pripelje iz Istre, da mu pospravi, skuga in da ga umište ter na drugi občasno gledanje skozi okno. Nekega dne pa se Albertovo in Idino sobivanje prične z Albertovim tečnarjenjem in se nadaljuje z vse večjim cinizmom in grobimi izpadmi. Ida prenasa njegovo obnašanje dostojanstveno in mirno, toda Albertova hubodija se še bolj razbohoti. Zanimivo, da Ivo Barišić v filmu govori v zelo dobrem zamejskem narečju in rasizem lika, ki ga posreblja, predstavlja skorajšnji slovenski odgovor nekaterim rastičnim stališčem kopalcov filma *Poslednja plaža*, ki so ga letos prav tako predstavili v Cannesu. (iga)

GLEDALIŠČE - Smrt velikega igralca

Giorgio Albertazzi dokončno stopil z odra

Giorgio Albertazzi
med nastopom
v starorimske
amfiteatru v Trstu
avgusta 2002

ARHIV

RIM - Na svojem posestvu v Toskani je včeraj dopoldne v 93. letu starosti umrl eden najslavnejših italijanskih igralcev Giorgio Albertazzi. Spomin na velikega interpretata sta med drugimi že počastila predsednik republike Sergio Mattarella in predsednik vlade Matteo Renzi. Za Mattarella je bil Albertazzi referenčna točka in učitelj številnih generacij italijanskih igralcev in režiserjev, medtem ko ga je Renzi označil za velikega Italijana, ki je ustvaril zgodovino gledališča in delno tudi filma ter je bil sočasno klasik in šel proti toku.

Giorgio Albertazzi se je rodil 20. avgusta 1923 v kraju Fiesole v Toskani in čeprav je nastopal tudi v 38 filmih in 13 televizijskih nanizankah oz. nadaljevankah, je gledališče ves čas bilo njegova velika ljubezen od leta 1949, ko je prvič stopil na oder v Shakespearevem delu *Troilus in Kresida*, do zadnjega nastopa v sezoni 2014/2015 v Beneškem trgovcu, med vrhunce njegove kariere pa lahko stejemo nastop v Hamletu v režiji Franca Zeffellija.

Ime Giorgia Albertazzija je tesno povezano tudi s Trstom in Stalnim gledališčem Furlanije Julisce krajine oz. gledališčem Rossetti, kjer je prvič nastopal leta 1956 v delu Diega Fabbrija Il Seduttore skupaj z Anno Proclerem. To prijateljstvo poudarja tudi sporocilo za javnost tržaškega gledališča, kjer se izreka sožalje ob smrti velikega interpreta, ki je v Trstu večkrat nastopal v režiji Antonia Calende, zadnjič leta 2012 z delom Viskanju Picassa. Spomin na pokojnega Albertazzija so počastili tudi odborniki za kulturno dežel FJK, Veneto, Piemont, Toskana, Sardinija in Ligurija, ki so se včeraj srečali v Trstu v okviru konference dežel.

Ob vsem tem je treba omeniti tudi temnejo stran Albertazzijevem življenju: leta 1943 se je namreč pridružil enotam fašistične salojske republike in kot častnik poveljeval tudi strelskemu vodu. Zaradi tega je bil leta 1945 obsojen zaradi kolaboracije, po dveh letih zapora pa je bil leta 1947 izpuščen na podlagi pomilostitve bivših fašistov, ki jo je bil podpisal takratni italijanski pravosodni minister, komunist Palmiro Togliatti.

GLASBA - Kralj teatralnega roka

Alice Cooper prvič v Ljubljani

LJUBLJANA - Dame in gospode, Alice Cooper prihaja v Ljubljano. S svojo prepoznavno znamko vrhunskih, strašljivih in zabavnih šovov je zaslovel po vsem svetu kot nespornejši kralj teatralnega roka, poleg tega pa je Cooper vzor celim generacijam glasbenikov različnih žanrov od punka, heavy metala do pop glasbe. Prvi nastop v Sloveniji bo ameriška legenda imela 12. junija in sicer v ljubljanski Hali Tivoli. Koncert spada v daljšo svetovno glasbeno turnejo, ki nosi naslov *Spend the Night With Alice Cooper*.

Vincent Damon Furnier, vsem znan s psevdonimom Alice Cooper, je eden izmed najstarejših še živečih rokerjev. Ameriški pevec je star kar osem sedemdeset let, a je še vedno v izredni formi. Ena izmed najbolj spornih ikon zgodovine roka je v skoraj petdesetletnji glasbeni karieri izdala več kot trideset plošč.

Alice Cooper je znan še predvsem po svojih izjemno spektakularnih nastopih v živo. Svojo znamenito teatralno scenografijo in odrske točke, v katerih sekajo glave, strašijo pošasti in je kača del kostuma, pa je letos popestril z novimi elementi in jih spojil z eksplozijo udarnega roka svojih največjih hitov, kot so *Poison*, *I'm Eighteen*, *School's Out*, *No More Mr. Nice Guy*, *Only Wo-*

men Bleed

in številnih drugih, ter dodal tudi nekaj dobro poznanih pesmi drugih avtorjev. Ob Cooperju bodo tudi tokrat stali zvesti glasbeniki in sicerv trije kitaristi: Nita »The Hurricane« Strauss, Ryan Roxie in Tommy Henriksen, bobnar Glen Sobel ter dolgoletni basist Chuck Garrick.

Vstopnice za to, kar bo nedvomno eden izmed pomembnejših letošnjih koncertov v Sloveniji, lahko še dobite na spletni strani www.eventim.si in na vseh prodajnih mestih sistema Eventim. (rd)

GLASBA - Godbeni kemp za otroke in mlade

Spet bodo Skupaj ... z'gud'li

Pobuda vseh zamejskih godb na pihala - Od 22. do 26. avgusta na sedežu Godbenega društva Nabrežina

Lani poleti so se
mladi godci na
Godbenem kempu
pošteno razigrali

FOTODAMJ@N

NABREŽINA - Zmagovalnega konja se ne menja, pravijo. Tega reka se držijo tudi naše godbe od Doberdoba do Doline, ki se po lanskem uspehu že vneto pripravljajo na nov podvig, drugi godbeni kemp *Skupaj ... z'gud'mo*, ki bo potekal od 22. do 26. avgusta na sedežu Godbenega društva Nabrežina.

Enotedenski kemp je namenjen mladim glasbenikom (od 8. do 18. leta), ki bi se radi preizkusili v igranju v pihalnem sestavu oziroma bi radi nadgradiли svoje godbeno znanje. Tako kot lani se bodo mladi udeleženci vsak dan zbirali okrog 8.-8.30. Najprej jih bo čakala urica korakanja, se pravi figurativnega gibanja v orkestru, potem pa bo že čas za sekcijske vaje. Udeleženci bodo namreč porazdeljeni po skupinah glede na posamezne instrumente – pihala, truba in tolkala; vsaka skupina bo vodil strokovni mentor, ki bo mladim godbenikom pomagal pri reševanju morebitnih težav in jih naučil igranja v orkestru. Po konsilu se bodo vsi zbrali in se pripravili na zaključni nastop, ki bo,

tako kot lani, na travniku ob sedežu nabrežinske godbe. Sicer pa lahko tudi zapišemo, da je že predvidenih nekaj koncertov tega mladega orkestra tako na Tržaškem in Goriškem kot tudi na Videmskem.

Kemp je namenjen gojencem katerikoli glasbene šole in pa vsakomur, ki bi se želel pridružiti godbi. Mnogi namreč nimajo veliko priložnosti za skupno igranje, tako da je kemp odlična priložnost za to. Potrebno je seveda osnovno znanje igranja vsaj enega instrumenta. Organizatorji si prizadevajo, da bi k sodelovanju privabili čim številnejšo skupino glasbenikov, ki jih vodi želja po glasbenem izobraževanju in nadgrajevanju oz. utrjevanju znanja, skupnem ustvarjanju, pa seveda zabavi, širjenju godbeniške kulture in medsebojnem spoznavanju glasbenikov različnih starosti in z različnih koncev bližnje ter širše okolice.

Vpisovanje se je pričelo te dni. Za vsakršno informacijo lahko zavrtite številko Luciana Gergoleta (338-6347012). (sas)

Vstop Italije v prvo svetovno vojno 24. maja 1915, in teh dneh je torej 101. obletnica, je bistveno spremenil razmere v Primorju. Vojna se za naše kraje ni začela takrat: številni primorski fantje so že prej padli na vzhodni fronti, v Galiciji. Morje, ki je bilo glavni vir predvojnega razvoja Trsta, se je prelevilo v zaledje »pomorske fronte«, saj so se v južnem Jadranu že odvijali številni spopadi med habsburško in francosko-angleško mornarico. V tržaškem tisku, tako italijanskem, kot slovenskem, je bilo občutiti pozimi 1914-15 veliko previdnost glede katerikoli novice, ki je obravnavala politični položaj v Italiji: že so bili opazni na obzorju novi viharni vetrovi. Italijanska vojna napoved je pomenila začetek nove, žalostne dobe. Toppovi niso več grmeli le v daljnih Karpatih, temveč na bližnji Soči... Vojna je prinesla številne posledice tudi v vsakdanjem življenju. Po eni strani je bilo treba skrbeli za moral: propaganda je tako postala izredno važno bojno orožje, tako za Kraljevino Italijo, ki je seveda segla po vseh iredentističnih geslih, ki so nastali v prejšnjih letih in desetletjih, kot za habsburško monarhijo, ki jo je čakala kompleksnejša naloga, saj je morala evidentirati najučinkovitejša sporočila za vse različne narodnostne in druge komponente, ki so jo sestavljele. Če je bilo italijansko sporočilo v svojem bistvu zelo enostavno (zaključek procesa zedinjenja Italije, osvoboditev »Iredente« itd...) so se morale avstro-ogrške oblasti zateči v druga sporočila (npr. lojalnost do monarhije, lik Franca Jožefa...)

V arhivu Odseka za zgodovino in etnografijo Narodne in študijske knjižnice hranimo zanimiv primer, ki je nastal na Reki tik po vstopu Italije v vojno in je bil namenjen italijansko govorečemu prebivalstvu vzhodne jadranske obale. Gre za drugo in trejto številko brošure »La guerra per burla« (»Duhovita vojna«, »Vojna preko šale«), ki jo je izdajal na Reki Natale Deschmann pod šaljivim psevdonimom »prof. Pipa«. Gre za satirično brošuro, v kateri se je avtor norčeval iz Italije in iz njenih prvih vojaških (ne)uspehov preko sonetov v dialetku. Tarča sonegov so bili italijanska mornarica, ki ji ni uspelo bombarditi italijanske obale, ko jo je avstro-ogrskra flota bombardirala takoj po italijanski vojni napovedi, italijanski kralj, poveljnik italijanske vojske Cadorna ter seveda glasnik italijanskega vstopa v vojno, pesnik Gabriele D'Annunzio, ki ga je avtor zaničevalno imenoval s psevdonimom »Rapagnetta«, omenjen pa je tudi lik Benita Mussolinija.

Propaganda in satira sta se postopoma uveljavili kot bistveni element vojne in to vlogo ohranili vse do konca: konec oktobra 1918, ko je bil proces razpadanja Dvojne monarhije že v polnem teku, so se tako pojavili po Trstu lepaki-osmrtnice, ki so oznanjali v italijanščini smrt Avstro-Ogrske monarhije, ki je vodilni sloji, kliub cenzuri, niso več mogli skrivati.

Bolje razumemo vlogo propagande in satire, če upoštevamo kolikšni meri se je moralno celotno prebivalstvo udeležiti vojnega napora in kako se je za uradnimi novicami in propagando skrivala vse hujša vsakdanjost: vojna je od samega začetka terjala veliko preobrazbo na gospodarskem področju, saj so morali moški (in nenazadnje živina, predvsem konji!) Ne smemo pozabiti na ta podatek v obdobju, ko je bil konj še vedno neizmenljiv element katerekoli dejavnosti iti v vojsko, zmanjkal je torej delovne sile

1. SVETOVNA VOJNA V TRSTU - Iz fonda Odseka za zgodovino pri NŠK

Med propagando in kruto realnostjo

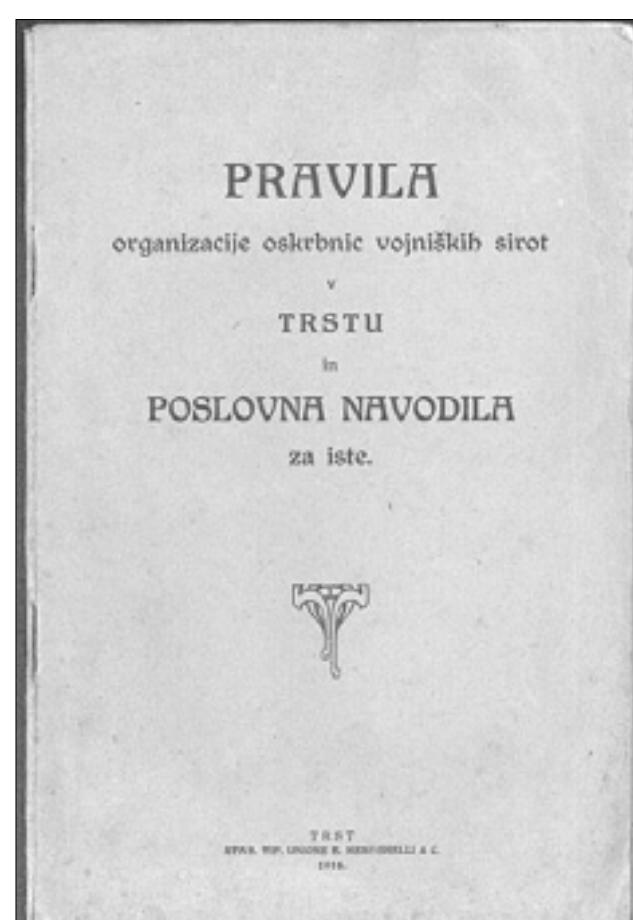
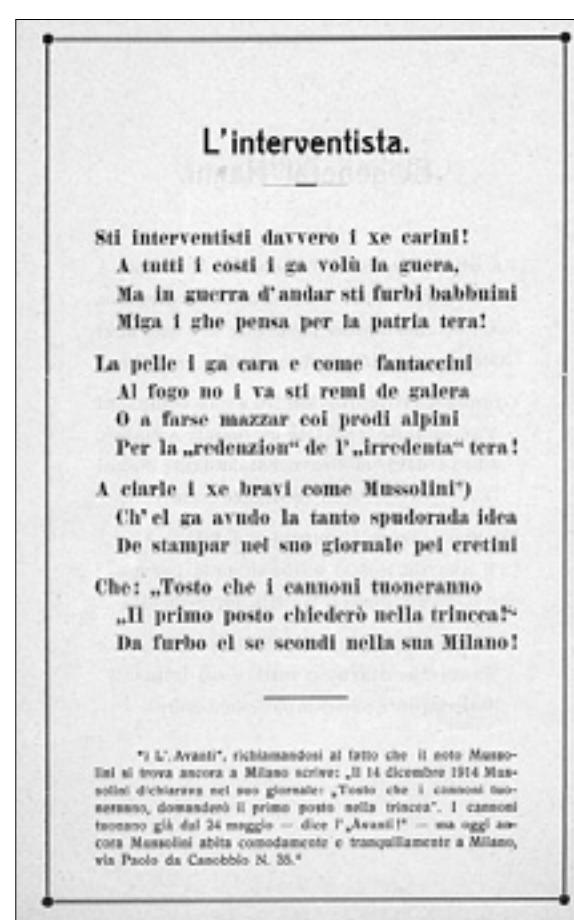
in kmalu hrane. Casopisne strani tržaških dnevnikov so se začele polniti s članki o dobavi hrane, o cenah, začele pa so se pojavljati tudi druge, še bolj tragične novice: gre za sezname padlih vojakov. Porostu števila padlih je posledično sledilo veliko število sirot, ki jim je bilo treba pomagati. Važno vlogo je tako dobitila Organizacija oskrbnic vojniških sirot, katere pravila, fiskana leta 1916, hranimo na Odseku skupaj s poročilom o delovanju za isto leto. V pravilih lahko beremo, da je organizacija nastala z namenom, da bi skrbela za vojne sirote s Tržaškega in da se ne bi njihov gmotni položaj poslabšal po smrti očeta-vojaka. Sredstva za delovanje so prihajala iz prispevkov cesarsko kraljevega Vojnega vdovskega in sirotinskega zaklada in osrednjega urada za otroško varstvo in mladinsko skrb, iz daril, iz dohodkov priredevin in zbiranj denarja ter preko članarin, ki so znašale najmanj 3 krone. Denar so uporabili za denarne podpore, za nakup oblek in perila, obutve, mleka, a tudi za zdravila in za božična darila.

Vila in za božična darila.
Če si podrobnejše ogledamo delovanje organizacije za leto 1916 lahko vidimo, da je npr. poskrbela za nastanitev 200 potrebnih sirot v zdravilišču v Ankaranu, v dveh skupinah julija in avgusta 1916. Sirote, ki so odpotovale v Ankaran so tam dobine lesene sandale, saj so bila obuvala ena izmed glavnih skrbi. Organizacija se je tako močno trudila, da bi priskrbela čevlje za otroke, z namenom da bi razpolagali z njimi ob začetku šolskega leta, ker pa je zaloga že pošla so si morali pomagati tudi z boni za lesene čevlje.

Drugo važno vprašanje je bila prehrana. Težava ni bila samo v denarju. Dogajalo se je namreč, da je denar bil na razpolago, a ni bilo hrane. Tako si je organizacija pomagala tudi s steriliziranim holandskim mlekom, ki ga je dobivala preko cesarsko kraljevega namestnika. To odpira drugo zanimivo vprašanje pomorske gospodarske blokade, ki je postopoma privedla do paralize centralnih sil in za katero ni zadostovala še obstoječa trgovina z nevtralnimi državami, kot je bila Nizozemska. Če se povrnemo k organizaciji za sirote ugotovimo, da je holandsko mleko delila najmlajšim ali ga uporabila za pripravo čokolade v božičnem času.

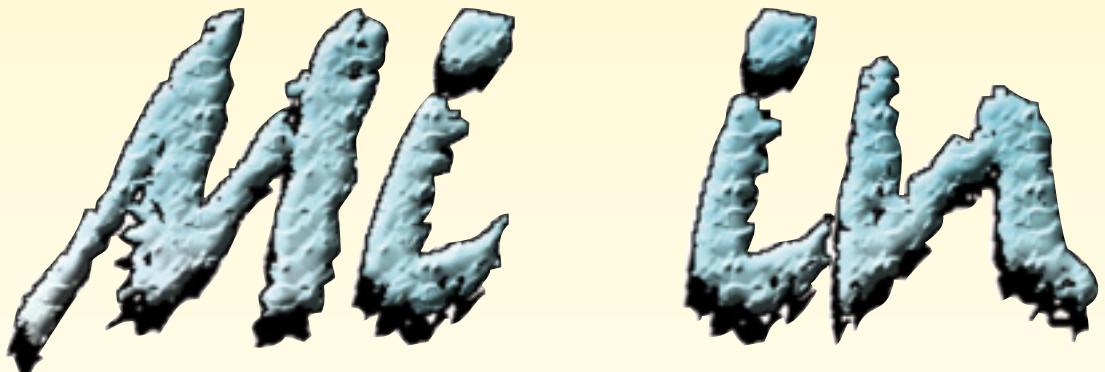
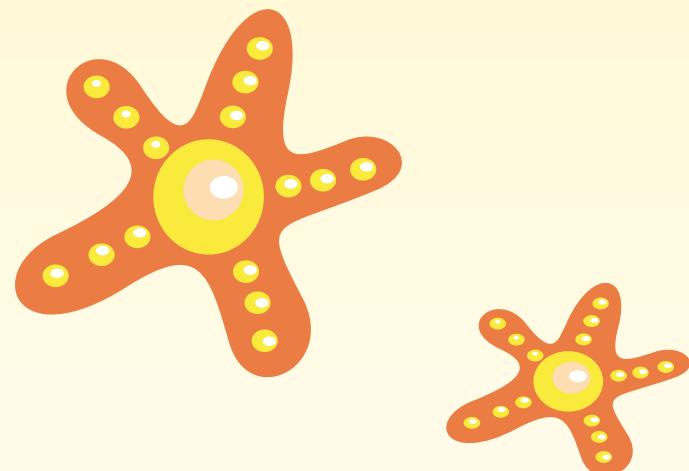
Tudi najmanjša pričevanja o prvi svetovni vojni so lahko še kako dragocena. Videli smo, kako lahko majhna propagandna brošurica in pravila neke organizacije veliko pripomoret na razumevanju takratnega dogajanja. Predstavili smo dva različna primerja in prav v tej različnosti lahko zaznamo kompleksnost in ogromen pomen prelomnega dogodka, kot je bila prva svetovna vojna. In prav zaradi tega je lahko katerokoli družinsko pričevanje ali gradivo, s katerim še razpolagate tudi vi, dragi bralci, še kakšno pomembno.

Štefan Ček, OZ NŠK

Odsek za zgodovino NŠK vabi bralce k sodelovanju

S pričujočimi prispevki vas pri Odseku NŠK želimo soočiti z zanimivimi izseki iz preteklosti in tako opozoriti na vso bogastvo arhivov. Prepričani smo, da bo tudi to pripomoglo k temu, da se bo javnost bolje seznanila z zgodovino prostora. Določene tematike, ki so bile v zgodovinopisu preskromno pojasnjene, bi tudi žeeli objektivneje ovrednotiti. Zgodovino ne moremo in niti ne smemo doumeti kot le nek produkt elit: naša presoja mora biti širša. Zaradi tega so in bodo še kako pomembni viri, ki jih hranijo zasebniki. Torej – cenjeni bralci in bralke – tudi vaša gradiva oziroma vaših prednikov. Morda jih hranite v kakem predalu, morda na podstresju, v kleti, ..., obogatila bi zbirko Odseka NŠK in s tem celotno našo skupnost. Na razpolago smo vam preko elektronske pošte na naslovu odsek@knjiznica.it ali na telefonski številki 040 98 96 152.

otroški vrtec El...

V tem šolskem letu smo se odločili, da bomo spoznavali morje - čudežno tekočino vseh živih bitij. Smo še majhni, a smo se zelo potrudili in se veliko naučili.

KAKO?

- Brskali smo po knjigah
- V Griljanu smo opazovali morje, pristanišče in ladje, ki so plule v našem zalivu
- Peli smo pesmice o morju, barčicah, ribicah, ribiču, morski zvezdici ...
- Risali smo, barvali, lepili in strigli ribe, ladje, valove, morske nevihte ...
- Naučili smo se plesati kot školjke, rakci in hobotnice
- Presenetili smo naše starše z igrico Mavrična ribica
- Ob resnem letnem delu smo se predvsem zelo zabavali

Na pustni četrtek smo se v pustnih kostumih, ki so upodabljali morske živali, podali po vasi in s petjem in ropotuljami razveselili številne vaščane.

Vsak od nas si je izdelal knjigo **NAŠE MORJE**

V morju plavajo ribice. Nekatere so čisto drobcene, druge pa so resnično velikanske. Zelo hud je morski pes, a mi se ga ne bojimo!

Na dnu morja rastejo alge, raki, morske zvezde, mors...

Naslikali smo si majčke, da smo se lažje uživali v morski svet in ga predstavili gledalcem naše igrice Mavrična ribica.

Marco Babich

Marjana Kralj

Emil Peric

Giovanni Montesano

Jan Lakoseljac

Kristel Mesar

Selena Amira Nairoz

Ivan Nikolaj Carli

Veronica De Crignis

Amir Xavier D...

MORJE

Avira Kralj - Trebče

POČITNIŠKA

Počitnice so k nam prišle,
jupajdi, jupajda,
mi veseli smo zato,
jupajdi oj da.
V morju bomo plavali,
jupajdi, jupajda,
ritke si namakali,
jupajdi oj da.

UGANKA

V vodi živi
žabica ni
brez rok, brez nog
plava naokrog

(R/B/A)

Med njimi se skrivajo
ki ježki in školjke.

Po morju plujejo ladje in barčice. Potniške ladje so
zelo velike in prevažajo ljudi. Na obali jim ponoči
sveti svetilnik.

Hura!!! Kmalu bo poletje in šli bomo na morje. V
morju bomo plavali in se potapljali. Na plaži bomo
iz mivke gradili gradove, se žogali, se sončili in se
brezskrbno igrali.

Federico Pregara

Sarah Vitez

Viktor Počkaj

Elizabeth Počkaj

Dean Fontana

Matjaž Gregori

Gabriel Milkovič

Del Coco

Soraja Jerman

Aleksej Vremec

Adele Puntar

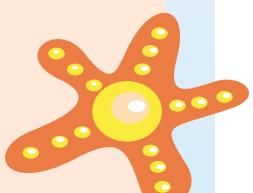

In ker smo bili tako pridni, bomo šli ob koncu
šolskega leta na sladoled v slaščičarno, ki je tik
ob morju.

ZVEZDICA V MORJU

Pred mnogimi,
mnogimi leti,
je zvezdica padla z neba.
In v vodi je potonila,
zdaj sveti na dnu morja.

Že mnogi
so zvezdo iskali,
a nihče je našel še ni.
Poskusite srečo, otroci,
morda jo najdete vi.

GORICA - Na državnem kongresu zveze ANDOS poziv k sodelovanju

Oživljajo čezmejne stike za zdravljenje raka dojke

Pred leti so vzpostavili prve stike med goriško in šempetrsko bolnišnico na področju zdravljenja raka dojke, vendar so sčasoma zamrli. Zdaj jih želijo oživiti, saj so prepričani, da ima čezmejno sodelovanje velik razvojni potencial in je hkrati lahko deležno evropske pomoči.

V deželnehm auditoriju v Gorici se je včeraj zaključil 40. državni kongres združenja ANDOS, v katerem se zbirajo ženske, ki so jih operirali zaradi raka dojke. »Goriški odbor združenja deluje že trideset let in šteje od 120 do 130 članic. Leta 2005 smo v Gorici že izpeljali državni kongres, letošnjega se je udeležilo 108 predstavnic krajinskih odborov iz vse Italije, trajal je tri dni. Na petkovem zasedanju je bilo tudi več zdravnikov, tako da je skupno število udeležencev preseglo 150. Na kongres smo povabile tudi predstavnice Društva onkoloških bolnikov Slovenije, s katerim že nekaj let sodelujemo. Udeležujemo se skupnih dogodkov in ozaveščevalnih akcij,« pojasnjuje predsednica goriškega odbora Rosa Benedicti. V imenu Društva onkoloških bolnikov iz Slovenije je navzoče nagovorila Milena Pegan Fabjan. Pojasnila je, kako deluje Društvo onkoloških bolnikov, in poudarila, da imajo zelo pomembno vlogo skupine za samopomoč; ena izmed njih deluje tudi v Novi Gorici.

V ŠEMPETRU STO OPERACIJ LETNO

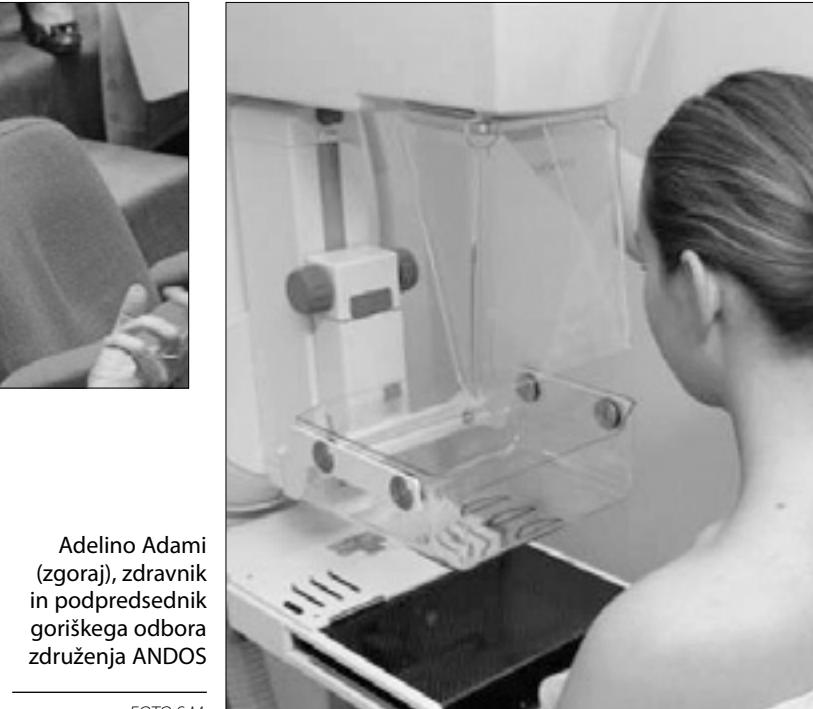
Kako je organizirano zdravljenje raka dojke na Severnem Primorskem, je pojasnila Neda Bizjak, predstojnica ginekološko-porodniške službe v šempetrski bolnišnici. »V šempetrski bolnišnici in novogoriški ambulantni se z rakom dojke ukvarjam že skoraj štrideset let. V zadnjih letih se je incidensa znižala. Obravnavamo približno 100 primerov na 100.000 prebivalcev,« je povedala Bizjakova in poudarila, da imajo zelo pomembno vlogo skupine za samopomoč; ena izmed njih deluje tudi v Novi Gorici.

no. V Šempetu se z rakom dojke ukvarjamo ginekologi, ki tudi operiramo. Opravljamo vse operacije z izjemo onkoplastike - te so pravi rekonstrukcije dojke ob odstranitvi raka. Letno operiramo okrog sto žensk, zatem poskrbimo tudi za vse nadaljnje zdravljenje,« pravi Bizjakova in pojasnjuje, da je izredno pomembno zgodnje odkrivanje raka. »Če je bolezen takoj ugotovljen, je ozdravljiva v veliki večini primerov. Če je lokalno napredovala, imamo 60 odstotkov možnosti. Če je razširjena, pa manj kot dvajset, Šempetska bolnišnica se bodo v kratkem vključila v program za zgodnje odkrivanje raka dojke DORA, ki ga v Sloveniji že izvajajo v Ljubljani in Mariboru.

SKUPAJ DO EVROPSKEGA DENARJA

»Pred časom smo imeli stike z goriško bolnišnico, vendar so zatem zamrli. Vnovična vzpostavitev sodelovanja bi bila izredno pomembna. Kazuistika, geografska lega, tudi način razmišljanja so podobni. Če bi ustanovili skupni center, bi lahko kandidirali tudi za evropska sredstva,« je se podarila Bizjakova; podobno kot ona razmišlja kirurg Adelino Adami. »Na področju zdravstva vzpostavljajo stike s pomočjo EZTS; kongres zveze ANDOS je bil glede raka dojke priložnost za prvi stik, iz katerega je treba razviti sodelovanje. Skupaj bi lahko marsikaj naredili. Primerjali bi lah-

ko število obolenj, načine zdravljenja, metodologijo dela ... Od tega bi se vsi marsikaj naučili,« je razložil Adami in pojasnil, da v goriški pokrajini letno odkrijejo med 120 in 130 primerov raka dojke, ki jih zatem obravnavajo v goriški bolnišnici. »V Gorici imamo radiologa, kirurga, patologa, fizioterapevta, fiziatra... Pogrešamo le radioterapijo, ki bi zahtevala zelo veliko napočutje; po drugi strani imamo zelo dobra radiološka oddelka v Trstu in Vidmu, s katerima je goriška bolnišnica v stalnem stiku, tako da je za bolnice vse poskrbljeno,« je povedal Adami in poudaril, da je stopnja ozdravitev 85-odstotna.

BISTVENO JE ZGODNJE ODKRITJE

»Bistveno je, da rak odkrijemo čim prej, zaradi česar so mamografije izredno pomembne. Nekoč so bolnice s tipanjem sa-

me odkrile rakaste tvorbe, ko so le-te imele že 1,5 do 2 centimetra premera. Danes je povsem drugače. Z mamografijo odkrijemo rakaste tvorbe, ki imajo nekaj milimetrov. Zaradi tega je ozdravljivost veliko večja,« je povedal Adami in pojasnil, da smo danes na področju raka dojke priča novemu pojavi. »Veliko je bolnic, ki so premagale bolezen in se dobro počutijo. Njihovo število se veča in, ker je incidensa bolezni nespremenjena, pomeni, da jih bo vedno več. Nekatere bodo celo življene zdrave, drugim se bo rak na žalost povrnih; kakorkoli, v prihodnosti bo treba namerjati več pozornosti oskrbi na teritoriju. Ženskam, ki bodo premagale rak, ne bo več treba v bolnišnico, ampak jim bodo morali slediti družinski zdravniki, ki smo jih ravno zaradi tega povabili na naš kongres,« je zaključil Adelino Adami. (dr)

TRŽIČ - Rak

Zahtevajo raziskavo o težkih kovinah

Skupina *San Valentino - Cittadini per la salute* je pripravila niz zahtev glede podatkov o razširjenosti rakastih obolenj in onesnaževanju, ki jih bodo posredovali tržiški občini in deželi. Člani skupine pozivajo pristoje službe, naj preverijo, v katerih občinah in mestnih predelih število rakastih obolenj presega dejelno povprečje. Člani skupine so hkrati prepričani, da je treba izvesti študijo o koncentraciji težkih kovin na Tržiškem, sprožiti je treba preventivno akcijo za zgodnje odkrivanje rakov na mehurju in pljučih, obenem je treba posodobiti podatke o razširjenosti rakastih obolenj na leto 2013.

Svoje zahteve so člani skupine nazadnje predstavili javnosti na srečanju, ki so ga v petek posvetili razširjenosti raka na Tržiškem. Uvodoma je direktor onkološkega oddelka videmske bolnišnice Gianpiero Fasola poudaril pomen zdrave prehrane in nočnega počitka; ob opozorilu na škodljivost kajenja je pojasnil, da so nekatera onkološka zdravila zelo draga. Zdravljenje enega bolnika lahko stane tudi 80.000 evrov na leto, zato bodo morale državne oblasti v prihodnje sprejeti zelo težke odločitve: proizvajalce zdravil bodo morali prepričati, naj znižajo cene, drugače bodo morale same znižati količino zdravil, ki so namenjena onkološkim bolnikom. Mariano Cherubini s Tržaške univerze je opozoril na nadpovprečno število rakov na mehurju med ženskami na Tržiškem; glede tega vprašanja je Sabina Cauci z Videmske univerze pojasnila, da je treba čim prej pridobiti podatke za leto 2013. Če bo potreben trend iz prejšnjih let, je zadeva še toliko bolj huda. Člani skupine *San Valentino* so za podatke že zaprosili, vendar jih še nimajo na razpolago. Caucijeva je pojasnila, da je bila od januarja do aprila 2015 koncentracija plina NO₂ in drobnih prašnih delcev PM10 v Tržiču nižja kot v Vidmu, Trstu in kraju Brugnera pri Portorozu. Zaradi tega je pri iskanju vzrokov za visoko število rakov na mehurju na Tržiškem treba upoštevati še težke kovine in druge strupene snovi, za katere še ni bilo opravljenih raziskav. Caucijeva je opozorila, da okoljski dejavniki povzročijo dvajset odstotkov rakastih obolenj in trideset odstotkov srčnih bolezni.

Srečanje je sklenila Paola Barban in povedala, da je več Tržičanov 24. aprila opazilo gost dim, ki je uhajal iz dimnika termoelektrarne. V naslednjih dneh naj bi uslužbenici agencije Arpa po mestu preverjali stopnjo onesnaženosti, uporabljali naj bi napravo, ki meri radioaktivnost. Barbanova je pozvala občino in agencijo Arpa, naj pojasnita, kaj se je pravzaprav zgodilo.

VRH - V organizaciji jusa

Udarniška akcija za lepše okolje

Jus Vrh v sodelovanju s kulturnim društvom Danica, prosvetnim društvom Vrh sv. Mihaela in zadrugo Brajda organizira udarniško čistilno akcijo dveh parcel: ena je ob cesti v bližini Large, druga je rep ob vhodu v vas, ko se pride iz Martinščine. Zbrali se bodo v soboto, 4. junija, ob 8. uri pred Daničnim sedežem, kjer se bodo porazdelili v dve ali več skupin. »Pričakujemo vas številne, ker vemo, da vam je mar za našo vas. S seboj prinesite ustrezno orodje,« poudarjajo prireditelji čistilne akcije. Ce ne bodo dokončali dela v soboto, 4. junija, se bo udarniška akcija nadaljevala v soboto, 11. junija. Zbirališče bo ravno tako ob 8. uri pred sedežem društva Danica.

»Želimo si, da bi bilo vaško okolje čim lepše. Zaradi tega smo se odločili, da očistimo dve parcele ob vhodu v vas. Za prihodnje imamo v mislih še nekatere zamisli, ki jih nameravamo uresničiti. Uredili bi radi kako zelenico, postavili klopi, koše za odpadke... Vse udarniško in s pomočjo domaćinov, ki jim je

Očistili bodo dve parcele ob vhodu v vas

BUMBACA

Kulturni center
Lojze Bratuž

Krožek
Anton Gregorčič

SREČANJA POD LIPAMI

Praznjujemo 25 let naše skupne poti

Martin Brecelj, Bojan Brožiglar, Franci Feltrin, Sergij Pahor, Marjan Terpin in dr. Branko Zorn.

Javna radijska oddaja o vlogi Slovencev izven meja nekdanje socialistične republike pri rojstvu samostojne države Slovenije. Pogovor bo vodil časnik Tone Gorjup.

V pondeljek, 30. maja 2016, ob 20.30
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

IZSELJENJSKO DRUŠTVO SLOVENIJA V SVETU

vabita na odprtje treh razstav in na kulturni spored v veliki dvorani

OBRAZI DVEH DOMOVIN

TONE OBLAK »zapustil sled sem svojih korenin«
Predstavila bo Verena Koršič Zorn

UMIK ČEZ LJUBELJ, MAJ 1945
Skozi objektiv Marjan Kocmura
Predstavilo bo Boštjan Kocmura

Življenje in delo izseljenske duhovnike JANEZA HLADNIKA
Predstavil bo avtor Jože Leskovec

PESMI DVEH DOMOVIN
Barbariton Marko Fink in bariton Lucas Samoza Osterc
Tadej Horvat, klavirska spremjava

Nastop otroške in mladinske folklorne skupine MLADIKA - Buenos Aires
s slovenskimi in argentinski plesi

Kulturni center Lojze Bratuž
Petek, 3. junija 2016 ob 18. uri

GORICA - Vattimo o Marxu

»Naj tudi smrdi, samo da je toplo«

Je sodobni razvoj zameglil pod tančico svobode obstoju izkoriščanih zaposlenih? Na to vprašanje je pred natanko enim tednom v Gorici odgovoril italijanski mislec Gianni Vattimo. Bil je med osebnostmi festivala ēStoria, med njegovimi razglašljajimi o Marxu in mezdnih sužnjih pa je v šotoru ostalo malo praznih stolov.

Že pri Kantu najdemo postavko, povezano z dogajanjem, kakršni so se opredmetili z industrijsko revolucijo; namreč, da moramo dojemati človeka kot subjekt in ne kot sredstvo. Razlika med mezdnim delavcem in sužnjem je v mesečni placi, ki prvega pomirja in razlagajo njegovo ubogljivost. To ne pomeni, da mu je mezda dovolj za preživetje, kaj šele za uresničevanje potreb, ki vsaj delno presegajo osnovni standard. Za akumulacijo kapitala, ki je človeški skupnosti potreben, da vлага v napredek, je nujna nadvrednost, ki jo dosežemo ob prodaji izdelkov. Vprašanje se postavlja, kolikšen del gre gospodarju, koliko v nadaljnja vlaganja in koliko delavcu. Krajši konec povleče vselej najšibkejši člen, se pravi odvisni delavec.

Industrijski razvoj se je osnoval pred poldrugim stoletjem na sužnjskem delu, se pravi, da je akumulacija kapitala zrasla na brezplačnem delu Afričanov. Beli človek je oblikoval t.i. Grand Tour: z ladjami je prevažal tekstil v Afriko; z istimi ladjami je s pomočjo lovcev na sužnje prevažal vkljenjene črnopolte ljudev v Severno Ameriko, kjer so delali na plantažah; bombaž so prevažali v Veliko Britanijo in ga predelali v tekstil, ki so ga prodajali v Afriko. Začetno akumulacijo so torej ZDA in evropske države nagrabile s sužnjskim delom.

Z mezdo so bili živiljenjski pogoji bili boljši, a ne vedno. Gospodar je sužnje nahranil, da so bili delovno sposobni, mezdnih delavcev pa ni plačeval toliko, da so nahranili družino. Zato upori in stavke. Koliko danasnih proizvodov, ki se ponujajo v never-

Italijanski mislec
Gianni Vattimo na
goriškem festivalu

BUMBACA

jetnih količinah, izvira iz suženjskega dela v Tretjem svetu in ne le tam. Izkoriščanje mladoletnih in celo otrok v proizvodnji je skrito ocen, a vse manj.

Prefinjeno obliko suženjstva, se pravi pretirano odžiranje denarnega nadomestila za opravljeni delo, poznamo kot odlaganje v nedogled podpisa obnovljenih delovnih pogodb. Zaposleni v tovarnah ali v javnih upravah prejemajo zneske, ki so bili dogovorjeni pred petimi ali osmimi leti. Medtem je inflacija opravila svoje: živiljenjski stroški so se povečali, plače pa vztrajno enake. Zavlačevanje obnove delovnih po-

Nekoč je Cerkev vabila k pokorščini in se zavzemala za nepremičnost, sedaj to nalogo opravljajo sredstva obveščanja, ki pomirajo z južnoameriškimi nadaljevankami

godb je potiskanje v suženjstvo. Delovna disciplina v smislu krčenja ali izničenja časa za malico, presežene pogodbe, vse težje norme na tekočem traku, povečanje v nedogled produktivnosti so znaki zasužnjevanja, ki kakorkoli ostaja ideal delodajalcev, med kataterimi je tudi država.

Nekateri veliki sistemi, ki obvladajo potleg proizvodnje tudi prodajo in storitve, ustvarjajo zaprte kroge, znotraj katerih so zaposleni »prisiljeni« uporabiti prislužen denar

Migranti brez listin se znajdejo v primežu po- gojevanja. Liberalno demokratična ureditev uporablja Damoklejev meč, ki zaposlenim preti, da v primeru neposlušnosti proizvajno preseli nekam daleč na Vzhod. Delo je vse manj gotovo ali trajno, liberalno gospodarstvo se je spremenilo in njegove nedavne obljube ne držijo, zato se Marx vrača tudi na praktični, ne le filozofski ravni. Kapitalizem je v svojem bistvu izkoriščanje drugih: te izkoristim, da mi ustvariš nadvrednost! Povečati je potrebljno produktivnost. Nekoč je Cerkev vabila k pokorščini in se zavzemala za nepremičnost, sedaj to nalogo opravljajo sredstva obveščanja, ki pomirajo z južnoameriškimi nadaljevankami, s *Tempesta d'amore, Beautiful, Il segreto* in z zamolčevanjem protestov v sosednjih državah ... Vse to uspava in onemogoča ljudem, da dojamemo resnični mozaik. Zato ne stavkajo kljub temu, da so celo včlanjeni v sindikate.

Napaka poznanega realnega komunizma je tičala v predpostavki, da zaposleni delajo zaradi političnega idealizma. Nekaj časa je res mnogo zanosa, ki pa se unese. Nastajajo nove potrebe in želje, ki jih zaposleni hočejo uresničiti. Gre tudi za nagon po kopiranju gmočnih vrednosti. Prevladujejo pač mali možgani. Je torej družba brez takšnega ali drugačnega suženjstva moguča? V tej točki je Vattimo prešel na psihoanalizo, ko je poudaril večno človekovo potrebo, da se čuti zaobjet, voden, pomirjen, da ima neko gnezdo. Po logiki »naj tušti smrdi, samo da je toplo«. (ar)

RONKE - Učni jezik bo italijanščina

Predali vrtec za 180 otrok

Naložba je vredna 2.600.000 evrov

Trak so včeraj prerezali upravitelji in otroci

BONAVENTURA

dar smo posebno ponosni na naložbe v šolska poslopja. Upam, da bo septembra vrtec odprt nov ronški župan, ne pa župan katere druge občine,« je poudaril ronški župan Roberto Fontanot, medtem ko je zadowljivstvo ob zaključku gradnje novega vrtca z italijanskim učnim jezikom v Ulici Campi, ki so ga zgradili v zelo kratkem času. Potem ko so staro poslopje porušili, se je septembra lani začela gradnja novega vrtca. »Septembra smo v Romjanu predali namanu novo šolo, danes odpiram nov vrtec. Skupno smo v šolska poslopja vložili osem milijonov evrov,« je poudaril Vecchiet, nakar je novi vrtec blagoslovil krajevni župnik Renzo Boscarol.

»Na cestah je morda še kaka luknja, saj smo posebno pozornost posvetili šolam, v katerih vzgajamo nove generacije državljanov. Tako je povedal ronški podžupan Livio Vecchiet med včerajšnjo srečanjem ob zaključku gradnje novega vrtca z italijanskim učnim jezikom v Ulici Campi, ki so ga zgradili v zelo kratkem času. Potem ko so staro poslopje porušili, se je septembra lani začela gradnja novega vrtca. »Septembra smo v Romjanu predali namanu novo šolo, danes odpiram nov vrtec. Skupno smo v šolska poslopja vložili osem milijonov evrov,« je poudaril Vecchiet, nakar je novi vrtec blagoslovil krajevni župnik Renzo Boscarol.

Nov vrtec je skupno stal 2.600.000 evrov; zanj so uporabili najnovejše gradbene tehnike, tako da je energetsko izredno varčen. Poslopje skupno meri 1300 kv. metrov, učnim dejavnostim bo namenjenih 1000 kv. metrov površine. V vrstu bo šest razredov, v vsakem bo prostora za 30 otrok; hrano bodo pripravljali v dveh menzah, za skupne dejavnosti pa bo na voljo 300 kv. metrov površine.

GRADIŠČE - Podelili nagade Noè

Priznanja za doprinos k širjenju vinske kulture

Med prejemniki vinar z Oslavlja Joško Gravner in ameriški gostinec Joe Bastianich

Gravner prejema priznanje

BUMBACA

V vinoteki v Gradišču so včeraj podelili letosnje nagrade Noè. Prireditev je potekala v znamenju malvazij raznih pridelovalcev iz Furlanije Julijske krajine, Slovenije in Italije, ki jih bo pomoč pokusiti še danes. Priznanja Noè so prejeli vinar Joško Gravner z Oslavlja, podjetnik in televizijski obraz Joe Bastianich, plemiči iz Porcie in Univerza v Vidmu. Na svečanosti je navzoč nagovoril deželnih odbornik za kmetijstvo Cristiano Shaurli, ki je poudaril, da je izobraževanje izredno pomembno za rast vinarskega sektorja. Po odbornikovem mnenju je treba v Furlaniji Julijski krajini staviti na kakovost; izredno pomembno je poučiti kupce, da je višja cena nekaterih vin posledica njihove vrhunske kakovosti.

Med letosnjimi prejemniki nagrad je Univerza v Vidmu, ki je leta 1978 ustavila fakulteto za kmetijstvo, v kateri so se izobraževali številni vinarji. Pri Jošku Gravnerju so prireditelji že zeleni nagraditi njegovo odločitev, da se povrne k izvornim oblikam vinogradništva in eksperimentira antične tehnike, kot je uporaba amfor. Njegove metode naravnega pridelovanja vina so s časom postale prava »filozofija«, ki ji sledijo številni vinarji. V ZDA rojeni gostinec v in vinarjih korenin Joe Bastianich je bil nagrajen za prispevek k promociji najboljših vin naše dežele v številnih restavracijah, ki jih vodi njegova družina, medtem ko so plemiči iz Porcie nagrado prejeli za pomembno delo, ki ga je družina, katere zgodovina sega v leto 1181, opera-

GORICA - Slovo od Dore Schiff Stacul

Poučevala je na osnovnih šolah, pred taboriščem je rešila sestro

Dora Schiff Stacul

Od pokojne učiteljice Dore Schiff so se včeraj poslovili njeni najdražji. Med žaljajočimi ljudmi pa je bilo tudi veliko takih, ki jo hranijo v lepem spominu iz časa svojih prvih šolskih korakov ali ker ji bili sošolci in kolegi.

Dora Schiff je bila rojena v Vrtojbi pred 87 leti, 18. aprila 1929, v kmečki in narodno zavedni družini z devetimi otroki. V Gorici se je šolala, leta 1947 je tu maturirala na slovenskem učiteljišču in dve leti kasneje začela poučevati na slovenskih večernih šolah v Gabrijah, Doberdobu in na Palkišču; večerna šola je bila namejena odraslim, ki jim je omogočila pridobitev osnovne diplome. Ves povojni čas je Dora živila v Gorici, na delovno mesto po vaseh pa se je s kolesom odpravljala popoldne in se po koncu pouka vračala domov; zaradi oddaljenosti Doberdoba in pozne ure je imela navado tam prespati in se vracati zjutraj. Ker je to bil poklic, ki ga je v sebi čutila, ji kolesarjenje ni bilo v breme. Bil je to čas, ko je bilo treba pozdraviti v ljudeh rane, ki jih je prizadela vojna. Učiteljica Dora je to počejala v razredu.

Z razmejitvijo je Gorica pripadla Italiji in tudi za slovenske učitelje je veljalo, da so morali nabirati točke na italijanskih šolah, če so želeli vstopiti v reden učiteljski stalež in dobiti primerno mesto na slovenskih šolah. Oktobra 1952 je Dora odšla poučevat na Sardinijo. Vrnila se je leta

Kakor domala vsi, ki so preživel druge svetovne vojne, je imela tudi Dora boleče spomine na vojni čas. Toda spomin, ki ga je najpogosteje obujala, je imel svetel konec. V Vrtojbi je živila s starejšo sestro Milko, ki je tedaj imela čisto majhni hčeri. Nemški okupatorji so za represijo pozno pomladi leta 1944 odpeljali vse prebivalce zgornje Vrtojbe v Šempeter, zato da bi jih nekaj dni kasneje odvedli v Nemčijo. Med prijetimi je bila tudi Milka, medtem ko se je Dora z Milkino hčerkicama, starima eno in dve leti, skrila v klet. Naslednjega dne je Dora z nečakinja v naročju šla v Šempeter, da bi ponela nekaj hrane sestri, ki je s sovaščani čakala v ujetništvu na vlak. Ta naj bi jih odpeljal v taborišče, ki bi za večino pomenilo gotovo smrt. Dora je izkoristila zmedo, ki je nastala zaradi gneče, in je sestri Milki izročila eno od njenih hčerkic, nakar sta pod očmi nemških stražarjev skupaj odšli vsaka s svojo punčko v naročju. Tako je rešila sestro.

Po upokojitvi je z možem živila v Podturnu, kjer ji je bil v posebno veselje vrt; na njem se je posvečala cvetju in bioloskemu vrtnarjenju. Ko so v devetdesetih letih k nam prihajali priseljenci, ki jih je vojna odgnala z Balkana, se je pridružila prostovoljcem in otroke pregnanih učila italijanskega jezika. Umrla je v bolnišnici v novici med sredo in četrtek. Po upepelitvi bo položena v grob na glavnem mestnem pokopališču.

GORICA - Muzikal Dijaškega doma

Matilda res vsemogočna

Dijaški dom Simon Gregorčič je tudi letos pripravil odrski dogodek ob zaključku šolskega leta. Devetdeset otrok in mladih od šestega leta starosti pa do nižje srednje šole je izvedlo sijajen muzikal *Matilda vsemogočna*, ki je nastal na podlagi romana Roalda Dahla in ga je v slovenščino priredila Damjana Golavšek.

Muzikala sta se v goriškem Kulturnem domu udeležili Irena Vadvnjal, predstavnica Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ter goriška senatorka Laura Fasiolo. Obe sta nagovorili navzoče in izpostavili zasluge Dijaškega doma. Delo njegovih vzgojiteljev je neprecenljivo, saj skrbijo, da se slovenščina uporablja tudi izven šolskih učilnic, je dejala Irena Vadvnjal v imenu ministra Gorazda Žmavca, ki je vsem nastopajočim poklonil čokolado slovenskega proizvajalca. Laura Fasiolo je potudarila, da si Gorica zasluži najboljše, zato da bo mesto, kjer bodo sosedje v dobrih odnosih. Biti državljan Evrope pomeni vrednotiti kulturno različnost vseh držav, znanje jezikov pa je ključnega pomena.

Zgodba *Matilda vsemogočna* je dobra podlaga pri prikazovanju pomena znanja jezikov in branja knjig. Uči pa nas, da moramo biti malo uporni in braniti tisto, kar verjamemo. Ljubka šestletna deklica, ki je genij, prebira knjige kot za šalo. »Ta teden sem prelistala nekaj malega: Ivana Cankarja, Draža Jančarja, Harryja Potterja, Dostoevskega in Prešernove Poezije.« Tako pove prvi šolski dan učiteljici Medici, ki v Matildi od-

krije izjemni talent. Skupaj se upreta ne preveč bistri ravnatljici Volovškar. Zgodbo, ki kaže znanje kot najvišjo vrednotno in govorji o spoštovanju in dobroti, so dijaki Dijaškega doma pod mentorstvom vzgojiteljske ekipe izvedli pohvalno. Od najmanjših plesalcev iz prvega in drugega razreda do zborovskih sestavov in igralske zasedbe - vsi so

z mladostniškim žarom, sproščenostjo in tudi resnostjo pripravili ganljivo, zgovorno in zabavno izvedbo Matilde. V predstavi ni manjkal niti živahen plesno-pevski nastop pedagogov z ravnatljico Kristino Knez v *Ko zrastemo*. Z iskrivimi besedili in dobro glasbo je Damjana Golavšek poskrbela, da so se izvajalci zabavali pri petju. K dodatni zabavnosti izvedbe so priporočili tudi režiserka Andreja Benedetič ter koreografinji Danjela Simčič in Martina Grmek. Da smo se z luhkoto vživeli v zgodbo, je še zasluga razgibane scenike postavitve, ki jo je pripravila Lara Kumar, kostumov, ki sta jih sezili Jana Fortuna in Tina Sbarbaro, in grafične podobe, ki je delo Roberta Makuca. Med vzgojiteljicami, ki so sodelovali pri pripravi muzikala, so še Jana Žigon, Damjana Marvič in Jasna Božič. Vsa njihova prizadevanja so se lepo izrazila v doživeti igri glavnih igralk in igralcev Ane Koštuta, Mattie Salvija, Vesne Devetak, Anne Turel in Anastasie Di Pasquale, ki so pokazali, da znajo enako dobro igrat, peti in plesati.

Praznovanje 70-letnice Dijaškega doma se z muzikalom *Matilda vsemogočna* približuje koncu. Pričel se je lani maja z muzikalom *Vesna, this is it!* in se nadaljeval z gostovanji mnogih pomembnih oseb iz sveta kulture. Jutri bodo muzikal ponovili za šole, sledil bo tudi koncert s songi iz muzikala. Sicer pa bo *Matilda vsemogočna*, zaradi bližajočih zaključnih izpitov, vnovič zasijala v svojih uprizoritvah v septembru.

Metka Sulic

GOVOR Metka Sulic

GORICA - Festival Komigo

»Čista norišnica« za konec sezone

Gledalci sodelovali z igralcu pri iskanju krivca za humor

Čista norišnica je trajala dolgo, do 23. ure in še nekaj čez. Gre za zadnjo gledališko predstavo, ki je v goriškem Kulturnem domu zaključila letošnji niz komičnih uprizoritev Komigo 2016. Po mnenju prirediteljev, že bolj publike, se festival res ni mogel zaključiti na boljši način. *Čista norišnica* je zares posrečen naslov igri, ki od začetka do konca vplete gledalca do te mere, da v drugem delu postane celo on »odgovoren« za razplet zgodbe, saj je prav on tisti, ki na koncu pomaga odmotati klobčič in razkriti kriminalca.

Avtor igre je nemški pisatelj Paul Pörtner, ki je znan po tem, da v svojih delih rad vpleta gledalce v dogajanje na odru. Pri igri *Čista norišnica* je gledalec toliko vpletен, da se zgodba ne zaključi vedno enako. Gledalec je tisti, ki z »volitvami« odloči, kdo je glavni krivec za humor stare pianistke, ki s svojim igranjem zelo moti sosedes in seveda tudi ljudi v spodnjem frizerskem salonu. Vsi na odru bi lahko bili krivci, a samo eden je tisti ta pravi. Vse to od igralcev zahteva

Iz predstave
»Čista norišnica«
Špasteatra

veliko mero iznajdljivosti, fantazije in improvizacije, saj se morajo ozirati na pricombe publike in na podlagi le-teh odkrivati mornilca. Pa tudi pogovori z gledalci v dvorani so predstavljali novost in so še dodatno prispevali k komični poestrivni komediji.

V igri nastopajo nekoliko homoseksualno usmerjen frizer-čvečač, ki ga je odlično odigral Boris Kobal, njegova privlačna in zapeljiva pomočnica Barbara (Maša Derganc), bebasti klient salona (Primož Ekart), fina gospa Šubert, nezdravljiva klepetulja, ki se ji strašno mu-

di na Bermude (Bernarda Oman), strogi policijski inšpektor (Gojmir Lešnjak-Gojc) in njegov nekoliko omejeni pomočnik (Damir Leventič). Igru je režiral Jaša Jamnik, uprizoril jo je Špasteater iz Mengša, ki je tudi s to predstavo upravičil svoj sloves vrhunskega komičnega gledališča. Ob koncu se je igralcem za odlično predstavo in publiko za prisotnost zahvalil predsednik Kulturnega doma Igor Komel, ki je z veseljem ugostil, da se je tudi 13. izvedba Komigoja uspešno zaključila, kar predstavlja dober obet za prihodnje sezone. (vip)

GOVOR Metka Sulic

DOBERDOB Metka Sulic

Dimniku pomagala dobra gozdna vila

V osnovno šolo v Doberdobu so pred kratkim ponovno povabili pravljčarko Magdu Prinčič. Srečanja so se udeležili otroci prvih dveh razredov, v goste so prišli tudi otroci iz bližnjega vrtca. Tokrat je bila na vrsti pravljica o starem dimniku, ki je stal na strehi že davno zapuščene hiše. Samota ga je navdajala z žalostjo, zato mu je njegov priatelj vrabček priskočil na pomoč. Obrnil se je na gozdno vilo in ji povedal o dimnikovih težavah. Vila se ga je usmilila, zbrala veliko jato raznih ptic, ki so dimnik dvignite in z njim odletele v vilino kraljestvo. Tam so ga postavile na streho vilinega grada, ki je imela veliko stolpov, dimnika pa nobenega. V novem okolju je dimnik znova veselo zapuhal svoj beli dim v veselje samega sebe in vseh, ki so ga imeli radi. Po pripovedi se je pravljčarka zahvalila za povabilo, otroci pa so ji objubili, da bodo o dimniku marsikaj narisali. Izrazili so tudi željo, da bi jih domača pravljčarka pred koncem šolskega leta še enkrat obiskala.

Dimitri Volcic

Pogled protagonistu

Na Radiu Trst A se jutri začenja niz oddaj, ki jih je pripravila Beti Tomšič na srečanjih z novinarjem, direktorjem TV dnevnika prve mreže RAI, senatorjem in evropskim Dimitrijem Volcicem. Govor bo o njegovem otroštvu v Ljubljani med drugo svetovno vojno, o Trstu pod zavezniško upravo, o prvih sodelovanjih s časopisi in radiom, o novinarski karieri, o dopisništvu z evropskega Vzhoda, zlasti iz Sovjetske zveze, o političnem delu in univerzitetnem poučevanju. Oddaja *Mitja Volčič: pogled protagonistu* bo na sporedu od jutri dalje in do 20. junija vsak pondeljek ob 18. uri na valovih Radia Trst A; ponovitev bo v torek ob 10.10.

DOBERDOB - Pri društvu Jezero

Otroci in mladi nastopili pred poletnim oddihom

Mladi flavtisti v Doberdobu

BUMBACA

Doberdobsko društvo Jezero je v prejšnjih dneh izpeljalo zadnjo kulturno prireditve pred poletnim premorom. V večer so uvedli zvoki flavt skupine otrok, ki so obiskovali glasbeni tečaj pri vaškem pihalnem društvu Kras z mentorico Valentino Nanut, zatem je nastopila četverica harmonikarjev Dolina pod vodstvom Fulvija Jurinčiča. Sledilo je potopisno predavanje Slavice Radinja o Japonski. Navzoče je nagovorila tudi društvena podpredsednica Magda Prinčič. Čestitala je mladim glasbenikom za nastop, zatem je poudarila, da smo v današnjem času, ko prevladujejo mobilni telefoni in spletni stiki, v resnici bolj osamljeni kot nekoč. Zaradi tega si v kulturnem društvu Jezero prizadevajo, da v društvene dejavnosti čim bolj vključujejo otroke in mladino. V imenu doberdobske občinske uprave je navzoče nagovorila odbornica Vlasta Jarc, ki je društvu za njegove dosežke in napore čestitala tudi v imenu župana Fabia Vizintina.

Ob zaključku prireditve se je Prinčičeva vsem prisotnim zahvalila za prisotnost in jih povabila na ogled priložnostne razstave; udeleženci večera so si lahko ogledali ročna dela, ki so nastala na tečajih kvačkanja in klekljanja ter med otroškimi ustvarjalnimi delavnicami. Zatem je vočila vsem lepo in razposajeno poletje z željo, da bi se v prihodnji sezoni spet srečali in skupaj izpeljali nove prireditve.

SOVODNJE Junijski večeri

S prihodnjim tednom se v Sovodnje vrača niz kulturnih in družabnih prireditev *Juniski večeri*. Prvi dogodek bo 3. junija, ko bo ob 19. uri v Gabrijah teoretično-praktična kuhrska delavnica *Za naše otroke kuhajmo zdравo!* z Emilijo Pavlič. Sledili bodo 9. junija ob 20.30 *Koncert na Borjaču* v Gabrijah, na Peči 11. in 12. junija od 9. ure dalje meddruštveno kotalkarsko tekmovanje za Pokal Vipava, 11. junija ob 20. uri nastop harmonikarjev Andreja Plesničarja, Andreja Gropaja in Egonu Tavčarja ter gojencev Glasbene matice, 12. junija ob 20. uri nastop plesne skupine Vip dance iz Nove Gorice, folklorne skupine Ohridski biseri in mažoretne skupine Twirling Kras iz Doberdoba ter glasba z ansamblom Hram, 13. junija ob 19. uri v Kulturnem domu Jožef Češčut zaključni nastop otroških zborov Kulturnega društva Sovodnje *Zapojimo veselo*, 14. junija na vrtu župnišča v Sovodnjah nastop Dečkiške vokalne skupine Bodeča Neža in umetnikov s teritorija (PD Vrh sv. Mihaela) *Okusne harmonije*, 16. junija ob 20.30 v centru Danica na Vrhu koncert Ženske vokalne skupine Danica *Pevski čar domačih in svetovnih metodij: od naših src do vašega srca*, 18. junija ob 20. uri na Peči 22. Revija kraških pihalnih godb, 19. junija ob 10. uri v župniški cerkvi v Sovodnjah maša za pokojne upravitelje in svetnike, ob 18. uri v Kulturnem domu Jožef Češčut slavnostna seja občinskega sveta s podelitevjo priznanj in nagrad ter odprtje javnega parka, ob 20. uri na Peči nastop učencev osnovne šole Peter Butkovič Domjen iz Sovodenj in kotalkarjev društva Vipava, 20. junija ob 20. uri zaključna prireditev Prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela v kleti kmetije Grad Rubije na Vrhu, ob 21.30 kresovanje na Largi, 24. junija ob 20. uri ob cerkvi v Rupi večer s kitaristi Centra Emil Komel *Ko strune zazvenijo* in kresovanje, 25. junija od 15.30 do 18.30 v Hiši okusov na Vrhu (Kmetija Sara Devetak) didaktična delavnica za osnovnošolske otroke *Na Krasu je krasno*. Športno društvo Sovodnje in Kulturno društvo Skala bosta organizirala nogometne turnirje, 16. junija od 8. ure dalje pa bo na balinarski stezi v Sovodnjah ženski mednarodni balinarski turnir.

tmedia
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA

**obvešča, da bo
v petek, 3. junija,
urad zaprt.**
PETEK
3
JUNIJ

25 let skupne poti

Jutrišnje Srečanje pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo javna radijska oddaja »Praznujemo 25 let naše skupne poti - Med Drago, Višarjami in Ljubljano«. O vlogi Slovencev, ki so živeli zunaj meja nekdanje socialistične republike, pri rojstvu samostojne države Slovenije, o prehodeni poti v luči tedanjih pričakovanih in kako naprej bodo z začetkom ob 20.30 govorili Martin Brecelj, Bojan Brezigar, Franci Feltrin, Marjan Terpin, Sergij Pahor in Branko Zorn. Pogovor bo vodil časnikar Tone Gorjup, pripeljajo ga Radio Ognjišče, Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič.

Nastop in predavanje

Zaključni nastop učencev goriške Glasbene matice bo jutri ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici. Jutri ob 19. uri pa bo v malih dvoranah Kulturnega doma predaval Viljem Ščuka na temo »Zvok in glasba kot komunikacija«. V sredo, 1. junija, ob 18.30 bo na istem mestu še Mala akademija - nastop učencev, rojenih od leta 2004 dalje, z goriškega, tržaškega in špterskega sedeža Glasbene matice.

Gostinska šola vabi

Poklicni zavod Ad formandum prireja Dan odprtih vrat Gostinske šole v torek, 31. maja, od 15. do 17. ure v Hotelu Best Western Gorizia Palace na Korzu Italia 63 v Gorici. Obiskovalci bodo spoznali didaktične in izobraževalne aktivnosti ter triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja Gostinskih delavcev, ki izdaja potrdilo o poklicni usposobljenosti za kuharja ali natakarja.

Festivalski časopis

Na goriški občini so včeraj predstavili časopis, ki so ga ob zaključku zgodovinskega festivala èStoria izdali člani mladinskih organizacij s pomočjo goriške občine. V časopisu so zbrana poročila z raznih festivalskih dogodkov in intervjuji z nekaterimi izmed gostov. Časopis je na razpolago v uradu Punto Giovani in na sedežih raznih mladinskih organizacij.

Storitve kljub stavki

Iz podjetja Isontina Ambiente sporočajo, da zaradi stavke, ki so jo za jutri oklical sindikati, bi lahko bile storitve okrnjene. Na osnovi zakona bodo zagotovljene le temeljne storitve.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
ZANARDI, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel. 0481-40497.

Razstave

V VILI CORONINI CRONBERG v Gorici na Drev. 20. septembra 14 je na ogled razstava »A tavola con i conti Coronini - Le forme e i rituali dei pasti dal Settecento al Novecento«; do 16. oktobra od srede do nedelje 10.00-13.00 in 15.00-18.00; danes, 29. maja, ob 17. uri bo voden ogled; informacije po tel. 0481-533485, info@coronini.it.

glasbena matica

- Gorica

Šolsko leto 2015/16

ob 19. uri
Predavanje dr. Viljema Ščuke na temo
»Zvok in glasba kot komunikacija – Glasba in osebnost«
ob 20. uri
ZAKLJUČNA AKADEMIJA
solisti, zbor in poklon nagrajencem
v ponедeljek, 30.5.2016,
v Kulturnem domu v Gorici, ul. Brass 20
Vljudno vabljeni!

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: v sredo, 1. junija, ob

21. uri v sklopu Festivala Mesto knjige »Esej o slepoti« (José Saramago); v petek, 3. junija, ob 20. uri »Ljubezen do bližnjega« (Avtorski projekt); informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.30 - 20.00 - 22.10 »Alice attraverso lo specchio«.

Dvorana 2: 15.40 - 18.00 - 20.10 - 22.00 »Julietta«.

Dvorana 3: 15.20 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »La pazza gioia«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Alice attraverso lo specchio«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.45 - 20.30 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 3: 15.20 - 17.15 - 20.15 - 22.10 »Julietta«.

Dvorana 4: 16.00 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.00 - 20.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; 22.00 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 5: 15.45 »Il regno di Wuba«; 17.40 - 20.10 - 22.10 »La pazza gioia«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Alice attraverso lo specchio«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.00 »Julietta«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La pazza gioia«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Alice attraverso lo specchio«.

Dvorana 2: 17.45 - 20.30 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 3: 17.15 - 20.15 - 22.10 »Julietta«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.00 »God's not dead«; 22.00 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 5: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Les Souvenirs« (iz niza Kinemax d'Autore).

Koncerti

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: v torek, 31. maja, ob 20. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici pri Novi Gorici koncert Sebastjana Grega (kitara) in Nike Hribar (flavta); sledil bo koncert Tadeje Kralj (harp); vstop prost.

»SNOVANJA 2016«: v Devinskih podružnicih SCGV Emil Komel na sedežu devinskih zborov bo v sredo, 1. junija, ob 19. uri otroška glasbena pravljica »Mišji koncert«.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ

v Gorici bo v nedeljo, 5. junija, ob 17. uri »Jubilejni koncert« ob 50-letnici Moškega pevskega zabora Mirko Filej.

Šolske vesti

MLADINSKI DOM vabi otroke od 6. do

14. leta na »Poletnosti 2016« z igrami,

izleti, videodelavnico, kopanjem, adrenaliniskimi pustolovščinami. Program:

»Šola po šoli« dnevno središče (od 13. junija do 8. julija); »Video.lab narava« letovanje v koči z videodelavnico (od 20. do 24. junija); »Zeleni izviv« pustolovsko letovanje v koči (od 24. do 29. junija); »Šola za šolo« igrieva priprava na začetek pouka (od 29. avgusta do 9. sep-

Izleti

Kočevski Rog

v okviru »Srečanje pod lipami« prirejata Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič v soboto, 4. junija, obisk maše in spominske srečanosti v Kočevskem rogu. Avtobus bo odpeljal iz Gorice ob 7. uri s postankom pri Fernetičih ob 7.45 in bo parkiral bližu prizorišča. Poskrbljeno bo za kosilo, popoldne bo potekal obisk Marijanskega svetišča Zaplaz, ki je glavna romarska točka Novomeške škofije; informacije in prijave v uradu KC Lojze Bratuž od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

BREZPLAČNI VODENI OGLEDI po

zgodovinskih poteh v odkrivanju mesta Gorica: danes, 29. maja, ob 16. uri aktivnosti za otroke »Lov za zakkadom po Grajskem naselju«; obvezna navaja po tel. 320-6392571.

SPDG vabi na tradicionalno srečanje planincev v sredo, 15. junija, v Špetru.

Organiziran bo avtobusni prevoz iz Gorice. Ugodnejši pogoj za družine Kekčeve društine. Prijave v sredo, 1. junija, od 19. do 20. ure na društvenem sedežu; informacije po tel. 331-7059216 (Vlado).

UPOKOJENCI DOBERDOB sporočajo

udeležencem izleta v Opatijo in z ladjado, da bo 18. junija avtobus odpeljal po urniku: iz Gabrij na glavni cesti ob 5.45; z Doberdoba ob 6.00; iz Ronk (pizzeria

glasbena matica

V DEŽELI FURLANI JULIJSKI KRAJINI

ŠOLSKO LETO 2015/16

MALA AKADEMIJA

solisti, komorne skupine in zbor

 v sredo, 1.6.2016,
ob 18.30

 malo dvorana
Kulturnega doma v Gorici,
ul. Brass 20
Vljudno vabljeni!

Al Gambero) ob 6.10; iz Štivana ob 6.20; informacije po tel. 380-4203829 (Milos).

Obvestila

ŠZ SOČA iz Sovodenj vabi na mesec odprtih vrat. Brezplačna vadba minivolleya (letniki 2007-2010) bo potekala ob torka in petkih od 15. do 16.30 (trener Rok Černe), odbojke (letniki 2002-2006) ob ponedeljkih in sredah ob 16.30 do 18.30 (trener Paola Uršič); informacije pri trenerjih ali na szsoc@yahoo.it.

OBČINA DOBERDOB sporoča, da v petek, 3. junija, bodo uradi za javnost zaprti. Za prijave smrti v občini po tel. 348-7795064.

SCGV EMIL KOMEL vabi na redni volilni občni zbor v ponedeljek, 6. junija, ob 20.30 v drugem sklicanju v kormorni dvorani KC Lojze Bratuž.

V ŠTANDREŽU na Pilošču bo v soboto, 11. junija, ob 20.30 praznovanje 40. obljetnice Doma Andrej Budal.

Nikoli ne bom pozabil občutka, ki me je spremjal med mojo prvo samostojno časnikarsko potjo v Benečijo. Rahlo je dejalo, toda jaz sem kar prepeval od sreče, saj sem si nadvse želel podrobnejše spoznati kraje in ljudi, o katerih sem do takrat le bral. Brundal sem si melodije Beneških fantov, še zlasti refren pesmi Vince rumeno: dole, dole, dole teče, vince beneško, pijmo ga le. In oprezal za vinogradi, poln pričakovanja, da po kraških in briških vinarjih spoznam tudi beneškoslovenske. Pogled na nekaj vrst trt med Čedadom in Mostom se mi je zdel kot najava s trtami posajenih gričev, toda teh kar ni in ni bilo. Vsaj ne na bregovih nad Nadižo, Aborno, Kozico in Arbečem. No ja, sem ter tja je bila pred kako hišo speljana v visok latnik trta samorodnice, toda to že ni moglo botrovati pesmi o dobrini beneški kapljici. Šele nekaj let kasneje, ko me je pot zanesla v dolino mejne reke Idrje in ko sem na sledi za pokalco prišel tudi v Čela pod Matajurjem, sem končno odkril, da imajo fantje Antona Birtiča prav, ko trdijo, da najslajše vince res je beneško, le da ni nujno, da je vedno rumeno, saj je drugo ime za pokalco črna rebula.

Pokalca, srednjeveško poročno vino

Pokalca je stara sorta, katere prisotnost na naših krajinah nekateri viri postavljajo daleč v srednji vek. Angležinja Jancis Robinson, ki se je drži ugled največje poznavalkevin v krilu, prenaša v svojih knjigah podatek, da so pokalco stregli gostom na neki poroki daljnega leta 1282. Pogosto jo omenjajo tudi kot črno rebulo: če upoštevamo, da je izraz rebula nekoč označeval vino z gričev, ki obdajajo Furlanijo, lahko upravičeno sklepamo, da je bila ta sorta tako zanimiva ali drugačna od ostalih, da je že zdavnaj dobila svoje ime. Po prepričanju velike večine avtorjev ga dolguje poku, ki ga zaslišimo, ko v ustih stremo jagodo. Od tod tudi njen furlansko ime sclopelin, pri čemer je zanimivo, da vsi avtorji navajajo, da gre za prevod slovenskega izraza! V raznih zapisih najdemo še izraze sclop in scloparie, medtem ko so v okolici Brescie, torej v Lombardiji, poznali vinsko sorto s'cioparullo, katere jagode so imele podobne pokalne lastnosti. Glede na to, da so se o vseh teh sortah ohranili le v skromni zapisu, si nihče ne upa tvegati trditve, da gre za sorodstvo s pokalco – črno rebulo, za katero pa nesporno velja podatek, da njen preporod dolgujemo zanesenjaku Paolu Rapuzziju, ki je v Čelah pod Matajurjem (ital. Cialla) zasadil prvi sodoben vinograd pokalce. Med našimi zahodnimi sosedi se za isto sorto ohranja tudi poimenovanje ribuēle nere, sicer pa se v glavnem trži z italijanskim imenom schioppettino. Kar je, po mnenju številnih avtorjev, povsem zgrešeno, saj ne gre za majhen sclopino ali schioppetto, ki je bil srednjeveški ročni topič, ampak za malo pok, torej bi bilo smiselno italijansko poimenovanje scopettino.

Črna ribola v slovenskih virih

Matija Vrtovec v Vinoreji (1844) našteje na seznamu černih in černovišnjevih sort oberfelder, refošk, refoškat ali žužovno, berzamin, rašpico, sladkočern, penjel, penjel, gnjet, kislic ali kurbin in pergolo, vendar nadaljuje, da razun tukaj čislanih ternih plemenov imamo še veliko število drugih ne imenovanih, ki so posamezne, in le lastnikom ali njih navadnim najemnikom znane; mogoče bi bilo med takimi, po posebni skrbi in večletnih skušnjah, še kako dobro in žlahtno pleme najti. Ostaja torej upanje, da se v slednjem odstavku skriva priložnost za pokalco.

V prilogi k 19. številki Kmetovalca iz leta 1875 zasledimo na seznamu sort, ki jih je Deželna kranjska vino in sadjarska šola na Slapu pri Vipavi dala v promet v zimi 1875-76, tudi črno ribolo (Pinolček), ki je zabeležena kot izvirna francoska sorta (Pinon). V opisu še preberemo, da daje prav temno, jako okusno vino, da roditi redno in da zgodaj dozoreva. Zato jo priporočajo za slabše severnejše lega na Vipavskem in Primorskem, pa tudi za Dolenjsko in Štajersko.

Pokalca, vince beneško

Besedilo in fotografije Toni Gomiček

Zgoraj: stoletne trte pokalce iz Golega Brda; desno: Erzetiči in črna rebula

sko. Mimogrede: od črnega grozja so bile tisto leto na voljo še vrhpoljka, portugalka, modra frankinja, černjelec, ki naj bi dajal burgunderju podobno vino, in refošk. Pinolčka že na naslednjem seznamu ni več, saj so trsničarji s Slapa ponujali za črna vina le še modro frankinjo, modri burgunder in modro zgodnjem portugalko. Iz opisa, ki sledi, je razvidno, da je še modri burgundec modri pinot, saj je opisan kot sorta, ki daje najfinješ črno vino.

V novejši slovenski strokovni vinski in ampeleografski literaturi pokalce ne zasledimo vse do lani, ko je našla mesto v zborniku Stare primorske sorte vinske trte avtorjev Andreje Škvarč, Darje Marc in Davorja Mrzliča.

Sclopelin pri sosedih

V katalogu trt, ki ga je pripravil vidermski kmetijski zavod leta 1864, je črna rebula opisana kot delikatno grozje. Zapis o njej najdemo tudi tri leta kasneje; Videm in celotna videmska pokrajina je medtem prešla izpod habsburške pot italijansko krono! Leta 1893, torej v času, ko so trte že napadle bolezni (oidij in peronospora) in je vinograde zdesetkala trsna uš, je pokalca omenjena kot redka sorta iz okolice Čedad. Na vinski razstavi v Čedadu leta 1899 so pozornost in naklonjenost ocenjevalcev zbudili bratje Rieppi iz Ibane (italijansko Albana), ki so, med drugim, predstavili tudi črno rebulo.

Leta 1907 je konzorcij za ukrepe pro-

ti filokseri, ki je deloval v okviru furlanskega kmetijskega združenja, sestavljal seznam najbolj primernih sort za obnovo vinogradov s cepljenkami. Na njem je črna rebula na šestem mestu; pred njo so modra frankinja, cabernet, fruntignan, merlot in refoškon. Je pa pokalco povsem spregledal Giovanni Bolle med orisom deželnega vinogradništva na četrtem avstrijskem enološkem kongresu v Gorici (1891); sicer cenej strokovnjak je predvsem zagovarjal uvajanje tujerodnih sort, kar se je v naslednjih desetletjih tudi zgodilo.

Leta 1930 je pokalca omenjena kot ena izmed sort v ampeleografskem vinarstvu v Buttriju, Perusini pa je leta 1935 o njej zapisal, da daje dobra vina le v okolici Ibane, sicer pa je odsvetoval njeni širjenje. Poggi jo je leta 1939 uvrstil v svoj Ampeleografski atlas, čeprav zanje ni našel najbolj poohvalnih besed: njen pomem naj bi omejevalo dejstvo, da daje dobro vino le na izbranih legah v občini Prapotno in to še zlasti v Ibane, da potrebuje dolgo časa da dosegne zadovoljivo rodnost (vsaj sedem let!) in da ni primerena za staranje. V tistem času je črna rebula dajala vino s povprečno 10,5 % alkohola 7 g kislino v litru vina, kar jo je uvrščalo med namizna suha vina svežega okusa, prijetne vinske cvetice, srednje polnega telesa in mehkih taninov.

V kasnejših letih se je trta v Furlaniji skoraj povsem izgubila, tako da so se tege vina spominjali le starejši, trta pa ni bila niti na spisku dovoljenih sort, tako da je trsnice sploh niso smeje ponujati.

postala uspešni zgodbi. 18. oktobra 1977 je bila v vinogradih družine Rapuzi prva trgovina grozdja, ki se je napovedalo kot nadvse primerno za daljše zorenje in za pridelavo vrhunskih vin, kar zdaj tudi dokazuje v številnih vinogradih v Furlaniji in, po novem, tudi v Brdih in Vipavski dolini.

Pokalca povezuje

Most čez Idrijo med Mirnikom in Ibanom ima ime po vnu: Ponte dello schioppettino mu pravijo. Pokalco pridelujejo in tržijo vinarji z obeh strani reke, ki loči območje DOC Collio in Colli Orientali del Friuli: v slednjem je pridelovalcev več, najdemo pa jih vse po predmestju Vidma. V Prapotnu so doslej že nekajkrat pripravili Dneve pokalce, med katerimi so se vrstili tako posveti kot pokušine omenjenega vina, ki ima s pomenovanjem po tem kraju višjo stopnjo zaščite. Vinogradniki iz Prapotna so namreč oblikovali svoj cru, ki omejuje donos (1,55 kg po trti in 49 q/ha) in določa, da se trgovin ne sme začeti pred koncem septembra. Zelena trgovina v krajsanje grozdov sta skoraj obvezna posega za izboljšanje kvalitete v vinogradu, svoje delo pa mora dobro opraviti tudi kletar. »Vino, ki želi postati schioppettino di Prepotto, mora biti eno leto v lesenu sodu in še eno leto v kleti, sicer je z golj schioppettino,« so razlagali pridelovalci na enem zadnjih festivalov pokalce, ko so predstavitev celo uspeli vključiti v čezmejni program Rural, namenjen promociji in trženju tipičnih in kakovostnih pridelkov občin Kanal ob Soči in Prapotno. Med dobrim dušatorem pridelovalcev so se nekateri postavljali, da uporabljajo male sodčke, drugi običajne barike, tretji večje posode. Večina jih prisega na francoski hrast, a ne nujno od francoskih sodarjev. Nekoliko prostre roke pri kletarjenju torej imajo, vsi pa so zagotavljali, da grozje pobirajo zelo zrelo. Najmlajši vzorec je puščal pookus po mandlijah, pri starejših so prevladovale sadne note višnje, zlasti maraske. Za dobro pokalco je značilen tudi vonj po popru, ki spominja na shiraz, nekoliko tudi na carménère. Za vzorec, ki je izstopal po bogatosti telesa, je vinar povedal, da del grozja suši. Vinogradniki opažajo, da se v vinogradu pokalca obnaša drugače od ostalih sort. Sovraži vročino, žgoče poletno sonce je dobesedno skuri, zato je bil po letniku 2009 zanje nadvse primeren tudi letnik 2014, ki za številne druge sorte velja kot podpovprečen.

Erzetič je prvi, toda ni več edini

Na steklenico prvo slovenske pokalce je bilo potrebno čakati kar nekaj časa, čeprav je bilo predvsem v Goriških Brdih dovolj trt, da bi lahko s pridelkom napolnili več kot zgodil v poskusni sod. Poleg tistega vinograda v Golem Brdu so posamezne trte vzgajali predvsem v poskusnih nasadih, dokler se ni Aleksij Erzetič iz Višnjevika odločil, da bo svojo zapisano rumeni rebuli nadgradil z vinogradom črne. Vino letnika 2014 je prvič predstavil v začetku maja v Ljubljani in požel takoj zanimanje kot tudi navdušenje, pa tudi čudjenje mnogih, ki kar niso mogli verjeti, da so Brici toliko časa zanemarjali ta zaklad. Vino odlikuje temna rubinasto rdeča barva z živahnimi vijoličastimi odtenki. Na nosu se prepletajo vonjave drobnih gozdnih sadežev, rdečega sadja (zrehlih slih, črešnje, višnje), popra, cvetov vijolice, usnja, sladkega korena, pokošene trave, paprike, celo medenih not in masla. V ustih je izjemno polno, prijetno grenko, mladostno, s povsem samosvojo noto taninov, ki je nismo vajeni pri drugih naših rdečih vinih. V dolgem pookusu prihajajo do izraza začimbe, predvsem rdeči poper, medtem ko nam tanini lepo osušijo usta. Zdrževalci okusov hrane in vina vidijo v pokalci vino, ki ga lahko brez zadrege priporočajo k divjadi, vsakršnemu mesu na žaru, k jedem dem drobovine, divjadi, k testeninam z močno omako in podobnimi jedem, vključno s sladicami na osnovni čokoladi.

Le nekaj dni kasneje je dal na ogled in v pokušino pokalco Davorin Slepko (vina Dornberg) iz Zalošč, prideluje pa jo tudi Primož Lavrenčič (Burja) iz Podgrica, ki zaenkrat napoveduje, da bo uporabil zgodil v rdeči zvrsti. In gorovice krožijo, da je je za trte pokalce vse več zanimanja. In prav je tako, saj si sorta, ki je bila že povsem odpisana, zaslubi vrnitev na vinske police.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik
20.50 Lynx Magazin, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00, 13.30, 16.30, 20.00, 23.30 Dnevnik **10.00** Easy Driver **10.30** A Sua immagine, vmes maša in Angelus **12.20** Linea verde **13.10** Avtomobilizem: Formula 1, VN Monaka, dirka **16.35** Domenica In **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Nogomet: Italija – Škotska **23.00** Verso l'Europeo: Magazine UEFA

RAI2

6.30 Memex – La scienza raccontata dai protagonisti **7.00** Nan.: Due uomini e mezzo **7.40** Serija: Heartland **8.20** Viaggi da record **8.45** Serija: Il nostro amico Charly **9.30** I nostri amici animali **10.15** Cronache animali **11.00** Mezzogiorni in famiglia **13.00** 18.00, 20.30, 0.30 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Serija: Delitti in paradiso **15.45** Serija: Squadra Omicidi Istanbul **17.15** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **18.05** Film: Toni Costa, un commissario a Ibiza – Il delitto è servito (krim.) **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Hawaii Five-0 **21.45** Serija: C.S.I. **23.25** La Domenica Sportiva

RAI3

7.00 Film: Lacrime d'amore (muzikal, It., '70) **8.45** 12.10 Rubrike **12.00** 14.00, 15.00, 18.55, 23.30 Dnevnik in vreme **12.55** Ritratti **14.30** In 1/2 ora **15.05** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2016, 21. etapa **18.00** Konjeništvo **20.00** Blob **20.10** Che tempo che fa **21.45** Report **23.45** Tutti salvi per amore

RAI4

13.10 Film: The Joneses (kom., '09, i. D. Moore) **14.45** Star Trek: The Next Generation **16.20** Rush **18.00** Novice **18.05** Ghost Whisperer **18.40** Medium

21.10 Film: Come ti ammazzo l'ex (kom., '09) **22.45** The Royals

RAI5

14.05 Wild Africa **14.50** I due oceani del Sudafrica **15.45** Memo – L'agenda culturale **16.35** Gledališče: Afrodita y el juicio de París **17.35** Album – Un mondo perfetto **18.20** Piano pianissimo **18.35** Novice **18.40** Petruška **19.45** Dok.: Olga Peretyatko **20.45** Cult Book **21.20** 24 ore sul pianeta Terra **22.10** Frozen Planet **23.00** Film: Viaggio verso il sole (dram.)

Nedelja, 29. maja
LA7, ob 21.30

Indovina
chi viene a cena

ZDA 1967

Režija: Stanley Kramer

Igrajo: Spencer Tracy, Sidney Poitier in Katharine Hepburn

Film, ki ga je ameriški filmski inštitut ocenil med sto najboljših ameriških celovečerjev vseh časov, velja za najznamenitejši primer zgodovine hollywodskega liberalnega filma.

Joanna, Joey Drayton, ameriško dekle, ki je odraslo v liberalni in premožni družini v San Franciscu, se je na Hawajih zaljubila v Johna Prentinceja, temnopoltega, zelo cenjenega in spoštovanega zdravnika.

Njuna vez je tako globoka, da se kmalu odločita tudi za poroko, a pred tem morata seveda spoznati in predstaviti drug drugemu svoje starše. Joey je prepičana, da Johnova barva polti še zdaleč ne bo problem, v resnici pa kljub veliki odprtosti spozna, da predstavlja to za njenega očeta še vedno velik tabu, pa čeprav je Joeynina mama prepričana, da ljubezni ne gre ukazovati. Kmalu se izkaže, da zelo podobno razmišlja tudi Johnova mama, pa čeprav je njen mož nasproten zvezni med temnopolitim sinom in nevesto, ki je belka.

RAI MOVIE

12.45 Movietra **13.20** Film: Il siciliano (dram., '87) **15.55** Film: Adorabili amiche (kom., Fr., '10) **17.30** Novice **17.35** Film: La maschera di ferro (pust., '98, i. L. DiCaprio, J. Irons) **19.45** Film: I pompieri di Viggù (kom., It., '49) **21.15** Film: Priscilla – La regina del deserto (kom., '94, i. G. Pearce)

23.00 Film: Apocalypto (pust., '06, r. M. Gibson)

RAI PREMIUM

14.55 Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.00** Serija: Perception **16.35** Serija: L'ispettore Sarti **17.35** Novice **17.40** Serija: Commesse **19.35** Serija: Il maresciallo Rocca **21.20** Così lontani così vicini **23.30** Serija: L'isola

RETE4

7.15 Media Shopping **7.45** Super Partes **8.15** Serija: The Indestructibles **9.20** 10.50 I viaggi del cuore **10.00** Maša **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Perry Mason **14.00** I viaggi di Donnavventura **14.10** Film: Always – Per sempre (dram., '89, i. R. Dreyfuss) **16.50** Film: Sparatorie ad Abilene (western, '67) **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Maurizio Costanzo Show

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.10** Le frontiere dello spirto **9.50** Life – Lo spettacolo della vita **10.50** La ricetta perfetta **12.00** Melaverte **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Domenica Live **18.45** Caduta libera! **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il segreto

ITALIA1

7.00 Super Partes **8.05** Risanke in otroške serije **10.30** Nad.: Una mamma per amica **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Film: Tremors (horor, '90, i. K. Bacon) **15.40** Film: Alex Rider – Operation Stormbreaker (akc., '06, i. A. Pettyfer) **17.30** Motociklizem: SP Superbike 2016 **19.00** Film: Tu, io e Dupree (kom., '06, i. O. Wilson, K. Hudson) **21.15** Film: Una notte da leoni (kom., '09, i. B. Cooper)

IRIS

12.40 Film: Don't Say a Word (triler, '01, i. M. Douglas) **14.50** Film: I colori della vittoria (kom., '98, i. J. Travolta, E. Thompson) **17.40** Film: La leggenda del pianista sull'oceano (fant., '98, i. R. G. Tornatore, i. T. Roth) **21.00** Film: Quel pomeriggio di un giorno da cani (dram., '75, i. A. Pacino) **23.35** Film: Il sapore del sangue (triler, '98)

VREDNO OGLEDNA

LA7

7.30 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** L'aria che tira – Il diario **10.45** Il tempo della politica **11.15** Film: Geronimo (western, '93, i. G. Hackman) **14.00** Kronika **14.20** Serija: Il commissario Cordier **16.00** Serija: Josephine, ange gardien **20.35** Fuori Onda **21.30** Film: Indovina chi viene a cena? (dram., '67) **23.45** A cena da me

LA7D

6.20 12.30 Cuochi e fiamme **7.15** Serija: Moonlighting **9.00** 17.20 I menu di Benedetta **13.30** 18.35 Chef per un giorno **15.10** Non ditelo alla sposa **18.15** Food Maniac **18.30** Dnevnik **21.35** Crozza nel Paese delle Meraviglie **23.00** Eccezionale Veramente

TELEQUATTRO

6.40 La parola del Signore **6.55** Apriti cielo **7.00** Sveglia Trieste! **15.00** 20.15 Qui studio a voi stadio **19.15** 23.15 Dodici minuti con Cristina **19.30** 23.00 Dnevnik **19.45** Qua la zampa **19.50** Tisane, uguenti e caci-set **23.30** Trieste in diretta

CIELO

12.45 Novice **12.55** 20.10 Top Gear UK **14.00** Film: Pioggia infernale (triler, '98, i. M. Freeman) **15.50** Film: The Bravados (western, '58) **17.40** Film: Il mistero dei teschi di cristallo (zf, '14) **19.20** Steve Austin – Sfida implacabile

21.10 Film: One in the Chamber (akc., '12)

DMAX

9.00 Rimozione forzata **11.15** Unti e bisunti **16.15** Porsche Carrera Cup Italia 2016 **17.15** Mostri dagli abissi **20.45** Affari a tutti i costi **22.00** Cacciatori di veleni **22.55** Caccia all'oro bianco **23.45** Jail: dietro le sbarre

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanizanke

10.50 23.45 Dok.: Študentska delovna brigada **11.25** Ozare **11.30** Obzorja duha **12.05** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 22.15 Poročila, šport in vreme **13.25** Koncert ansambel Smeh 2016 **15.00** Film: Most v Terabitiju (pust.) **17.20** Zlata dirigenčna trojica **18.15** Naj muzika igra **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Modna hiša Velvet **21.25** Intervju **22.40** Dok.: Čudež v Leipzigu

SLOVENIJA2

6.10 Duhovni utrip **6.30** Posebna ponudba **7.15** Dok. serija: Naravni parki Slovenije **7.40** Simfonični orkester RTVS in Daniel Raiskin **8.20** Slovenija danes **9.05** Zaljubljeni – življenje **10.00** Žogarica **10.30** Gimnastika: EP (m), finale na posameznih orodjih **14.25** Zvezdana **15.20** Ambienti **16.00** Pot na EP 2016 **16.25** Pot v Rio **16.55** Veslanje: SP **17.55** Košarka (m): Zlatorog Laško – Helios Suns **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Nad.: Kako zgraditi planet **21.00** Nad.: George Gently **22.35** Vse je mogoče

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

Minulega 6. maja je Slavistično društvo Trst -Gorica- Videm v sodelovanju s Slavističnim društvom KOPER IN NOVA GORICA, z Društvom slovenskih izobražencev in s Slovenskim klubom iz Trsta priredilo **26. PRIMORSKE SLOVENISTIČNE DNEVE**. Tema letosnjega strokovnega posvetova slavistov je bila Slovenska ženska literarna ustvarjalnost na Primorskem od začetka 20. Stoletja do sodobnosti. Danes boste lahko prisluhnili knjižničarki Kseniji Majovski, ki bo govorila o razstavi knjig slovenskih ženskih literarnih ustvarjaljk na Primorskem ter referatom Marije Pirjevec, Marte Verginella, Ivana Verča in Vlaste Polojaz. Pričetek ob 11.55. Gostja oddaje **Istrska srečanja** ob 14.10 bo dolgoletna dopisnica RTV Slovenija Mirjam Muženič, ki že skoraj četrto stoletje spremlja dogajanje med Slovenci v Italiji. V sklopu oddaje **Z naših preditev** pa bo 17.30 na sporednu posnetek 12. revije **FANTJE POJEJO NA VASI**, ki je bila v soboto, 21. maja v Bazovici.

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Evronovice **14.20** Tednik **14.50** Avtomobilizem **15.05** Dok.: K2 **15.35** Dok.: New entries Europa tour **17.05** Dok.: Naša zgodovina 45 let TV Kopre-Capodistria **18.00** Ljudje in zemlja **19.00** 22.00, 23.50 Vesedane - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vzhod-Zahod **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Lynx magazin **21.30** Dok.: Isola d'Elba **22.15** Dok.: Mister Gadget **22.20** Košarka: liga prvakov, 1. tekma, finale

POP TV

6.50 Risanke, otroške in zabavne serije **10.15** 13.05 Tv prodaja **10.20** Film: Divi valovi (anim.) **12.00** Serija: Nepremagljivi dvojec **13.20** Film: Nedotakljivi Drew Peterson (dram.) **15.05** Film: Poroči se z meno (rom.) **16.50** Bitka parov **18.10** Vrtičkanje **18.55** Novice in vreme **20.00** Znan obraz ima svoj glas

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželnii Tv Dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: Uno Mattina **7.00** 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.45** Serija: Reef Doctors **11.30** Serija: Don Matteo **14.05** 16.40 Estate in di retta **15.35** Nad.: Legami **18.45** Igra: Reazione a catena **20.30** Techetechetè 2016 **21.25** Nad.: Non dirlo al mio capo **23.35** Petrolino

RAI2

6.50 Serija: Il tocco di un angelo **7.35** Pro testantesimo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **8.45** Serija: Il nostro amico Kalle **9.30** 13.30, 17.45 Rubrike **10.30** Summer Voyager **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **14.00** Film: Bella dolce baby sitter (dram.) **15.35** Serija: Castle **17.00** Serija: Guardia Costiera **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. **21.05** LOL **21.15** Made in Sud

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pa ne quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.00** Nad.: La casa nella prateria **15.50** Film: Il grande Joe (kom., '98) **17.35** Geo Magazine **20.00** Blob **20.10** Le ragazze del '46 **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Amore criminale **23.10** Visionari

RAI4

12.05 18.05 Flashpoint **12.50** Rush **13.40** Star Trek Enterprise **15.15** Fairy Tail **15.40** Numbers **18.00** Novice **19.30** Ghost Whi sperer **21.10** Film: Escape (akc.) **22.40** Film: Conan the Barbarian (pust.)

RAI5

13.20 Ogni quadro racconta una storia **13.45** Terra - Il potere delle piante **14.45** I due oceani del Sudafrica **15.35** 18.55 Trans Europe Express **16.40** Dok. film: Dancing with Maria **17.55** Ubiq - Esplorare **18.20** Novice **18.25** 20.45 Passepartout **19.55** Si mon Schama: il potere dell'arte **21.15** Fo racconta Fo

RAI MOVIE

14.15 Film: Difesa ad oltranza (dram., '96, i. S. Stone) **16.00** Film: La famiglia omicidi (kom., '05, i. R. Atkinson, M. Smith) **17.40** 0.35 Novice **17.45** Film: Il richiamo della foresta (pust., '72) **19.15** Film: Signore & signori (kom., '65)

21.20 Film: I cavalieri dalle lunghe ombre (western, '80) **23.00** Film: Yankee (ve stern, '66)

RAI PREMIUM

12.00 Nad.: Un posto al sole **12.50** 21.15 Nad.: Tutti pazzi per amore **13.50** Serija: Sulle tracce del crimine **15.40** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.45** Serija: Raccontami **17.35** 0.30 Novice **17.40** 23.45 Serija: Il commissario Rex **19.20** Serija: Capri **21.20** Serija: Sea Patrol

RETE4

7.05 Serija: Hunter **8.05** Nad.: Bandolera **8.55** Serija: Carabinieri **10.05** Ricette all'italiana **10.50** Le ricette di Sonia **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** I viaggi di Donnaventura **15.40** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.55** Serija: Il comandante Florent **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta colonna

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'inadenza **21.10** Film: Wall Street - Il denaro non dorme mai (dram., '10, i. S. LaBeouf, M. Douglas)

ITALIA1

7.10 Risanke in otroške oddaje **8.25** Nad.: Settimo cielo **10.25** Serija: Dr. House - Medical Division **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.35** Nan.: My Name is Earl **16.05** Nan.: Due uomini e 1/2 **17.00** Nan.: Friends **17.55** Nan.: Mike & Molly **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Film: 47 Ronin (pust., '13, i. K. Reeves)

IRIS

13.00 Film: Blues metropolitano (kom., It., '85) **15.15** Film: Missione speciale Lady Chaplin (akc., '66) **17.15** Note di cinema **17.20** Film: Tutti per uno... botte per tutti (western, '73) **19.15** Serija: Supercar **20.00** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: Oltre le regole - The Messenger (dram., '09, i. B. Foster) **23.10** Film: O Jerusalem (dram., '06)

LA7

6.30 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Dok.: Sfera **17.15** Serija: Josephine, ange gardien **19.00** 0.45 A cena da me **20.35** 0.10 Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.20 The Dr. Oz Show **7.15** Film: Intrigo a Taormina (kom., '60) **9.00** 15.20 I menù di Benedetta **12.30** 19.30 Cuochi e fiamme **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **18.30** Dnevnik **18.35** SOS Tata **21.10** Film: Spanglish - Quando in famiglia sono troppi a parlare (kom., '04, i. A. Sandler)

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Triestel **13.00** Aktualno: Musa Tv **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in di retta **19.05** Dodici minuti con Cristina **19.20** Qua la zampa **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Il medico per te **23.30** Film: Come sposare un milionario (kom., '53)

CIELO

11.45 13.15 MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** Masterchef Italia **16.15** 18.15 Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia

21.15 Film: Burlesque (muzikal, '10, i. C. Aguilera, Cher)

DMAX

12.30 20.20 Affari a tutti i costi **13.20** Affari in valigia **14.10** Si salvi chi può! **15.05** Caccia all'uomo **15.55** Cacciatori di gemme **16.50** Salt Lake Garage **17.45** Gli eroi dell'asfalto **18.35** Affare fatto! **19.30** Animali

allo sbaraglio **21.10** Big Fish Man **22.00** Mostri degli abissi **22.55** A mari estremi

SLOVENIJA1

5.55 Utrip **6.10** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.15** Jedi za vsak dan z Rachel Allen **10.40** 10 domaćih **11.10** 18.30 Bučke **11.45** Kaj govoris? = So vakeres? **12.15** Dok.: Dvoživke **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Porocila, vreme in šport **13.35** Svetlo v svet **14.25** Osmi dan **15.15** Dober dan, Koroška **16.00** Brez reza **16.25** Točka preloma **17.30** Razred zase **17.55** Novice **18.00** eRTeVe **18.15** Risanke **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Umetni raj

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške oddaje **8.05** Zgodbe iz školjke **8.50** Točka **9.35** Dok.: Otoki svetlobe **10.35** Duhovni utrip **11.05** 17.00 Halo TV **11.45** Dobro jutro **14.15** Polnoci klub **15.40** Ljudje in zemlja **16.25** Avtomobilnost **17.55** Kviz: Vem! **18.25** To bo moj poklic **19.00** Nogomet: Švedska - Slovenija **21.35** Nad.: Lov **23.20** Spomini

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Eronovice **14.30** Vsesedane - Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Lynx magazin **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** 22.20 Drobline in... 45 let TV Koper-Capodistria **17.25** Istra in... **18.00** 23.20 Športel **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsesedane - Tv dnevnik **19.25** Športna konca **20.00** Sredoziemje **20.30** Artevisione magazin **21.00** Meridiani **22.15** Dok.: Mister Gadget **22.50** Sprehodi **23.50** Dnevnik Slovencev v Italiji

POP TV

6.50 Risanke in otroške serije **8.20** 9.30, 11.00, 12.15 Tv prodaja **8.25** Dr. Oz **10.00** 16.55 Nad.: Italijanska nevesta **11.10** 15.30 Nad.: Nedolžna vsliljiva **12.30** 17.50 Nan.: Komisar Rex **13.35** Nad.: Toskana, ljubezen moja **16.30** 18.55, 22.10 Novice **20.00** Film: Ljubezen se zgodi (dram.) **22.50** Serija: Franklin in Bash

KANAL A

6.50 ŠKL - Šport mladih **7.25** Volan **7.55** 12.30 Serija: Odvetnik z ulice **8.50** 13.45 Risanke **9.40** 12.00 Nan.: Zmešana sosedja iz stanovanja **23.10.15** 11.25, 11.40 Tv prodaja **10.30** 18.55 Serija: Kar bo, pa bo **14.25** Film: Zajubljen do ušes (rom.) **16.05** Serija: Mentalist **18.00** 19.50 Svet **20.00** Serija: Alarm za Kobro **21.00** Big Brother **22.00** Big Brother Klub **22.30** V živo iz hiše Big Brother

23.00 Film: Temna globina (triler)

PLANET TV

12.30 Serija: Havaji 5.0. **13.30** 23.25 Bilo je nekoč **14.50** Ellen **15.45** Nad.: Esperanza **16.55** Serija: Castle **17.50** Glej, kdo kuha **18.45** 23.05 Danes **19.15** Vreme in šport

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRSTA

V okviru tedenske rubrike Pogled skozi čas bo ob 11.15 na sporednu četrto oddajo iz niza TRST V ILEGALI, ki ga pripravlja zgodovinarka Dunja Nanut. V prejšnjih oddajah smo prisluhnili pričevanju aktivistke Sonje Cunder, danes pa nas bo s svojo življensko zgodbo seznanila njena sestrica Ana Gionori - Vlasta. Komaj šestnajstletno Vlasto je konec leta 1943 v ilegalno delovanje vpeljala prav Sonja. Vlasta je sodelovala s skupino, ki je delovala v sklopu tehnik. V tokratni oddaji nam bo priporovedovala o okrožni tehniki, ki je bila v štirini ob hiši Josipa Šturnmana - Slavka pri Domju. Od danes dalje bodo vsak ponedeljek ob 18. uri na sporednu daljši intervjuji s slavnim novinarjem, dopisnikom in direktorjem prvega vsedržavnega tv dnevnika Mitjo Volčičem z naslovom »Mitja Volčič: pogled protagonist«. Govor bo

VOLKSWAGEN - Novosti v ponudbi nemškega avtomobilskega velikana

Novi tiguan je večji, udobnejši in s široko paleto zmogljivih motorjev

Na voljo šeststopenjski ročni in preizkušeni samodejni 7-stopenjski DSG menjalnik

Nova generacija VW tiguana je še kar različna od predhodnika. Oblika se približuje obliku drugih VW bratov, tiguan pa so podaljšali za 6 cm (sedaj 4,48 m), daljša je tudi medosna razdalja (sedaj 268 cm), kar seveda gre v korist udobja predvsem potnikov na zadnjih sedežih. Zadnjo klop je možno vzdolžno pomikati v dveh delih (60:40) in od tega je odvisna tudi prostornina prtljažnika, ki je v osnovi za 145 litrov večja in zdaj znaša kar 615 litrov. Notranjost se ne razlikuje preveč od notranjosti golfa ali passata, materiali so kar se da kakovostni, izolacija je na višku, tako da je vožnja še kar tiha. Na sredi konzole je zaslon na dotik, ki združuje radio, Bluetooth, navigator, kamero za vzvratno vožnjo in VW Car Net, ki združuje dva zanimiva sistema: z nakupom multimedijskoga sistema dobti uporabnik na voljo aplikacijo Guide&Inform, ki je nekakšen izboljšan informator pri navigacijskih storitvah, ob koncu leta bo na voljo tudi paket, s katerim bo voznik imel pod nadzorom celo vrsto dodatnih informacij.

Motorna paleta je skoraj popolnoma spremenjena. Pri bencinarju bosta na voljo 1,4-litrski TSI 125 KM, in ta bo tudi edini, ki ne bo imel možnosti štirikolesnega pogona z lamelno sklopko pete generacije, ter dvolitrski TSI s 180 KM in 220 KM, ki bo v obeh primerih povezan s 7-stopenjskim DSG menjalnikom. Dvolitrski dizli pa bodo imeli 115, 150, 190 in 240 KM. Najmočnejši so povezani s samodejnim DSG menjalnikom, najšibkejša dva pa s šeststopenjskim ročnim menjalnikom.

Ker je avto oddaljen od tal kar 20 cm, se dobro odreže tudi tam, kjer asfalta ni. S sistemom 4Motion Active Control s profilom offroad bo vožnja lahko težjša tudi v zahtevnejših pogojih. Če se odločite za nakup tiguana, boste lahko izbirali med mestno ali offroad izvedbo (ima nekoliko drugačno zunanjost podobo) in med tremi znanimi paketi opreme, na spisku najosnovnejšega pa je med drugim vgrajenih kar nekaj varnostnih sistemov, med katerimi gre izrecno omeniti sistem za samodejno zaviranje v sili.

Stran pripravil Ivan Fischer

Karabinjerji se bodo vozili z giulio

Fiat in Opel pod drobnogledom nemških oblasti

Predstavniki nemškega zveznega urada za transport KBA SO zaradi emisijskih odstopanj povabili na razgovor proizvajalca vozil Opel in Fiat, so slednji povsem ignorirali njihov poziv.

Oplovci so se v tem tednu sestali z omenjenim uradom v povezavi z navedbami o precejnjih odstopanjih pri njihovem 1,6-litrskem dizelskem agregatu v modelih astra in zafira tourer. Na zaslisanju so priznali, da so prirejali emisije, vendar, tako trdjo, znotraj zakonsko dovoljenih omejitve.

Na zaslisanje so bili v četrtek povabljeni tudi predstavniki italijansko-ameriškega koncerna FCA, ki pa se vabilu niso odzvali. Nemški urad za transport je namreč vzel pod drobnogled tudi njihov dvolitrski agregat, v modelu 500X.

Nemški minister za transport Alexander Dobrindt je ob tem komentiral, da je bilo tovrstno ravnanje predstavnikov Fia-
ta in Chryslerja popolnoma nerazumljivo ter obsodil njihovo nesodelovanje. Povedal je, da so prejeli dopis strani Fiatovih odvetnikov, v katerem sporočajo, da kakršnekoli nepravilnosti pri njihovih modelih lahko preiskujejo zgorj italijanske oblasti, pri katerih so njihovi modeli certificirani.

Italijanski minister za transport Graziano Delrio, je pisal Nemcem, da bi bilo treba prej vzpostaviti dialog med obe ma- ministrstvoma.

Mercedes moral pred sodišče zaradi kraje patenta

Nemški Daimler je na sodišču izgubil bitko proti Ludwigu Schatzingerju, ki je tožil avtomobilskega velikana zaradi kraje patentirane inovacije AirScarf. Gre za sistem ogrevanja pri kabrioletih, kjer v vratnem delu piha topel zrak in tako omogoča, da se uporabniki z odprtimi strehami vozijo tudi v zimskem času. No, in tu se pojavi težava, ki jo je Mercedes očitno več let prikrival. Namreč, zadevo je veliko pred tem razvil in patentiral Ludwig Schatzinger, ki je zdaj v pravni bitki z Daimlerjem zmagal, kar pomeni, da od prejšnjega torka v Nemčiji ne smejo več prodajati vozila s tem sistemom, obenem pa bodo morali lastniku patenta plačati lepo vsoto denarja.

A prepoved prodaje ne bo efektivna prav dolgo časa, saj 25. decembra letos poteče veljavna patentna doba.

V Turinu bomo videli nov koncept Teslinega športnika

Oblikovalska hiša Umberto Palermo Design bo junija na salonu v Torinu predstavila koncept električnega športnika in svojo interpretacijo Tesla S.

Konceptni športnik, ki so ga poimenovali Luce, je oblikovno privlačen GT, ki se ga ne bi branili v serijski proizvodnji. Študija tehta 1.200 kilogramov, kar gre prispevati predvsem lahki karoseriji iz neimenovanih recikliranih materialov in monokoki iz aluminija. Luce stoji na 20-palčnih platiščih, pod motornim pokrovom pa je elektromotor neznanega izvora, ki zmore 215 kW (288 KM) in 370 Nm največjega navara in poganja vsa štiri kolesa.

Druga študija, Valentino, je pravzaprav Tesla Model S z agresivnim italijanskim pridihom in karoserijo iz karbonskih vlaken, kar naj bi prispevalo tudi k nižji masi avtomobila. Pri UPD so dodali tudi 22-palčna lita platišča in dodatne baterije, kar naj bi zagotovljalo 512 kilometrov dosega.

Pred 50 leti je Subaru prvič vgradil boxer

Pred 50 leti je Subaru prvič namestil motor z vodoravno – nasprotno zasnovno v enega izmed svojih modelov.

Subaru je že od nekdaj neobičajna znamka vozil in enako velja za njihove motorje. Bati pri motorju boxer so razporejeni vodoravno na vsaki strani motorne gredi pod kotom 180°, zaradi česar drug drugemu predstavljajo protiutež pri delovanju. S tem močno zmanjšujejo tresljaje, tek motorja pa je miren in ugljen, ne glede na frekvenco vrtljanje motorja. Motorji so tako kraši in lažji od običajnih vrstnih motorjev, hkrati pa so enakomerno uravnoteženi, imajo znatno nižje težišče, kar pozitivno vpliva na vozne lastnosti vozila.

Verjetno vse te lastnosti niso pomenele bistvene prednosti prvemu dvo-vratnemu modelu s 40 kW močjo, a so se izkazale v devetdesetih letih. A žal tudi tukaj ni šlo brez pomanjkljivosti. Motorji so po zasnovi široki, tako široki, da so se raztezali med obema nosilcema vzmetenja. Zaradi dvojne zasnove je v primerjavi z običajnim agregatom bistveno več sestavnih delov, med drugim so tu dvojna glava, dva izpušna kolektorja in izpuha. Nikakor ne smemo pozabiti niti na neslavno ropotanje valjev, saj je motor glasno ropotal, dokler se niso valji segreti.

Subarujev boxer je svojo pot začel v avionih lastnika Fuji Heavy Industries (FHI). Zaradi majhnih vibracij so letala postala idealna za frontalne manevre in niso pretirano tresle letalske strukture. Koncept motorja so za avtomobilsko industrijo prvič priredili leta 1966 za kompaktni model Subaru 1000. Majhna dvovratna limuzina z litrskim štirivaljnim agregatom in 40 kW močjo je bila takrat čudo tehnike. Nekaj let kasneje so v enako karoserijo namestili agregat z 49 kW močjo in model poimenovali 1000 SS.

Subaru je na letni ravnini prodal okoli 600.000 vozil z bencinskim boxer agregatom, a ocenil, da je čas za razvoj dizelskega agregata boxer, ki že išče kupce na stari celini. Kljub temu, da so bili obeti o prodajnih številkah pesimistični, je Subaru že predstavil prvi dizelski motor z vodoravno – nasprotno zasnovno na svetu, ki poganja osebno vozilo.

V Indiji prodajajo skrajno nevarne avtomobile

Organizacija Global NCAP je ponovno opravila varnostne teste z nekaterimi avtomobilskimi modeli renomiranih proizvajalcev, ki so namenjeni zgorj indijskemu trgu. A omenjeni modeli so se na testu ponovno izkazali za katastrofalno nevarne, saj nihče ni prejel niti ene zvezdice!

Pri organizaciji Global NCAP so že pred dvema letoma opozarjali na šokantne rezultate pri varnostnih testih, ki so jih opravili z avtomobilskimi modeli, namenjenimi indijskemu trgu. Združeni narodi pa so v letosnjem letu sprejeli posebno resolucijo o varnosti cestnega prometa, ki določa minimalne varnostne zahteve v vozilih. A avtomobilski proizvajalci v sedmi največji državi na svetu še vedno prodajajo vozila, ki ne ponujajo niti najosnovnejše varnostne zaščite.

Preizkusili so tri različne verzije Renaultovega križanca Kwid, namenjenega zgorj indijskemu trgu, pri čemer prav nobena verzija ni prejela varnostne zvezdice pri zaščiti odraslih potnikov (ter dve pri zaščiti otrok). Avtomobil, ki stane v Indiji od 4.700 dolarjev dalje, se je izkazal za nestabilnega.

Za podobno nevarna vozila so se izkazali še Suzukijeva modela eeco ter celerio, Hyundajevo eon ter Mahindrin scorpio, pri čemer nobeden od omenjenih modelov med serijsko opremo nima niti ene same zračne blazine.

V finalu tudi Slovenec

KÖLN - Poljska ekipa Vive Tauron Kielce in madžarski Veszprem sta finalista zaključnega turnirja rokometne lige prvakov v Kölnu. Poljaki, za katere igra tudi slovenski rokometaš Uroš Zorman (**na fotografiji**), so v polfinalu premagali francoski PSG z 28:26 (16:16). V drugem polfinalu pa je Veszprem z Gašperjem Margučem po podaljšku z 31:28 (25:25, 12:15) premagal Kiel. Tekma za 3. mesto med Parižani in Nemci bo danes ob 15.15, veliki finale med Veszpremom in Kielcami pa ob 18. uri.

»Nole« in Serena naprej

PARIZ - Znani so prav vsi udeleženci osmine finala v posamični konkurenčni na odprttem teniškem prvenstvu Francije. Nekdanji slovenski reprezentant Aljaž Bedene (**na fotografiji ANSA**), ki nastopa za Veliko Britanijo, ni pripravil presenečenja ter prvemu nosilcu Novaku Đokoviću ni vzel niti enega niza (6:2, 6:3, 6:3). V osmino finala je napredoval tudi branilka naslova Serena Williams. Oviro na poti do četrtnih finalov bo za Đokovića predstavljal 14. nosilec Španec Roberto Bautista Agut, ki je bil v treh nizih boljši od Hrvata Borne Čorića.

NOGOMET - Madridski finale lige prvakov v Milanu

Real Madrid enajstič

Žoga desno, vratar Jan Oblak levo.
Zmagovito enajstmetrovko je sinoči na milanskem San Siru zadel Cristiano Ronaldo, ki je medijsko prepoznaven kot CR7

ANSA

Real Madrid - Atletico Madrid 5:3 (1:1, 1:1, 1:0)

Strelca: Sergio Ramos 15. in Yannick Carrasco 79.

Real Madrid: Navas; Carvajal (Danilo), Pepe, Ramos, Marcelo; Casemiro, Modrič, Kroos (Isco); Bale, Benzema (Vazquez), Ronaldo. Trener: Zidane.

Atletico Madrid: Oblak; Juanfran, Savić, Godin, Felipe Luis (109./Hernandez); Gabi, Koke (116./Partey), Saul Niguez, Fernandez (46./Carrasco); Griezmann, F. Torres. Trener: Simeone.

MILAN - Real je ujel rekordni enajsti naslov najboljšega v Evropi, Atletico, pri katerem brani slovenski reprezentant Jan Oblak, pa je ostal brez prvega. Madridski dvočebi na stadionu Giuseppe Meazza je bil ponovitev finala iz leta 2014. Takrat je bil Atletico blizu slavlja, a v izdihljajih rednega dela tekme prejel izenačajoči zadetek za podaljške, v katerih je prevladoval Real in zmagal. Tokrat so odločale enajstmetrovke, zmagovalci pa je bil isti.

Jan Oblak se je moral hitro ogreti. Že v peti minutni je prosti strel z desne strani izvajal Gareth Bale, po njegovem močnem strelu je bil pred golom v gneči Casemiro, a je Oblak z nogo še odbil žogo. Real je narekeloval ritem, Atletico pa v uvodnih minutah ni prihajal pred Keylorja Navasa. Ko pa so igralci v belem naslednjic prišli do vrat Oblaka, so ga tudi premagali. Tokrat je prosti strel z leve strani izvajal Toni Kroos, njegovo podajo je pred golom z glavo podaljšal Bale, pred golom pa je bil, morda tudi v prepovedanem položaju, Sergio Ramos. Krvnik Atletica s finalne tekme izpred dveh let je mestnim tekmečem zadal še en udarec, z dveh metrov je žogo potisnil ob slovenskem vratarju v mrežo.

V drugem polčasu pa so rdeče-beli začeli precej živahnejše. Že v prvi nevarni akciji se je po podaji Griezmana v kazenski prostor in po obrambnem posredovanju Pepeja na tleh znašel Fernando Torres, ki ga je tekmebc brčnil in zrušil, sodnik Mark Clattenburg pa je z nekaj oklevanja pokazal na belo točko. Nogometni Atletica pa ni bil natančen.

Zadel je prečko. V nadaljevanju česar ni zadel Real, je takoj zatem Atletico. Juanfran je z desne strani poslat natančno podajo čez ves kazenski prostor, kjer je bil na lev korak pred branilci tekmečev Yamnick Carrasco, ki je vstopil v igro v drugem polčasu, ter s šestih metrov neubraniljivo zadel.

V dodatnih 30 minutah nobena od ekip ni želela več tvegati. Utrjenost nekaterih igralcev je bila očitna, krči so bili vse pogosteje. Pravih priložnosti za zadetek ni bilo in očitno so nogometničarji čakali na strele z bele točke. Pri strelah z bele točke so bili boljši reaktivci: uspešni so bili vsi.

ZMAGOVALCI ZADNJIH DESETIH LET

2006 Pariz: **Barcelona** - Arsenal 2:1; 2007 Atene: **Milan** - Liverpool 2:1; 2008 Moskva: **Manchester United** - Chelsea 6:5 (po 11-m, 1:1); 2009 Rim: **Barcelona** - Manchester United 2:0; 2010 Madrid: **Inter** - Bayern München 2:0; 2011 London: **Barcelona** - Manchester United 3:1; 2012 München: **Chelsea** - Bayern München 4:3 (po 11-m, 1:1); 2013 London: **Bayern München** - Borussia Dortmund 2:1; 2014 Lizbona: **Real Madrid** - Atletico Madrid 4:1; 2015 Berlin: **Barcelona** - Juventus 3:1; 2016 Milano: **Real Madrid** - Atletico Madrid 5:3 (po 11-m, 1:1)

Daniel Ricciardo prvič

MONTE CARLO - Daniel Ricciardo (Red Bull) (**na fotografiji ANSA**) bo današnjo dirko formule 1 v Monaku (14.00 Rai 1) začel s prvega mesta. V včerajšnjih kvalifikacijah je bil za Avstralcem, ki je prvič v karieri dosegel »pole position«, drugi Mercedesov voznik Nico Rosberg, vodilni v skupnem seštevku SP, tretji pa Rosbergov moštveni sotekmovalec, svetovni prvak Lewis Hamilton. Iz druge vrste bo preizkušnjo v kneževini začel še prvi Ferrarijev voznik Nemec Sebastian Vettel.

NOGOMET NA MIVKI - V A-ligi **Michele Leghissa letos za Romagno**

Nogometni Michele Leghissa, ki je v uvodnem delu sezone vodil Ronchi v promocijski ligi, bo znova obul nogometne čevlje. Pravzaprav mu tega ne bo treba, saj se nogomet na mivki igra brez čevljev. 40-letnik iz Medjevasi bo v letošnji že 12. sezoni v A-ligi oblek dres Romagne (nekdanje Cervie). Lansko sezoni je nekdanji nogometni Krass in Vesne (ter številnih drugih amaterskih ekip) igral pri videmskem Udinešu. Večji del sezone pa je miroval zaradi poškodbe, ki mu je stala tudi nastop v državni izbrani vrsti. »Letos vodi reprezentanco znova Agostini. Če bom zdrav in bom igrал, bom morda znova v krogu državne selekcije. Za zdaj pa ne pridev v poštev,« je dejal Leghissa, ki bo sezono začel prihodnji teden z državnim pokalom v Catani (od 1. do 6. junija). (jng)

Michele Leghissa (desno)

NOGOMET **Danes Italija proti Škotski, jutri Slovenija**

LA VALLETTA/MALMÖ - Drevi Italija, jutri Slovenija. »Azzurri« bodo danes ob 20.45 igrali na Malti (stadion TaQali) proti Škotski. Selektor Antonio Conte bo preizkusil svoje varovance v pričakovanju francoskega Eura 2016. Slovenska nogometna reprezentanca pa bo jutri igrala prijateljsko tekmo proti Švedski. Selektor Katanec bo vlogo vratarja zaupal Vidu Belcu (Carpri), saj je Jan Oblak še zaključil nastop v ligi prvakov.

B-LIGA - Polfinale play-offa: Spezia - Trapani 0:1; danes 18.30 Novara - Pescara

C-LIGA - Play-off, polfinale: Pordenone - Pisa (16.00).

KOŠARKA - A-liga, polfinale play-off: Avellino - Reggio Emilia 83:74 (3:3).

ROKOMET - A-liga, finale: Junior Fasano - Bozen 31:19. Fasano državni prvak. V **Sloveniji**: Celje - Gorenje 29:22. Celje 20. državni prvak.

Zahtevajo prestavitev ali celo odpoved OI

OTTAWA - Kar 150 strokovnjakov s področja zdravstva se je podpisalo pod v petek poslano odprto pismo Svetovni zdravstveni organizaciji, v katerem zaradi epidemije virusa zika v Braziliji zahtevajo prestavitev ali pa kar odpoved letošnjih olimpijskih iger. Strokovnjaki svarijo pred globalno epidemijo. Kot so zapisali v pismu, bo igre predvidoma obiskalo okrog pol milijona ljudi, ki se tam lahko okužijo z bolezni jo in jo vrniti v domovino prinesejo s seboj.

KOŠARKA - Fiba **Suspenza reprezentanc ne bo**

DUBLIN - Košarkarska organizacija Fiba Europe, del Mednarodne košarkarske zveze, je na sestanku v Dublinu potrdila, da zaradi nesoglasij okrog igranja v evropskih pokalih ne bo suspendirala nobene reprezentance. S tem je Fiba Europe razresila tudi ugibanja o možnih dodatnih kvalifikacijah za olimpijske igre v Riu. Pri Fibi so izrazili zadovoljstvo nad reakcijo zvez v zvezi z igranjem v evropskih klubskih pokalih, saj je večina zvez po marčevskih grožnjah vsaj s posameznimi klubmi vendarne potrdila sodelovanje v Fibinem tekmovanju.

Tik pred suspenzom je bila takrat tudi Slovenija oziroma slovenska reprezentanca, a je Košarkarske zvezde Slovenije po grožnji Fibie svoja sprva trdna stališča hitro spremeniila in skupaj z drugimi zvezami z nekdanjega jugoslovanskega prostora sprejela vse postavljene zahteve.

Takrat je Fiba številnim zvezam, ki niso pristale na sodelovanje v Fibinih evropskih pokalih in ki so vztrajala za nastopi v okviru Evropske lige, zagrozila z izključitvijo in porajala so se vprašanja kaj je z ekipami, ki imajo nastop na olimpijskih igrah že zagotovljen in kaj se bo zgodilo s kvalifikacijami in evropskim košarkarskim prvenstvom.

KOLESARSTVO - Predzadnja etapa dirke po Italiji

Morski pes Nibali požrl konkurenco

Kolesar iz Messine je oblekel rožnato majico

TORINO - Vincenzo Nibali kot Fausto Coppi in Eddy Merckx. Coppija se ljubitelji kolesarstva radi spominjajo zaradi legendarne dirke Cuneo-Pinerolo (leta 1949), ko je bil v begu celih 200 kilometrov. Sam je osvajal kar pet prelazov Maddaleno, Vars, Izoard, Monginevro in Sestriere. Merckx pa je na dolomitski etapi leta 1968 podjarmil vso konkurenco. Včeraj je to uspelo Nibaliju, ki je bil še do pred kratkim skoraj odpisani iz seznama morebitnih zmagovalcev.

Zmagovalec včerajšnje predzadnje odločilne etape je bil sicer Estonec Rein Taaramäe, kolesar ruske Katjuše. V davseti etapi, dolgi 134 km od Guillestreja do Sant'Anne di Vinadio, je največ pridobil Vincenzo Nibali (Astana), ki je prevzel vodstvo v skupnem seštevku. Nibali je s šestim mestom prehitel Kolumbijca Estebana Chavesa (Orica-GreenEdge), ki po novem zaostaja 52 sekund, ter bo povsem ravninsko zadnjo etapo z začetkom v Cuneu in s ciljem v Torinu v razdalji 163 kilometrov vozil v rožnati majici vodilnega kolesarja italijanske pentle. Tretji v skupnem seštevku je Španec Alejandro Valverde (Movistar) z zaostankom minute in 17 sekund.

»To je nekaj prečudovitega. Zdaj verjamem, da lahko zmagam na Giru tudi v skupnem seštevku. Za mano je neverjeten dan. Rad bi se zahvalil ekipi, kajti prav oni so mi s svojim prispevkom ustvarili ključno razliko. Kolesar sem brez vsakršnih skrb, da bi lahko karkoli izgubil, po zadnjih dveh etapah verjamem, da lahko dobim Giro. Napadel sem ob pravem trenutku, ko sem videl, da so drugi v težavah oziroma takrat, ko so najbolj trpeli. Res lepo,« je bil presrečen Nibali, ki je znan iz vzdevkom Morski pes iz Messine, ter je znova v svojem slogu požrl konkurenco.

Zadovoljen je bil tudi zmagovalec predzadnje etape Taaramäe: »Padec Ilnurja Zakarina me je prestrasil do kosti, saj sem bil skoraj tik ob njem ter sem videl prav vse. V tistem trenutku me je prešinila misel, da bi se mu lahko zgodilo nekaj zelo hudega. Ko sem ga videl sedeti, pa sem začutil neverjetno olajšanje, saj sem vedel, da je z njim v redu. Težko je bilo s takšnimi mislimi začeti današnjo etapo, vendar pa sem že vel zmagati tudi za Zakarina. Na začetku se nisem počutil najbolje, bil sem zadnji, ki je še uspel ujeti ubežnike. A na prelazu La

Bonette, več kot 2000 metrov nad morjem, sem se začel počutiti bolje, brez težav sem nato zavrel pedala tudi na La Lombardia. Sestedenške višinske priprave so se več kot obrestovale.«

Najboljši Slovenec je bil Primož Roglič, ki je z zaostankom 15 minut in 35 sekund zasedel 31. mesto, v skupnem seštevku je Roglič 58., z zaostankom dveh ur, 43 minut in 25 sekund za vodilnim Nibalijem.

Skupno: 1. Vincenzo Nibali (Ita/Astana) 82:44:31; 2. Esteban Chaves (Kol/Orica-GreenEdge) +0:52; 3. Alejandro Valverde (Spa/Movistar) 1:17; 4. Steven Kruijswijk (Niz/LottoNL-Jumbo) 1:50; 5. Rafal Majka (Pol/Tinkoff) 4:37.

Vincenzo Nibali je zmagovalec letošnjega Gira d'Italia

ANSA

ATLETIKA - DP

Odličen začetek Mete Sterni

Meta Sterni (AK Bor)

FOTODAMJ@N

Na državnem atletskem mladinskem prvenstvu v mnogoboju pri Bocnu se za visoke uvrstitev boriti tudi atletinja tržaškega atletskega kluba Bor Meta Sterni (letnik 2000), ki je včeraj začela z boji v kategoriji mlajših mladink (1999/2000). Dijakinja znanstvenega liceja Franceta Prešerna je včeraj popravila kar štiri osebne rekorde v disciplinah: 100 m ovire, skok v višino, met krogle in 200 m. V teknu 100 metrov ovire je Sternijeva tekla v času 14,99. V višino je skočila 145 centimetrov. Kroglo je vrgla 11,06 metra daleč. V teknu na 200 metrov pa je pritekla na cilj v času 26,49. Danes bo atletinja Bora nastopila še v disciplinah: skok v daljino, met kopja in 800 m. Na lestvici je po prvem dnevu 6. (2763 točk). Med atletinjami svojega letnika je Sternijeva najboljša.

ODPRTO PRVENSTVO SLOVENIJE

Slovenska štafeta gre (skoraj gotovo) v Rio

Anja Klinar, Tjaša Pintar, Špela Bohinc in Janja Šegel so na odprttem prvenstvu Slovenije v Kranju v štafeti 4 x 200 m prosto dosegle izid 8:00,40 in se skoraj 100-odstotno kot 16. ekipa uvrstile na olimpijske igre v Rio de Janeiru. Slovenke so lovile izid Belgije 8:02,67 z nedavnega evropskega prvenstva v Londonu. Slovenke so s 16. mesta tako zrinile Belgijke in kaj malo je verjetno, da jih bo do julija, ko se zaključi rok za dosego norme, katera od ekip še prehititi.

GORSKI TEK - World Series Sky

Tadei Pivk vodi

Na prvi etapi na Kitajskem drugi, v Baskiji pa šesti

Gorski tekač Tadei Pivk, doma iz Žabnic v Kanalski dolini, je prejšnji konec tedna nastopal na drugi etapi gorsko-tekaškega svetovnega pokala World Series Sky (skyrunning). Član kluba Aldo Moro Team Crazy Idea iz Paluzze je v Zegami v Baskiji (Španija) zasedel peto mesto. Baskovska etapa svetovnega pokala je bila dolga 42 kilometrov in Pivk jo je pretekel v času 4:01:57. V kategoriji Sky Series je Pivk po dveh etapah prvi s 156 točkami. Prva etapa je bila namreč na sporedu že 30. aprila v Sichuanu na Kitajskem (Yading Skyrun, 29 km), kjer je Pivk zasedel drugo mesto. Tadei bo sezono v svetovnem pokalu nadaljeval v nedeljo, 26. junija, ko bo v Livignu na sporedu tretja etapa Livigno Outdoor Race Experience (30 km). Do konca sezone bo nato še pet etap: 17. julija Dolomites Sky Race (22 km, Canazei), 31. julija SkyRace® Coma Pedrosa (22 km, Andora), 20. avgusta Matterhorn Ultratraks 46K (Zermatt, Švica), 4. septembra The Rut 25K (Big Sky Montana, ZDA) in 22. oktobra Limone Extreme SkyRace (Limeone sul Garda).

Žabničan Tadei Pivk s startno številko 1

Od leve: gorski tekač Franco Plesnikar, alpinist Romano Benet, Antonella Di Matteo, Silvo Karo in Giorgio Stulle v novi tržaški trgovini v ulici Mazzini

FOTODAMJ@N

Alpinist Romano Benet (brez Nives Meroi) v Trstu

V tržaškem mestnem središču je včeraj popoldne, zanj v nekoliko neobičajnem okolju, gostoval svetovno znani slovenski alpinist Romano Benet, doma iz Bele peči pri Trbižu v Kanalski dolini. Povabil ga je upravitelj nove trgovine športno-alpinistične opreme (včeraj je bilo odprtje), tržaški Slovenec Giorgio Stulle (trgovina v Ulici Mazzini 19 upravlja skupaj z Antonello Di Matteo). Benet, ki se je rodil v Ratečah, je 12. maja skupaj s soprogo Nives Meroi osvojil nepalski vrh Makalu (8473 m). Za Beneta in Meroievo je 13. osemtisočak. Na seznamu jima primanjkuje še zadnji, Anapurna, »ki ga bova skušala osvojiti prihodnje leto, če bo delar,« nam je včeraj povedal Benet. Meroievo ni bilo v Trstu, saj se še zdravi ozblim na prstih na nogi. Skupno pot po osemtisočkah sta začela leta 1998, ko sta osvojila Nanga Parbat. Romano in Nives sta pristaša klasičnega alpinizma. »Vzpenjava se brez dodatnega kisika in šerp. Ne marava komercialnih odprav, ki so smrt alpinizma,« je bil ostre Benet, ki ga je v Trstu spremljal prav tako nekdanji vrhunski alpinist Silvo Karo. (ing)

ODBOJKA - Finale play-offa moške D-lige v Štandrežu

C-liga spla(Val)a po vodi

Val - Centro Coselli 0:3(26:28, 20:25, 23:25)
Val: Juren 11, Nanut 10, Magajne 10, Brandoš 3, Persoglia 10, Černic 2, Plesničar (L), Zorgnotti, R. Devetak, Frandolič, I. Devetak in M. Devetak nv. Trener: Corva.

Ploskanje in bučno navijanje. Ne glede na končni rezultat tretje in odločilne tekme med Valom in Cosellijem za napredovanje v C-ligo, je bilo srečanje v Štandrežu pravi športni praznik. Napisled se je prestopa veseli Coselli, ki je bil objektivno boljši, odbojkari Vala - novinci v ligi - pa si vsekakor zaslужijo pohvalo, saj so odigrali sijajno prvenstvo, na koncu pa je zmanjšalo le nekaj športne sreče. Odbojkarske igralce trenerja Corve so na koncu nagradili tudi navijači, ki so, skupaj z navijači Cosellija, uprizorili pravi spektakel na nabito polni tribuni v Štandrežu. Na splošno bo lahko finalno tekmo predvajali v videoznotu kot primer pravega športnega duha.

Na začetku prvega seta je Val občutil pritisk tako pomembnega srečanja in dovolil Coselliju, da povede z 9:2. Ko so domači nato odigrali bolj odločno na servisu, so odreagirali in izenačili pri izidu 20:20. Nato je bila končnica zelo izenačena, naivna napaka domače sešterke je omogočila Coselliju, da osvoji prvi set. V drugem setu so Juren in soigralci povedli, niz pa je bil izenačen vse do izida 17:17. Tedaj se je v Valovem napadu in obrambi nekaj zataknilo, napake na servisu pa so se vrstile kot za stavo, tako da je Coselli brez večjih težav osvojil tudi drugi niz. V tretjem setu je Val neprestano vodil z dvema točkama prednosti, nazadnje pa je povedel pri izidu 21:20. Tedaj je Coselli izkoristil res odličen večer, saj so se razigrali

Odbojkarji Vala so tako, kljub porazu, zahvalili in pozdravili svoje številne zveste navijače, ki so prišli navijat v štandreško telovadnico

BUMBACA

prav vsi odbojkari, in si zagotovil zaslzeno napredovanje v C-ligo. Nabito polna telovadnica, kakršne v Štandrežu že celo desletje nismo videvali, skupina prijateljev in solidnih odbojkarov - včeraj naj bi se od odbojkarskih igrišč poslovil Jan Černic - pa so zagotovo odlična popotnica za naprej, saj je bilo včerašnje vzdusje v štandreški telovadnici prav toliko vredno kot zmaga na tekmi ali napredovanje.

Albert Vencina

Jernej Terpinu priznanje Juventussi

Lanski odbojkar goriške Olympie, ki je letos branil barve ljubljanskega ACH Volleyja (tudi v ligi prvakov) Števerjanec Jernej Terpin, je v Lignanu prejel prestižno nagrado Juventussi, ki jo podeljujejo športni novinarji iz naše dežele (USSI). Priznanje sta prejeli tudi mladinska svetovna in evropska prvakinja v veslanju, Tržačanka Beatrice Millo, in italijanska prvakinja v ciklokrosu, Furlanka Sara Casasola.

Danes zaključna akademija ŠZ Bor

Danes pozno popoldne bo na Stadionu 1. maja pri Svetem Ivanu v Trstu vse živo. Odsek ritmične gimnastike ŠZ Bor bo namreč ob 18. uri priredil tradicionalno Zaključno akademijo, na kateri bodo vse ritmičarke pokazale, kaj vsega so se naučile v letošnji sezoni.

Jutri še ŠZ Olympia, v torek pa ŠZ Dom

Jutri bo zaključno prireditev ŠZ Olympia v dvorani Mirka Špacapana v Gorici. Začetek je predviden ob 18. uri. Nastopali bodo Gymplay, Artistic Gym, Rhithm & Dance, Show Dance Olympia. Goriški ŠZ Dom pa bo zaključno akademijo 2016 organiziral v torek ob 19.30 v telovadnici Kulturnega doma.

Primorec v polfinalu

Na turnirju Il Giulia so nogometni Primorce premagali Trieste Calcio z 2:0 (strelca Gileno in Caselli) in so se uvrstili v polfinale. V torek ob 20.30 bodo igrali proti tržaški ekipi Sant'Andrea.

ZLATI LET 2016

v soboto, 11. junija,
v prostorih kinodvorane
Kinemax v Tržiču ob 20. uri

VABLJENI!

ODBOJKA - 1. ženska divizija

V Dolini brez D-lige

Odbojkarice Zaleta Brega so v finalu končnice izgubile po zelo izenačeni tekmi

V Dolini so sinoči tekle tudi solze

FOTODAMJ@N

Zalet Breg - Vitalfrutta Volley Club 1:3 (23:25, 24:26, 25:12, 23:25)

Zalet Breg: Ciocchi 2, Gregori 27, Košuta 7, Spetič 14, Spangaro n.v., Sancin 8, Pertot 1, Piccinino 1, Grgić, Martincich, Cerbecca (L), Virgilio.

Pričakovanja so bila velika. Živčnost tudi. V ključnih trenutkih odbojkarice Zaleta Brega niso uspele zdržati pritiska, ki so ga gostje bolje upravljale. Odločilne so bile točke v končnicah setov. Le tretji set je minil v popolni prevladi domačih odbojkaric. Prvi, drugi in četrti set so bili izjemno izenačeni vse do konca. Odločale so malenkosti. Zalet Breg je v finalu končnice za napredovanje v žensko D-ligo ostal praznih rok. »Tovrstne finalne tekme so zgodba zase. Vsa čast nasproticam, ki so tokrat zasluzeno zmagale. Bile so bolj zbrane in igrale so boljše. Zmanjšalo nam je tudi športne sreče,« je po tekmi žalostno ugotavljala Danijela Ciocchi. Zalet Breg bo tudi v prihodnji sezoni igral v prvi ženski diviziji.

Pred finalno tekmo prve ženske divizije so v športnem centru Silvana Klabjana v Dolini odigrali še finale 2. ženske divizije. Oma je s 3:1 premagala tržaški Virtus in napredovala v višjo ligo.

(Zadnji) Športel s Tadejem Pivkom

Jutri ob 18. uri bo šla po TV Koper Capodistria v eter še zadnja oddaja Športela v letošnji sezoni. Tokrat bo v ospredju žabniški gorski tekač Tadej Pivk, ki je lani osvojil svetovni pokal World Series Sky. Reportažo je pripravil voditelj oddaje Igor Malan, ki je Tadeja obiskal v domačih Žabnicah. V nadaljevanju bo pred mikrofon stopil načelnik košarkarske sekcije pri Bregu Boris Salvini, ki bo gledalcem razložil, kako so si košarkarji Brega zapravili vstop v finalni del končnice. Sledila bosta prispevka s finalne tekme Vala in 50-letnice nabrežinskega Sokola.

Jutri zjutraj tudi Skupaj zmoremo

Jutri zjutraj bo po valovih Radia Trst A na sporednu športna oddaja Skupaj zmoremo. Voditelj Evgen Ban se bo pogovarjal z načelnikom košarkarske sekcije Brega Borisom Salvijem, odbojkarico Zaleta Brega Katjo Spetič in predsednico zgoniškega Shinkai Karate Cluba Erico Košuto.

Domači šport

DANES

Nedelja, 29. maja 2016

KARATE

26. POKAL ZGONIK - Od 9.00 do 16.00 v Zgoniku (organizator Shinkai Karate Club)

RITMIČNA GIMNASTIKA

ZAKLJUČNA AKADEMIIA ŠZ BOR - Od 18.00 na Stadionu 1. maja v Trstu

Obvestila

ŠZ BOR Gimnastični odsek vabi na tradicionalno zaključno akademijo v nedeljo, 29. maja, ob 18. uri v Veliki dvorani Bojana Pavletiča na Stadionu 1. maja v Trstu.

ŠZ OLYMPIA vabi v pondeljek, 30. maja, ob 18. uri na zaključno prireditev v dvorano Mirka Špacapana v Gorico. Nastopajo: Gymplay, Artistic Gym, Rhithm & Dance, Show Dance Olympia.

ŠZ DOM organizira v torek, 31. maja, s pričetkom ob 19.30, v telovadnici Kulturnega doma v Gorici (ul. Brass, 20) »Zaključno akademijo 2016«.

ZSSDI vabi mlade, ki izpolnjujejo spodaj navedene pogoje, da kandidirajo za prostovoljno civilno službo pri ZSSDI in športnih društih s sedežem v tržaški pokrajini. Lahko kandidira kdor bo ob predstavitev prošnje (8.6.2016) dopolnil 16. leto in ni še dopolnil 18. leta starosti. Trajanje prostovoljnega dela: 360 ur v 12 mesecih. Kandidati, ki bi se želeli prijaviti ali ki bi želeli dodatne informacije, lahko poklicujejo urad ZSSDI v Trstu (040635627 – Martin).

AŠD SHINKAI KARATE CLUB iz Zgonika, vabi člane na redni občni zbor dne 08. 06. 2016 ob 19. uri v prvem sklicanju in dne 10. 06. 2016 ob 19. uri v drugem sklicanju, v prostorih osnovne šole v Saležu.

ŠD JUVENTINA vabi na nogometni turnir 12 ur nogometna in Green Volley, ki bo 18. junija od 10. ure dalje na nogometnem igrišču v Štandrežu. Za informacije in vpisovanie poklicite na 32909013340.

LUNA PUHNA vabi 4. in 5. junija v športni center Gaje na Padričah na medvaški nogometni turnir 5 X 5 od 13.00 do 20. ure.

PLAVALNI KLUB BOR organizira intenzivne tečaje plavanja za otroke od 4. leta do 2. razreda osnovne šole. Tečaji bodo v bazenu Bianchi v Trstu ob 13. juniju do 1. julija ob ponedeljkih, torkih, četrtkih in petkih. Za informacije in vpis poklicite na 04051377 ob delavnikih od 10.00 do 16. ure.

AŠZ GAJA Teniška sekacija in ZSSDI organizirata od 13. junija do 1. julija na Padričah začetniški in nadaljevalni tečaj za osnovnošolce in srednješolce. Pojasnila in prijave na tel. št. 3898003486 (Mara).

AŠD POLET, ŠPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL in ZSSDI organizirajo košarkarski kamp v Prospective domu na Općinah od ponedeljka, 20. junija, do petka, 24. junija, 2016. Kamp je namenjen dečkom in dekljam letnikov 2003 in mlajšim. Info: Damjan Košuta – 348/3342397 ali e-mail: poletkosarka@libero.it.

ZSSDI - Komisija za odbojko prireja v sodelovanju z vsemi odbojkarskimi društvi na Tržaškem poletni odbojkarski kamp Volley Mania. Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija 2016 v večnamenskem športnem centru v Brisičih. Informacije ZSSDI ali trenerji pri društih.

AŠZ GAJA Teniška sekacija organizira v mesecu juniju na Padričah začetniški 10-urni tečaj za odrasle. Pojasnila in prijave na tel. št. 3898003486 (Mara).

AŠD SOKOL sporoča, da so na društvenem odprttem igrišču od tega tedna dalje odprt igrišči odbojke na mivki (beach volley) kot tudi košarkarsko igrišče. Rezervacije igrišč za jutranje in popoldančko – večerne termine na tel. št. 3294422784 (Mara). Sokol sporoča, da deluje ob omenjenih terminih tudi dobro založen bar.

ŠZ ZARJA in druge vaške organizacije vabijo na tradicionalno nogometno tekmo Gurnce - Dulnce v športnem centru Zarje v Bazovici v četrtek, 2. junija, ob 11. uri. Poskrbljeno bo tudi za pijačo in jedajo.

NK KRAS REPEN organizira športni kamp namenjen dečkom in dekljam letnikov od 2004 do 2010, pod pokroviteljstvom ZSSDIja in Občine Repentabor. Kamp bo od 13. do 18. junija na športnem igrišču v Repnu. Vpis do 10. junija. Info in prijave na društvenem sedežu 0402171044 med 10.00-12.00 in 16.00-18.00 ali na tel. št. 3393853924 (Emanuela), 3286238108 (Zulejka).

FC PRIMORJE organizira od 13. do 25. junija nogometni kamp za otroke od 4. do 13. leta starosti. Posebnost letošnjega kampa je poudarek na tehniki Freestyle (v sodelovanju z italijansko nogometno akademijo freestyle AICF). Vpisovanje in informacije: 3296022707 (Zuppin) ali 3456345221 (Siccardi), asd.fcprimorje@alice.it.

prej do novice

www.primorski.eu

 NAJDI NAS NA FACEBOOKU
primorski_sport

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.44
Dolžina dneva 15.24

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 1.28 in zatone ob 12.39

NA DANŠNJI DAN
2008 – Na Primorskem je bilo čez dan nenavadno vroče za maj. Na Letališču Portorož so izmerili 33,2 °C, v Bilih pri Novi Gorici 32,7 °C, v Godnjah na Krasu 32,0 °C, v Ilirski Bistrici 31,1 °C in v Bovcu 30,8 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 1.49 najvišje 10 cm, ob 8.40 najnižje -31 cm, ob 16.25 najvišje 31 cm, ob 23.02 najnižje -13 cm.
Jutri: ob 4.00 najvišje 6 cm, ob 9.59 najnižje -27 cm, ob 17.21 najvišje 38 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 19,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH
500 m 22 2000 m 10
1000 m 19 2500 m 7
1500 m 14 2864 m 4
UV indeks bo po jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 8,5 in v gorah 9,5.

Dr. Heimlich rešil sostanovalko

WASHINGTON, 28. maja - Upokojeni zdravnik, 96-letni Henry Heimlich je priskočil na pomoč sostanovalki v domu za ostarele, ki se je dušila, in uporabil »Heimlichov prijem«, ki ga je izumil sam. »Naročila sem hamburger in kar naenkrat nisem mogla dihati in sem se dušila,« je povedala nova stanovalka doma za ostarele v Ohiu Patty Ris. Na pomoč ji je priskočil zdravnik, ki je prijem za prvo pomoč v primeru zapore dihalne poti s tujkom razvil leta 1974. Pri tem prijemu od zadaj objamemo osebo, ki se duši, in jo stisnemo v predelu trebuha. »Ko sem ga uporabil, si je hitro opomogla. Lepo je videti, da je (prijem) rešil vsa ta življenna,« je dejal 96-letni zdravnik.

BENETKE - Na 15. mednarodnem arhitekturnem bienalu

Zlati lev španski postavitvi

Za živiljenjsko delo nagrajen Paolo Mendes da Rocha - Zlati lev za umetnika paragvajski skupini

Pogled na paviljon Španije, ki je za postavitev Unfinished (Nedokončano) prejela letosnjega zlatega leva za najboljšo nacionalno predstavitev

BENEŠKI BIENALE

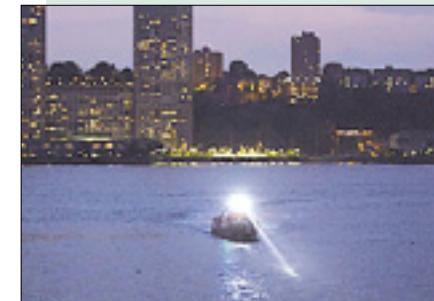
BENETKE - Mednarodna žirija 15. mednarodne arhitekturne razstave, ki je za širšo javnost vrata odprla včeraj, je zlatega leva za najboljšo nacionalno predstavitev namenila Španiji za projekt Unfinished (Nedokončano). Posebne omembne za nacionalne predstavitev je žirija namenila Japonski in Peruju. Za živiljenjsko delo je bil nagrajen Paolo Mendes da Rocha. Žirija je projekt Španije nagradila za izjemnem nabor mladih arhitektov, katerih dela kažejo, kako lahko ustvarjalnost in zavezanost k delu presegata materialne omejitve, piše v utemeljitvi nagrade. Japonska je bila posebne omembne deležna zaradi vnosa »pozicije kompaktnosti v alternativne oblike kolektivnega živiljenja v urbanih okljih«, Peru pa zaradi prenosa arhitekture »v skrite kotičke sveta«, piše na spletni strani bienala.

Zlatega leva za najboljšega umetnika na bienalu je žirija namenila paragvajski skupini Gabinet de Arquitectura, srebrnega leva za obetajoče arhitekte pa arhitekturnemu biroju NLE, ki ga vodi nigerijski arhitekt Kunle Adeyemi. Posebne omembe je bila deležna še italijanska predstavnica - Maria Giuseppina Grasso Cannizzo. Mednarodno žirijo so sestavljali predsednik Hashim Sarkis (Libanon, ZDA), Pippo Ciorra (Italija), Ser-

gio Fajardo (Kolumbija), Marisa Moreira Salles (Brazilija) in Karen Stein (ZDA).

Osrednja razstava bienala, ki jo je kuriral Alejandro Aravena iz Čila, nosi naslov Poročilo s fronte. Osnovni namen letosnje izdaje je pogledati in videti dlje od praznih formalizmov. Aravena je povabljeni arhitekte prosil, naj razmišljajo, kakšne arhitekturne rešitve v danih razmerah potrebuje določena družba. Pri tem naj imajo v mislih okoljske katastrofe, prenaseljenost, begunško problematiko, skratka vse, kar je daleč od samozadostnih načrtov, ki jih poganja le ekonomska logika naročnika. V Arzenalu bodo tako do 27. novembra predstavljene številne ideje za reševanje prenaseljenosti, možnosti reciklaže gradbenih materialov, spopadanje s pomanjkanjem vodnih virov in potresnimi področji.

Slovenski nacionalni paviljon so v Arzenalu odprli že v četrtek. Slovensko predstavitev sta zasnova arhitekta Tina Gregorič in Aloja Dekleva. Zamislila sta si strukturo v razmerju 1:1, nekakšen abstrakten dom, ki je kurirana knjižnica in jo naslovila Dom v Arzenalu. Njuno osnovno vprašanje je bilo, kaj pomeni dom v času vse večje mobilnosti, kaj ga definira in ali je to mesto, kjer ima posameznik svoje knjige.

V reko Hudson se je zrušilo lovsko letalo

NEW YORK - V reko Hudson na meji med New Yorkom in New Jerseyjem se je v petek zvečer zrušil enosedžni vojaški lovec iz druge svetovne vojne P-47 Thunderbolt, pri čemer je umrl pilot. Letalo je bilo eno od treh, ki so se razkazovala nad mestom New York v čast 75-bletnice rojstva omenjenega letala. Posrečeno letalo je skušalo narediti obrat nad reko Hudson južno od mosta Georgea Washingtona, nakar se je iz njega začelo kadi in je strmoglavilo v reko. V reko so se spustili potapljači, ki so našli razbitino, v njej pa mrtvega pilota. P-47 je bil najtežji zvezniški enosedžni lovec med drugo svetovno vojno.

ISTANBUL - Želijo, naj bo spet mošeja Muslimanski verniki zahtevajo Hagio Sofio

ISTANBUL - Več tisoč muslimanskih vernikov je včeraj zahtevalo pravico do molitev v znameniti Hagiji Sofiji, nekdanji bizantinski cerkev, ki so jo Otomani po osvojitvi Istanbula spremenili v mošejo, danes pa je v njej muzej.

»Naj se verige pretrgajo, odprite Hagijo Sofijo,« je vzklikala množica, zbrana na trgu pred eno največjih znamenitosti v Istanbulu. »V imenu tisočev naših bratov zahtevamo, da nam dovolite moliti v mošeji Hagija Sofija,« je pozval Salih Turhan, vodja Združenja mladih Anatolije, ki je organiziralo protest.

Hagija Sofija, kar v grščini pomeni »sveta modrost«, je bila zgrajena v 6. stoletju, Otomani pa so jo

leta 1453 po osvojitvi takratnega Konstantinopla spremenili v mošejo. Po padcu Ottomanskega cesarstva in ustanovitvi moderne Turčije so jo leta 1935 preuredili v muzej. Mojstrovina bizantinske arhitekture je znana po svoji ogromni kupoli, ki jo podpirajo veliki stebri, ter stenah iz marmorja, okrašenih z mozaiki. Ko je mesto zavzela vojska sultana Mehmeda II. Osvajalca so baziliki dodali štiri minarete, notranjost pa okratali z islamsko umetnostjo.

Odkar je v Turčiji na oblasti konservativna Stranka za pravičnost in razvoj predsednika Recep Tayyipa Erodgana, se vrstijo pozivi, da bi Hagijo Sofijo znova spremenili v mošejo.